

**DZIAŁALNOŚĆ DOMU
WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ**

W 2022 ROKU

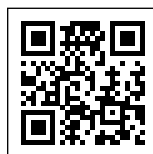
**TÄTIGKEIT DES HAUSES
DER DEUTSCH-POLNISCHEN
ZUSAMMENARBEIT**

IM JAHR 2022

**SPRAWOZDANIE ROCZNE
JAHRESBERICHT**

**DOM WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ**
HAUS DER DEUTSCH-POLNISCHEN
ZUSAMMENARBEIT

www.haus.pl

WYDAWCA / HERAUSGEBER:

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
ul. Górnych Wałów 7, 44-100 Gliwice

OPRACOWANIE / VORBEREITUNG:

Irena Machura, Małgorzata Makowska

TŁUMACZENIE / ÜBERSETZUNG:

Johannes Schmidt

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD / GRAFIK UND SATZ:

Bogusław Nikonowicz | nikostudio.pl

DRUK / DRUCK:

Drukarnia Dukle

ZDJĘCIA / FOTOS:

Archiwum Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej

SPIS TREŚCI

INHALTSVERZEICHNIS

01 / Od wydawcy • 5

02 / Kalendarium • 7

03 / Projekty o szczególnym znaczeniu • 39

04 / Publikacje • 57

05 / Materiały • 60

06 / Działania w sieci • 67

07 / Polecane publikacje • 71

08 / Finanse i statystyki • 75

09 / Gremia • 78

10 / Zespół Domu Współpracy
Polsko-Niemieckiej • 79

01 / Vom Herausgeber • 5

02 / Chronologie der Projekte • 7

03 / Projekte von Besonderer Bedeutung • 39

04 / Publikationen • 57

05 / Materialien • 60

06 / Online-Aktivitäten • 67

07 / Empfohlene Publikationen • 71

08 / Zuwendungen und Statistiken • 75

09 / Gremien • 78

10 / Team des Hauses der Deutsch-Polnischen
Zusammenarbeit • 79

*„...Dom dla Niemców, Polaków
oraz innych przyjaciół i sąsiadów,
który służy dialogowi o tym,
skąd pochodzimy, gdzie jesteśmy
i dokąd zmierzamy...”*

z wystąpienia Prezydenta Republiki Federalnej Niemiec,
prof. dr Romana Herzoga podczas uroczystości otwarcia Domu

*„...ein Haus für Deutsche, Polen
und andere Freunde und Nachbarn,
das dem Gespräch darüber dienen soll,
woher wir kommen, wo wir stehen
und wohin wir gehen...”*

Präsident der Bundesrepublik Deutschland Prof. Dr. Roman Herzog
in seiner Ansprache anlässlich der Eröffnung des Hauses

OD WYDAWCY VOM HERAUSGEBER

Drogie Czytelniczki i Drodzy Czytelnicy,

w 2022 roku cele działalności Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej pozostają stałe. Niezmiennie od 24 lat są nimi dialog międzykulturowy i działania na rzecz poznania oraz pielęgnowania wielokulturowej tradycji Górnego Śląska, z uwzględnieniem niemieckiego dziedzictwa regionu, wspieranie i pogłębianie przyjaznych stosunków polsko-niemieckich we współpracy z organizacjami i instytucjami mniejszości niemieckiej w Polsce, popularyzacja wiedzy w zakresie kultury, historii i edukacji społeczno-politycznej, a także współpraca w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Ponadto projekty DWPN dostosowane są w znacznym stopniu do celów strategii rozwoju mniejszości niemieckiej, zaś podczas planowania i przeprowadzania projektów organizacja kieruje się celami strategicznymi młodzieży mniejszości niemieckiej, przede wszystkim celem 1: *Aktywny rozwój niemieckiej tożsamości i kultury* oraz celem 2: *Zaangażowanie, edukacja i promocja języka u młodzieży*.

Działalność Domu odgrywa ważną rolę z perspektywy porozumienia polsko-niemieckiego. Jako że jest to instytucja niezależna i bezpartyjna, działa jako pośrednik pomiędzy polską większością a mniejszością niemiecką. Poprzez projekty Domu przekazywany jest pozytywny obraz Niemiec, wzmacniane są również kontakty i wymiana pomiędzy Polakami i Niemcami. Organizacja realizuje projekty edukacyjne i informacyjne w formie konferencji, seminariów, szkoleń, warsztatów, wyjazdów informacyjnych, publikacji, konkursów itp.

Ubiegły rok wymagał od nas wszystkich zaangażowania w projekty, a także dużo cierpliwości i kreatywności. Jesteśmy dumni, iż udało się nam zorganizować tak wiele ciekawych i różnorodnych przedsięwzięć, które swoim zasięgiem objęły znaczną

Sehr geehrte Leserinnen und Leser,

im Jahr 2022 bleiben die Ziele der Tätigkeit des Hauses der Deutsch – Polnischen Zusammenarbeit fest. Unverändert seit 24 Jahren ist es der interkulturelle Dialog und Handlungen zu Gunsten der Erforschung und Pflege der multikulturellen Traditionen Oberschlesiens, unter Berücksichtigung des deutschen Kulturerbes der Region; Unterstützung und Vertiefung der freundschaftlichen deutsch-polnischen Beziehungen in Zusammenarbeit mit Organisationen und Institutionen der deutschen Minderheit in Polen; Popularisierung des Wissens im Bereich Kultur, Geschichte, Gesellschaft und Politik; Kooperation beim Aufbau der Zivilgesellschaft. Die Projekte des HDPZ richten sich stark an die Ziele der Entwicklungsstrategie der deutschen Minderheit. Des Weiteren bei der Planung und Durchführung der Projekte werden Ziele der Jugendstrategie der deutschen Minderheit verfolgt, insbesondere Ziel 1: *Aktive Entwicklung der deutschen Identität und Kultur* und Ziel 2: *Engagement, Bildung und Sprachförderung der Jugend*. Die Tätigkeit des Hauses ist wichtig für die deutsch-polnische Verständigung in der Region. Da die Institution unabhängig und überparteilich ist dient sie auch als Mittler zwischen der polnischen Mehrheit und der deutschen Minderheit. Durch die Projekte wird ein positives Bild Deutschlands übermittelt, Kontakte werden erleichtert und ein Austausch zwischen polnischen und deutschen Personen. Das HDPZ realisiert Bildungs- und Informationsprojekte in Form von Konferenzen, Seminars, Schulungen, Workshops, Informationsausflügen, Publikationen, Wettbewerbe u.ä.

Ähnlich wie das Jahr 2021, war das letzte Jahr schwierig in Bezug auf Einschränkungen verbunden

grupę odbiorców. Wychodząc naprzeciw zmieniającym się czasom, w nasz program na stałe wpisujemy formaty hybrydowe, umożliwiające spotkania na żywo oraz online.

Mamy nadzieję, że kolejny rok będzie równie obfity w interesujące, międzynarodowe projekty oraz że wkrótce coraz częściej będziemy mogli spotykać się na żywo.

Życzymy miłej lektury niniejszego sprawozdania.

Dyrektor generalny
Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej
Lucjan Dzumla

Wicedyrektor DWPN
Irena Machura

mit der Pandemie. Weiterhin blieben die meisten unserer Maßnahmen im Netz. Wir haben uns ebenfalls auf Publikationsprojekte konzentriert. Das letzte Jahr erforderte von allen Projektmitarbeitern das volle Engagement und viel Geduld und Kreativität. Wir sind stolz darauf, dass uns trotz ungünstiger Umstände gelungen ist so viele interessante und vielfältige Projekte zu veranstalten, die an ein breites Publikum gelangt sind. Den Zeitumwandlungen entgegenkommend setzten wir Hybrid-Formate dauerhaft in unser Angebot und ermöglichen sowohl persönliche wie auch online Begegnungen.

In der Hoffnung, dass das kommende Jahr ebenfalls reich an interessante, interkulturelle Projekte sein wird und das wir uns in Kürze öfter persönlichen treffen werden, laden wir Sie herzlich zur Lektüre dieses Jahresberichtes ein.

Geschäftsführer des Hauses
der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit
Lucjan Dzumla

Stellvertretende Geschäftsführerin des HDPZ
Irena Machura

KALENDARIUM

CHRONOLOGIE DER PROJEKTE

STYCZEŃ 2022 / JANUAR 2022

13.01.2022 – Gliwice

Spotkanie autorskie z Karoliną Kuszyk

Spotkanie autorskie zorganizowane w Bibliotece Miejskiej w Gliwicach poświęcone było publikacji Karoliny Kuszyk pt. „Poniemieckie”. Podczas spotkania prowadzonego przez dziennikarkę radia Tok FM Agnieszkę Zientarską, a słuchacze mieli możliwość zapoznania się z treścią debiutanckiego reportażu Kuszyk, poświęconego losom poniemieckiego dziedzictwa odziedziczonego przez polskich spadkobierców.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

17.01.2022 – Opole

Projekcja filmu „Religie i wyznania Śląska Opolskiego” – Luteranie

Projekcja pierwszej części filmowej serii „Religie i wyznania Śląska Opolskiego” miała miejsce w siedzibie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu. Spotkanie poświęcone było historii rozwoju wyznania ewangelicko – augsburskiego na terenach Śląska Opolskiego od czasów Marcina Lutra, aż do współczesności.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

13.01.2022 – Gleiwitz

Treffen mit Karolina Kuszyk

Das in der Stadtbibliothek in Gleiwitz organisierte Autorentreffen war der Veröffentlichung von Karolina Kuszyks „Poniemieckie“ (deutscher Titel: „In den Häusern der anderen“) gewidmet. Das Treffen wurde von der Tok FM-Radiojournalistin Agnieszka Zientarska moderiert und die Zuhörer hatten die Gelegenheit, sich mit dem Inhalt von Kuszyks Debüt-Reportage über das Schicksal des postdeutschen Erbes vertraut zu machen.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

17.01.2022 – Oppeln

Vorführung des Films „Religionen und Konfessionen im Oppelner Schlesien“ – Lutheraner

Die Vorführung des ersten Teils der Filmreihe „Religionen und Konfessionen des Oppelner Schlesiens“ fand in den Räumen der Städtischen Öffentlichen Bibliothek in Oppeln statt. Die Veranstaltung war der Geschichte der Entwicklung des evangelisch-augsburgischen Bekenntnisses im Oppelner Schlesien von der Zeit Martin Luthers bis zur Gegenwart gewidmet.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

MARZEC 2022 / MÄRZ 2022

03.03.2022 – Online

Spotkanie online „Dyskryminacja Mniejszości Niemieckiej w świetle najnowszych zmian prawnych”

Uczestnicy spotkania rozmawiali na temat powodów i skutków ograniczenia wymiaru godzin nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w polskiej szkole. Zaproszenie do rozmowy przyjęli prof. Grzegorz Janusz (Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie w Lublinie), prof. Cezary Obracht-Prondzyński (Uniwersytet Gdański), dr Aleksandra Oszmiańska-Pagett (Komitet Ekspertów Rady Europy ds. Europejskiej Karty Języków Regionalnych i Mniejszościowych).

10.03.2022 – online

Webinarium na temat nowych materiałów edukacyjnych

Podczas webinarium zaprezentowano najnowsze materiały edukacyjne przeznaczone dla nauczycieli języka niemieckiego – karty pracy do publikacji Hausowy Popcast.

03.03.2022 – online

Online-Treffen „Diskriminierung der deutschen Minderheit im Lichte der jüngsten Rechtsentwicklung“.

Die Teilnehmer des Treffens diskutierten über die Gründe und Folgen der Reduzierung der Unterrichtsstunden für Deutsch als nationale Minderheitensprache an polnischen Schulen. Der Einladung zur Diskussion folgten Prof. Grzegorz Janusz (Maria Skłodowska-Curie Universität in Lublin), Prof. Cezary Obracht-Prondzyński (Universität Danzig), Dr. Aleksandra Oszmiańska-Pagett (Experten Ausschuss des Europarates für die Europäische Charta der Regional- oder Minderheitensprachen).

10.03.2022 – online

Webinar über neue Bildungsmaterialien

Das Webinar stellte die neuesten Bildungsmaterialien für Deutschlehrer vor, u.a. die Arbeitsblätter für die Publikation Hausowy Popcast.

**U MNIE
i U CIEBIE**

**BEI MIR
und BEI DIR**

**CHEZ MOI
et CHEZ TOI**

14.03.2022 – online

Webinarium na temat gry „Podzieleni. Górny Śląsk po Wielkiej Wojnie”

Webinarium skierowane do zainteresowanych nauczycieli, prezentujące zasady działania Escape Room – nowoczesnej formy rozrywki, które może być wykorzystywana jako innowacyjna metoda edukacyjna. „Podzieleni. Górny Śląsk po Wielkiej Wojnie” przedstawia dzieje konfliktu polsko-niemieckiego rozgrywającego się na Górnym Śląsku po plebiscycie i podziale regionu.

Szkolenie prowadzone było przez autorkę Escape Room i ekspertkę ds. gier w edukacji.

18.03.2022 – Online

Spotkanie online – Webinarium z prof. Adamem Bodnarem

Spotkanie online w ramach projektu Akademia dotyczące odpowiedzialności państwa za jego mniejszości narodowe oraz etniczne, podczas którego poruszono kwestie pielęgnowania tożsamości niemieckiej wśród młodych ludzi, a także uwidocznienia wizerunku mniejszości w przestrzeni publicznej.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

14.03.2022 – online

Webinar über das Spiel „Geteilt. Oberschlesien nach dem Ersten Weltkrieg“

Das Webinar richtete sich an interessierte Lehrkräfte und präsentierte die Prinzipien von Escape Rooms – eine moderne Form der Unterhaltung, die als innovative Bildungsmethode genutzt werden kann. „Geteilt. Oberschlesien nach dem Ersten Weltkrieg“ stellt die Geschichte des polnisch-deutschen Konflikts in Oberschlesien nach der Volksabstimmung und der Teilung der Region dar.

Die Schulung wurde von einem Escape Room-Autor und Experten für pädagogische Spiele geleitet.

18.03.2022 – Online

Online-Treffen – Webinar mit Prof. Adam Bodnar

Ein Online-Treffen im Rahmen des Projekts Akademia zur Verantwortung des Staates für seine nationalen und ethnischen Minderheiten, wobei die Themen Pflege der deutschen Identität bei Jugendlichen und Sichtbarmachung des Bildes von Minderheiten im öffentlichen Raum diskutiert wurden.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

KWIECIEŃ 2022 / APRIL 2022

21.04.2022 – Gliwice

Spotkanie dyskusyjne „Przyszłość stosunków polsko-niemieckich. Wpływ wyborów do Bundestagu na wzajemne relacje”

Podczas spotkania rozmawiano na temat stosunków polsko-niemieckich zarówno z punktu widzenia polityki, ekonomii, gospodarki, czy kultury, jak i aktualnych wydarzeń związanych z wojną na Ukrainie. Gośćmi spotkania byli: dr hab. Sebastian Płóciennik, główny specjalista analityk ds. gospodarki Niemiec w Ośrodku Studiów Wschodnich oraz dr Ernst Hillebrand, dyrektor biura im. Friedricha Eberta w Polsce. Moderację poprowadziła Agnieszka Lichnerowicz, reporterka radia Tok FM. Inspiracją do dyskusji była wydana przez Fundację im. Friedricha Eberta w Polsce książka pt. „Między przyjaźnią a frustracją. Polska i Niemcy 30 lat po podpisaniu Traktatu o sąsiedztwie”.

Finansowanie: Fundacja im. Friedricha Eberta w Polsce

21.04.2022 – Gleiwitz

Diskussionstreffen „Die Zukunft der deutsch-polnischen Beziehungen. Der Einfluss der Bundestagswahlen auf die bilateralen Beziehungen“.

Bei dem Treffen wurden die deutsch-polnischen Beziehungen aus politischer, wirtschaftlicher und kultureller Sicht sowie die aktuellen Ereignisse im Zusammenhang mit dem Krieg in der Ukraine diskutiert. Gäste des Treffens waren: Dr. Sebastian Płóciennik, Chefanalyst für die deutsche Wirtschaft am Zentrum für Oststudien, und Dr. Ernst Hillebrand, Leiter des Büros der Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen. Die Moderation lag in den Händen von Agnieszka Lichnerowicz, Reporterin bei Radio Tok FM. Angeregt wurde die Diskussion durch ein von der Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen veröffentlichtes Buch mit dem Titel „Zwischen Freundschaft und Frust. Deutschland und Polen 30 Jahre nach dem Nachbarschaftsvertrag“.

Finanzierung: Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen

PRZYSZŁOŚĆ STOSUNKÓW POLSKO-NIEMIECKICH

Wpływ wyborów do Bundestagu na wzajemne relacje

DIE ZUKUNFT DER DEUTSCH-POLNISCHEN BEZIEHUNGEN

Die Perspektiven nach den Bundestagswahlen

MAJ 2022 / MAI 2022

13.05–15.05.2022 – Opole

Pierwszy zjazd w ramach projektu Akademia

Podczas pierwszego zjazdu Akademii utworzono grupy projektowe, określono potrzeby i wspólne cele, poprzez wymianę doświadczeń w zakresie działalności społecznej i politycznej. Ponadto przedstawiono sposób pracy a także zaplanowano wydarzenia, które odbywały się przez cały rok.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

27.05.2022 – Kolonowskie + online

Spotkanie w ramach projektu Archiwum Historii Mówionej – „Dziedzictwo rodu Colonnów”

W Sali Widowiskowej w Kolonowskim odbyło się spotkanie poświęcone funkcjonowaniu pamięci o rodzie Colonnów na Opolszczyźnie. Główną ideą zorganizowania niniejszego spotkania była praca doktorska Daniela Macioła – rodowitego mieszkańca Kolonow-

13.05–15.05.2022 – Oppeln

Erster Kongress des Projekts Akademia

Während des ersten Kongresses von Akademia wurden Projektgruppen gebildet, Bedürfnisse und gemeinsame Ziele definiert und Erfahrungen zum Engagement bei sozialen und politischen Aktivitäten ausgetauscht. Außerdem wurden der Projektablauf und die Arbeitsweise vorgestellt und mit der Planung von Veranstaltungen, die im Laufe des Jahres stattfinden sollten, begonnen.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat

27.05.2022 – Colonnowska + online

Treffen im Rahmen des Projekts Archiv der erzählten Geschichte – „Das Erbe der Familie Colonna“.

Im Auditorium in Colonnowska fand ein Treffen statt, das der Erinnerung an die Familie Colonna in der Region Oppeln gewidmet war. Die Idee zur Organisation dieses Treffens entstand im Zusammenhang mit der

skiego. Zaproszeni świadkowie czasu na to spotkanie, czyli ks. Wolfgang Globisch – proboszcz parafii Kolonowskie w latach 1974 – 2003, Norbert Koston – Burmistrz Kolonowskiego oraz Gerard Mańczyk – pasjonat historii lokalnej z Kolonowskiego. Moderatorem całości spotkania był pan Konrad Wacławczyk. A historię rodu Colonnów uczestnikom przybliżył – dr Daniel Macioł.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN, Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

27.05–29.05.2022 – Kędzierzyn Koźle

Inauguracja szóstej edycji projektu ELOm

Najważniejszym celem pierwszego spotkania było zintegrowanie grupy. Trenerzy mieli możliwość zapoznania młodzieży ze specyfikacją pracy warsztatowej oraz konceptem myślenia projektowego. Ponadto uczestnikom i uczestniczkom został zaprezentowany przebieg całej serii, jego główne cele oraz organizatorzy projektu.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

Doktorarbeit von Daniel Macioł, einem gebürtigen Colonnower. Die eingeladenen Zeitzeugen waren Pfarrer Wolfgang Globisch, der von 1974 bis 2003 Pfarrer von Colonnowska war, Norbert Koston, der Bürgermeister von Colonnowska, und Gerard Manczyk, ein Heimatkundler aus Colonnowska. Die gesamte Veranstaltung wurde von Konrad Wacławczyk moderiert und die Geschichte der Familie Colonna wurde den Gästen von Dr. Daniel Macioł vorgestellt.

Finanzierung: Ministerium des Inneren und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

27.05–29.05.2022 – Kędzierzyn Koźle

Auftakt der sechsten Ausgabe des ELOm-Projekts

Das wichtigste Ziel des ersten Treffens war die Integration der Gruppe. Die Ausbilder hatten die Gelegenheit, die Jugendlichen mit den Prinzipien der Workshop-Arbeit und dem Konzept des Design Thinkings vertraut zu machen. Darüber hinaus wurden den Teilnehmern der Ablauf, die Hauptziele und die Organisation des Projekts vorgestellt.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

27.05–31.05.2022 – Krzyżowa

Szkolenie „More just one truth. Tools and perspectives for historical and political education”

Szkolenie dla nauczycieli i edukatorów z Niemiec, Polski oraz Bośni i Hercegowiny prezentujące narzędzia i metody, które mogą być wykorzystywane w nauczaniu historii. Podczas spotkania uczestnicy mieli możliwość wymiany poglądów, w celu przeciwdziałania jednostronnym przekonaniom, zwłaszcza w dziedzinie historii. Projekt umożliwił stworzenie wyjątkowego partnerstwa, zapewniając uczestnikom nowe perspektywy a także zapoznając ich z wielokulturową historią Dolnego Śląska.

Finansowanie: Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Współfinansowane przez Unię Europejską (Erasmus +)

27.05–31.05.2022 – Kreisau

Fortbildung „More than just one truth: tools and perspectives for historical and political education“.

Die Fortbildung für Lehrkräfte und Akteure der informellen Bildung aus Deutschland, Polen und Bosnien-Herzegowina stellte Werkzeuge, Methoden und Ansätze vor, die im Geschichtsunterricht bzw. der historischen und politischen Bildungsarbeit eingesetzt werden können. Während des Treffens hatten die Teilnehmer die Möglichkeit, sich intensiv auszutauschen und über Möglichkeiten zu diskutieren, wie einseitigen Darstellungen, insbesondere im Bereich der Geschichte, entgegengewirkt werden kann. Das Projekt ermöglichte den Aufbau einer einzigartigen Partnerschaft, die den Teilnehmern neue Perspektiven eröffnete und sie mit der multikulturellen Geschichte Niederschlesiens vertraut machte.

Finanzierung: Europäischen Union (Erasmus+), Deutsch-Polnisches Jugendwerk

26.05–31.05.2022 – Opole

Spotkanie w ramach projektu „U mnie i u Ciebie – Bei mir und bei dir – Chez moi et chez toi – Pokaż, co Ty i Twój region kryjecie w sobie”

Wymiana młodzieżowa, w której udział wzięła młodzież z Polski, Niemiec i Francji. Celem projektu było wzmocnienie partnerstwa na wzór Trójkąta Weimarskiego. Ponadto uczestnicy mieli możliwość wymiany wspólnych doświadczeń a także zaprezentowania rówieśnikom z innych krajów wyjątkowości i wielokulturowości województwa opolskiego. Uczestnicy aktywnie kształtowali program spotkania, który miał na celu zarówno pokazanie własnego regionu jak i poszerzenie kompetencji społecznych, interkulturowych, personalnych, transfer wiedzy, doświadczeń i poglądów.

Finansowanie: Samorząd Województwa Opolskiego, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Instytut Stosunków Kulturalnych za Granicą

26.05–31.05.2022 – Oppeln

Treffen im Rahmen des Projekts „U mnie i u Ciebie – Bei mir und bei dir – Chez moi et chez toi – Zeig, was in dir und deiner Region steckt!“.

Ein Jugendaustausch, an dem junge Menschen aus Polen, Deutschland und Frankreich teilnahmen. Ziel des Projekts war es, die Partnerschaften nach dem Vorbild des Weimarer Dreiecks zu stärken. Darüber hinaus hatten die Teilnehmer die Möglichkeit, gemeinsame Erfahrungen auszutauschen, voneinander zu lernen und ihren Altersgenossen aus anderen Ländern die Einzigartigkeit und Multikulturalität der Woiwodschaft Oppeln zu präsentieren. Die Teilnehmer gestalteten das Programm des Treffens aktiv mit. Es wurde darauf abgezielt, sowohl die eigene Region zu präsentieren als auch soziale, interkulturelle und persönliche Kompetenzen zu erweitern sowie Wissen, Erfahrungen und Ansichten zu vermitteln.

Finanzierung: Selbstverwaltung der Woiwodschaft Oppeln, Deutsch-Polnisches Jugendwerk, Institut für Auslandsbeziehungen

28.05.2022 – Prószków + online

Spotkanie w ramach projektu Archiwum Historii Mówionej – „Luteranie z Prószkowa”

W prószkowskim kościele ewangelickim odbyło się spotkanie poświęcone nieistniejącej już parafii ewangelicko – augsburskiej w Prószkowie. Historia parafii

28.05.2022 – Prószków + online

Treffen im Rahmen des Projekts Archiv der erzählten Geschichte – „Lutheraner aus Prószków“.

In der Evangelischen Kirche von Prószków fand ein Treffen statt, das der inzwischen aufgelösten Evan-

sięga XVII w. gośćmi spotkana byli ks. Wojciech Pracki – obecny proboszcz parafii ewangelicko-augsburskiej w Opolu oraz Pani Ingeborg Odelga – najstarsza mieszkanka Prószkowa. Po dyskusji zaprezentowano film „Religie i wyznania Śląska Opolskiego”.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN, Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

gelisch-Augsburgischen Gemeinde in Prószków gewidmet war. Die Geschichte der Gemeinde reicht bis ins 17. Jahrhundert zurück. Gäste des Treffens waren Pfarrer Wojciech Pracki, der heutige Pfarrer der Evangelisch-Augsburgischen Gemeinde in Oppeln, und Ingeborg Odelga, die älteste Einwohnerin von Prószków. Nach der Diskussion wurde der Film „Religionen und Glauben im Oppelner Schlesien“ gezeigt.

Finanzierung: Ministerium des Inneren und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

CZERWIEC 2022 / JUNI 2022

02.06.2022 – Gliwice

Spotkanie wspomnieniowe wybitnego szermierza i gliwiczanki Egon Franke

Podczas spotkania zorganizowanego w Willi Caro, siedzibie Muzeum w Gliwicach, zaproszeni goście rozmawiali o wielkich sportowych sukcesach Egon Franke, o jego wpływie na rozwój szermierki, wielokulturowości i polsko-śląsko-niemieckiej tożsamości a także o wielkim przywiązaniu do Gliwic i gliwickiego Klubu Sportowego Piast, o których przez lata wypowiadał się z wielką serdecznością. W spotkaniu udział wzięli – Maciej Chudzikiewicz (fechtmistrz, członek zarządu Polskiego Związku Szermierczego) oraz Marek Brożek (historyk). Moderatorem spotkania był Grzegorz Muzia, dziennikarz sportowy i założyciel portalu internetowego piast.gliwice.pl

Partnerzy: Muzeum w Gliwicach, Opolska Fundacja Filmowa OFFilm, Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Gliwicach, Sekcja Szermiercza Gliwickiego Klubu Sportowego Piast Gliwice

16.06–21.06 – Moguncja

Spotkanie w ramach projektu „U mnie i u Ciebie – Bei mir und bei dir – Chez moi et chez toi – Pokaż, co Ty i Twój region kryjcie w sobie”

Druga część projektu „Pokaż, co Ty i Twój region kryjcie w sobie” odbyła się w Moguncji. Młodzież województwa opolskiego odwiedziła swój region partner-

02.06.2022 – Gleiwitz

Gedenktreffen für den herausragenden Fechter und Gleiwitzer Egon Franke

Während des Treffens in der Villa Caro, dem Sitz des Gleiwitzer Museums, sprachen die geladenen Gäste über die großen sportlichen Erfolge von Egon Franke, seinen Einfluss auf die Entwicklung des Fechtsports, seine multikulturelle und polnisch-schlesisch-deutsche Identität und seine große Verbundenheit mit Gleiwitz und dem Gleiwitzer Sportverein Piast, über den er viele Jahre lang mit großem Eifer sprach. An dem Treffen nahmen teil: Maciej Chudzikiewicz (Fechtmeister, Vorstandsmitglied des Polnischen Fechtverbandes) und Marek Brożek (Historiker). Moderiert wurde das Treffen von Grzegorz Muzia, einem Sportjournalisten und Gründer des Internetportals piast.gliwice.pl

Partner: Museum in Gleiwitz, Oppelner Filmstiftung OFFilm, Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln, Fechtabteilung des Gleiwitzer Sportvereins Piast Gliwice

16.06–21.06 – Mainz

Treffen im Rahmen des Projekts „U mnie i u Ciebie – Bei mir und bei dir – Chez moi et chez toi – Zeig, was in dir und deiner Region steckt!“

Der zweite Teil des Projekts „Zeig, was in dir und deiner Region steckt!“ fand in Mainz statt. Junge Menschen aus der Woiwodschaft Oppeln besuchten ihre

ski Nadrenię-Palatynat. Podczas spotkania uczestnicy mieli możliwość podjęcia dialogu na temat tego, jaki wpływ na lokalną politykę może mieć aktywnie działająca młodzież.

Finansowanie: Samorząd Województwa Opolskiego, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Instytut Stosunków Kulturalnych za Granicą

17.06–19.06 – Kędzierzyn Koźle

Inauguracja projektu 4proELOm

Pierwsze spotkanie integracyjne projektu młodzieżowego 4proELOm, mające na celu pogłębienie wiedzy i umiejętności związanych z koncepcją projektu społecznie użytecznego oraz ocenę poziomu umiejętności liderkich i stworzenie dalszego planu rozwoju.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

Partnerregion Rheinland-Pfalz. Während des Treffens hatten die Teilnehmer die Gelegenheit, in einen Dialog darüber einzutreten, wie aktive junge Menschen die Kommunalpolitik beeinflussen können.

Finanzierung: Kommunalverwaltung der Woiwodschaft Opolen, Deutsch-Polnisches Jugendwerk, Institut für Auslandsbeziehungen

17.06–19.06 – Kędzierzyn Koźle

Auftakt des Projekts 4proELOm

Erstes Integrationstreffen des Jugendprojekts 4proELOm zur Vertiefung der Kenntnisse und Fähigkeiten bezüglich der Konzeption zivilgesellschaftlicher Projekte. Außerdem wurde bei diesem Treffen das Niveau der Führungsfähigkeiten der Teilnehmer analysiert und darauf basierend ein weiterer Entwicklungsplan erstellt.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

24.06–26.06.2022 – Opole

Drugi zjazd projektu Akademia

Podczas zjazdu skupiono się na planowaniu celów nakierowanych na rozwój własny. Uczestnicy uczyli się radzenia sobie z przeciwnościami i trudnościami, a także poznali tajniki budowania pozytywnych relacji i komunikacji międzyludzkiej. Ponadto przeprowadzono również ćwiczenia pomocne w budowaniu własnego wizerunku a także planowaniu występów publicznych.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

24.06–26.06.2022 – Oppeln

Zweite Konferenz des Projekts Akademia

Während des Treffens lag der Schwerpunkt auf der Planung von Zielen für die Selbstentwicklung. Die Teilnehmer lernten, wie sie mit Widrigkeiten und Schwierigkeiten umgehen können und setzten sich mit dem Aufbau positiver Beziehungen und der zwischenmenschlichen Kommunikation auseinander. Außerdem gab es Übungen zur Professionalisierung des eigenen Erscheinungsbildes und zur Planung öffentlicher Auftritte.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

25.06–26.06.2022 – Majdy

(województwo warmińsko-mazurskie)

Drugie spotkanie projektu ELOm

Drugie spotkanie dotyczyło dalszej integracji uczestników i uczestniczek, praktykowania umiejętności pracy w grupie, a także ćwiczeniu kompetencji leaderskich. Młodzież biorąca udział w projekcie ELOm miała również możliwość pracy w formie projektowej, gdzie ćwiczyła precyzyjną komunikację oraz poznała sposoby radzenia sobie ze stresem.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

25.06–26.06.2022 – Majdy

(Woiwodschaft Ermland-Masuren)

Zweites Treffen des ELOm-Projekts

Im Mittelpunkt des zweiten Treffens standen die weitere Integration der Teilnehmer, die Durchführung von Gruppenarbeiten und die Ausbildung von Führungskompetenzen. Die am ELOm-Projekt teilnehmenden Jugendlichen hatten auch die Möglichkeit, ein Projektformat kennenzulernen, in dem sie präzise Kommunikation übten und lernten, wie man mit Stress umgeht.

Förderung: Bundesministerium des Innern und für Heimat

LIPIEC 2022 / JULI 2022

20.07.2022 – Opole

Szkolenie z zakresu komunikacji kryzysowej

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej wraz ze Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym Niemców na Śląsku Opolskim oraz Związkiem Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce zorganizował szkolenie poświęcone skutecznej komunikacji i strategii PR. Spotkanie poprowadził ekspert w dziedzinie komunikacji społecznej – dr Krystian Dudek, który w formie warsztatowej przedstawił tematy związane z kreowaniem wizerunku, odpowiednią promocją oraz zarządzaniem własną marką w mediach. Uczestnicy mieli również możliwość poszerzenia swojej wiedzy zakresu metod skutecznej i świadomej komunikacji.

Finansowanie: Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

20.07.2022 – Oppeln

Training zur Krisenkommunikation

Das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit organisierte zusammen mit der Sozial-Kulturellen Gesellschaft der Deutschen im Opper Schlesien und dem Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen ein Training zu effektiver Kommunikation und PR-Strategien. Das Treffen wurde von Dr. Krystian Dudek, einem Experten auf dem Gebiet der sozialen Kommunikation, geleitet. Im Workshop-Format wurden Strategien zur Imagebildung, angemessenen Werbung und zum Management der eigenen Marke in den Medien präsentiert. Die Teilnehmer hatten außerdem die Möglichkeit, ihr Wissen über wirksame und bewusste Kommunikationsmethoden zu vertiefen.

Finanzierung: Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen

SIERPIEŃ 2022 / AUGUST 2022

05.08.2022 – Gliwice

Wycieczka regionalna „Szlak osiedli robotniczych”

Dnia 5 sierpnia, odbyło się pierwsze wydarzenie w ramach projektu prezentującego kulturę, historię i dziedzictwo Górnego Śląska – wycieczka „Szlak osiedli robotniczych”. Uczestnicy mieli możliwość odwiedzenia pięciu górnośląskich dzielnic robotniczych, takich jak: i Nikiszowiec w Katowicach, osiedle Staszica w Rudzie Śląskiej oraz Borsig i Zandka w Zabrze.

Finansowanie: Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

05.08.2022 – Opole + transmisja online

Spotkanie autorskie wokół publikacji „Śląsk – historia, krajobrazy, kultura”

Z okazji wydania przez DWPN polskojęzycznej wersji albumu Roswithy Schieb „Schlesien – Geschichte, Landschaft, Kultur”, odbyło się spotkanie z jego autorką oraz tłumaczką Beatą Kozak. Była to okazja do przybliżenia naszym odbiorcom kulisy powstania albumu, a także pokazanie Śląska – oczami pisarki – jaki był on kiedyś i jaki jest dzisiaj. Rozmowa dotyczyła albumu, który ukazuje bogate dziedzictwo kulturowe, historyczne i krajobrazowe Śląska.

Partner: Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

20.08.2022 – Gliwice

Wycieczka regionalna „Rezydencje magnatów przemysłowych”

20 sierpnia odbyła się kolejna wycieczka regionalna w ramach projektu prezentującego kulturę, historię i dziedzictwo Górnego Śląska. Tym razem uczestnicy odwiedzili górnośląskie pałace należące do magnatów przemysłowych – Pławniowice, Brynek, Nakło Śląskie, Świerklaniec oraz Bytom Miechowice.

Finansowanie: Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

05.08.2022 – Gleiwitz

Regionale Exkursion „Spaziergang durch die historischen Arbeitersiedlungen“

Am 5. August fand die erste Veranstaltung des Projekts zur Präsentation der Kultur und des historischen Erbes Oberschlesiens statt – die Exkursion „Route der Arbeitersiedlungen“. Die Teilnehmer hatten die Gelegenheit, fünf ober-schlesische Arbeitersiedlungen zu besichtigen: Giszowiec und Nikiszowiec in Kattowitz, die Siedlung Staszic in Ruda Śląska sowie Borsig und Zandka in Zabrze.

Finanzierung: Sächsisches Staatsministerium des Innern

05.08.2022 – Oppeln + Online-Übertragung

Autorentreffen zur Publikation „Schlesien – Geschichte, Landschaft, Kultur“

Anlässlich der Veröffentlichung der polnischsprachigen Version des Bandes „Schlesien – Geschichte, Landschaft, Kultur“ von Roswitha Schieb durch das HDPZ fand ein Treffen mit der Autorin und Übersetzerin Beata Kozak statt. Es war eine Gelegenheit, unserem Publikum einen Blick hinter die Kulissen der Entstehung des Buches zu gewähren und Schlesien – durch die Augen der Autorin – so zu zeigen, wie es einmal war und wie es heute ist. Die Diskussion konzentrierte sich auf die Publikation, die das reiche kulturelle, historische und landschaftliche Erbe Schlesiens zeigt.

Partner: Öffentliche Stadtbibliothek in Oppeln

20.08.2022 – Gleiwitz

Regionale Exkursion „Residenzen von Industriemagnaten“

Am 20. August fand eine weitere regionale Exkursion im Rahmen des Projekts zur Präsentation der Kultur und des historischen Erbes Oberschlesiens statt. Diesmal besuchten die Teilnehmer ober-schlesische Schlösser von Industriemagnaten – Pławniowice, Brynek, Nakło Śląskie, Świerklaniec und Bytom Miechowice.

Finanzierung: Sächsisches Staatsministerium des Innern

21.08–25.08.2022 – Opole

Projekt „Poetry Slam”

Projekt, będący międzynarodowym spotkaniem młodzieży z Polski, Niemiec i Ukrainy, to warsztaty kreatywnego pisania i wyrażania swoich emocji poprzez poezję. Tematem przewodnim projektu była wspólna przyszłość w Europie.

Finansowanie: Konsulat Generalny Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu, Samorząd Województwa Opolskiego, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

24.08.2022 – Gliwice

Dzień otwarty w gliwickim biurze Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej

Podczas dnia otwartego przedstawiliśmy naszym gościom ofertę bieżących projektów a także zapre-

21.08–25.08.2022 – Oppeln

Poetry Slam-Projekt

Bei dem Projekt, einem internationalen Treffen von Jugendlichen aus Polen, Deutschland und der Ukraine, handelte es sich um einen Workshop zum kreativen Schreiben und zum Ausdruck der eigenen Gefühle durch Poesie. Thematisch setzte das Projekt den Schwerpunkt auf Vorstellungen von einer gemeinsamen Zukunft in Europa.

Finanzierung: Generalkonsulat der Bundesrepublik Deutschland in Breslau, Woiwodschaft Oppeln, Deutsch-Polnisches Jugendwerk

24.08.2022 – Gliwice

Tag der offenen Tür im Gleiwitzer Büro des Hauses der Polnisch-Deutschen Zusammenarbeit

Am Tag der offenen Tür stellten wir unseren Gästen die aktuellen Projekte vor und präsentierten multi-

zentowaliśmy w formie multimedialnej materiały edukacyjne przeznaczone dla nauczycieli języka niemieckiego, historii i wiedzy o społeczeństwie.

28.08.2022 – Pławniowice

Spotkanie rodzin – Familientreffen

Familientreffen to coroczne spotkanie dla rodzin, które dwujęzycznie wychowują swoje dzieci. Tym razem spotkanie zorganizowano nad jeziorem Dzierżno, w województwie śląskim, gdzie w pięknych okolicznościach przyrody rozmawialiśmy na temat dwujęzyczności. Dla uczestników przewidziano warsztaty, animacje dla dzieci przeprowadzone w języku niemieckim a także możliwość wymiany własnych doświadczeń.

Spotkanie zorganizowano w ramach projektu *Bilingua – łatwiej z niemieckim!*

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny Republiki Federalnej Niemiec

mediale Unterrichtsmaterialien für Deutsch-, Geschichts- und Sozialkundelehrer.

28.08.2022 – Pławniowice

Familientreffen

Das Familientreffen ist ein jährliches Treffen für Familien, die ihre Kinder zweisprachig erziehen. Diesmal wurde das Treffen am Dzierżno-See in der Woiwodschaft Schlesien organisiert, wo wir in einer wunderschönen natürlichen Umgebung über Zweisprachigkeit diskutierten. Es gab Workshops für die Teilnehmer, Kinderanimationen in deutscher Sprache und die Möglichkeit, Erfahrungen auszutauschen.

Das Treffen wurde im Rahmen des Projekts *Bilingua – leichter mit Deutsch* organisiert.

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

WRZESIEŃ 2022 / SEPTEMBER 2022

10.09.2022 – Wrocław

VII Festiwal Mniejszości Niemieckiej we Wrocławiu

Delegacja Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej wzięła udział w VII Festiwalu Mniejszości Niemieckiej we Wrocławiu, gdzie zaprezentowano nowości książkowe, materiały edukacyjne oraz przeprowadzono warsztaty dla dzieci poprowadzone przez doradczynię kampanii „Bilingua – łatwiej z niemieckim”.

10.09.2022 – Wrocław

Debata młodzieżowa – „Młoda Europa 2022 – wyzwania na przyszłość”

Tematem przewodnim niniejszego przedsięwzięcia była „Młoda Europa 2022 – wyzwania na przyszłość”. Inspiracją do takiego tematu stał się ogłoszony przez Unię Europejską rok młodości. Głównym celem realizacji projektu było stworzenie przestrzeni dialogu dla młodych osób wywodzących się ze struktur mniejszości niemieckiej oraz aktywizacja i zainteresowanie młodzieży współczesnymi problemami społeczno-ekonomicznymi.

Partner: Instytut Stosunków Kulturalnych za Granicą (ifa)

10.09.2022 – Breslau (Wrocław)

VII. Kulturfestival der deutschen Minderheit in Breslau

Mitarbeiter des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit nahmen am VII. Kulturfestival der deutschen Minderheit in Breslau teil, wo neue Bücher, Unterrichtsmaterialien und Workshops für Kinder unter der Leitung der Kampagnenberater „Bilingua – leichter mit Deutsch“ vorgestellt wurden.

10.09.2022 – Breslau (Wrocław)

Jugenddebatte – „Junges Europa 2022 – Herausforderungen für die Zukunft“.

Das Thema dieser Veranstaltung lautete „Junges Europa 2022 – Herausforderungen für die Zukunft“. Inspiriert wurde das Thema der Debatte durch das von der Europäischen Union ausgerufenen Jahr der Jugend. Das Hauptziel des Projekts bestand darin, einen Raum für den Dialog zwischen jungen Menschen der deutschen Minderheit zu schaffen, Jugendliche für aktuelle sozioökonomische Themen zu interessieren und sie in ihrem Engagement zu bestärken.

Partner: Institut für Auslandsbeziehungen (ifa)

16.09–18.09.2022 – Łubowice

Opracowanie strategii mniejszości niemieckiej na lata 2017–2022

Projekt ten w głównej mierze przeznaczony jest dla Struktur Mniejszości Niemieckiej w Polsce, obejmował zarówno spotkania ewaluacyjne, jak i bezpośrednie seminarium. Spotkanie stacjonarne opierało się głównie na ocenie strategii na lata 2017–2022 oraz wypracowaniu nowych celów strategicznych dla mniejszości niemieckiej.

Partner: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno – Kulturalnych w Polsce (VdG)

18.09.2022 – Gliwice

Wycieczka regionalna „Szlak międzywojennej polsko-niemieckiej granicy na Górnym Śląsku”

Dnia 18 września miała miejsce ostatnia wycieczka autokarowa z cyklu „Wycieczki regionalne”. Podczas wydarzenia uczestnicy mieli możliwość kilkakrotnego przekroczenia dawnej granicy polsko-niemieckiej na Górnym Śląsku oraz odwiedzenie takich miejsc jak: Zabrze (kopalnia Makoszowy), Ruda Śląska (Kolonie Szczęść Boże i Rudzka Kuźnica), Repty („pomnik granicy”) i Laryszów, gdzie granica została wytyczona w nietypowy sposób.

Finansowanie: Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

16.09–18.09.2022 – Łubowice

Entwicklung einer Strategie für die deutsche Minderheit 2017–2022

Dieses Projekt richtete sich vor allem an die Strukturen der deutschen Minderheit in Polen und umfasste sowohl Evaluationstreffen als auch ein Präsenzseminar. Das stationäre Treffen basierte hauptsächlich auf der Evaluierung der Strategie 2017–2022 und der Entwicklung neuer strategischer Ziele für die deutsche Minderheit.

Partner: Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen (VdG)

18.09.2022 – Gleiwitz

Regionale Exkursion „Route entlang der deutsch-polnischen Grenze der Zwischenkriegszeit in Oberschlesien“.

Am 18. September fand der letzte Ausflug der Reihe „Regionale Exkursionen“ statt. Während der Veranstaltung hatten die Teilnehmer die Möglichkeit, die ehemalige deutsch-polnische Grenze in Oberschlesien mehrmals zu überqueren und Orte wie Zabrze (Bergwerk Makoszowy), Ruda Śląska (Kolonie Szczęść Boże und Rudzka Kuźnica), Repty („Grenzdenkmal“) und Laryszów, wo die Grenze auf ungewöhnliche Weise gezogen wurde, zu besuchen.

Finanzierung: Sächsisches Staatsministerium des Innern

16.09–18.09.2022 – Wrocław

Trzeci zjazd projektu Akademia

Spotkanie poświęcone było nauce podstaw zarządzania grupą. Uczestnicy poznali podstawy psychologii społecznej w praktyce, organizacji spotkań i moderowania dyskusji. Dodatkowo mieli możliwość szlifowania umiejętności z zakresu motywowania innych do działania, a także rozwiązywania konfliktów.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

16.09–18.09.2022 – Breslau

Drittes Treffen des Projekts Akademia

Das Treffen war dem Erlernen von Grundlagen des Gruppenmanagements gewidmet. Die Teilnehmer setzten sich mit Grundlagen der Sozialpsychologie in der Praxis auseinander und lernten, wie man Sitzungen organisiert und Diskussionen moderiert. Darüber hinaus hatten sie die Gelegenheit, ihre Fähigkeiten zur Motivation anderer und zur Konfliktlösung zu verbessern.

Förderung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

18.09.2022 – Gliwice

Gliwicki spacer historyczny w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa

Tegoroczna, jubileuszowa 30. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa odbywała się pod hasłem „Połączeni dziedzictwem”. DWPN został zaproszony do projektu przez Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfan-

18.09.2022 – Gleiwitz

Historischer Spaziergang in Gleiwitz im Rahmen der Europäischen Tage des Denkmals

Die diesjährige 30. Jubiläumsausgabe der Europäischen Tage des Denkmals stand unter dem Motto „Connected by Heritage“. Das HDPZ wurde vom Wojciech-Korfanty-Institut für polnisches Gedanken-

tę w Katowicach do współorganizowania dwóch spacerów edukacyjnych śladami mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych. Uczestnicy i uczestniczki poznali krajobraz kulturowy ukształtowany w Gliwicach przez Czechów, Niemców, Żydów, Ślązaków, Polaków, Ormian, Kresowian, Romów, Szywołdzian a obecnie także Ukraińców i inne narodowości.

Finansowanie: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partnerzy: Województwo Śląskie, Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańtego

21.09.2022 – Gliwice

Warsztaty tematyczne związane z projektem Muzeum Online

Podczas dwóch warsztatów pt. „Po drugiej stronie granicy – u siebie?” oraz „Na granicy. Rzecz o czasach, ludziach i miejscach” uczestnicy i uczestniczki dowiedzieli się, czym jest plakat plebiscytowy, dlaczego doszło do plebiscytu i jak głosowali w nim mieszkańcy Górnego Śląska. Zajęcia miały na celu zapoznanie uczniów i uczennice z historią regionu i zachęcić ich do poznawania historii lokalnych poprzez udział w warsztatach artystycznych.

23.09–25.09.2022 – Turawa

Weekend warsztatowy projektu 4proELOm

Drugie spotkanie w ramach projektu 4proELOm skupiające się na zaangażowaniu uczestników w działalność organizacji młodzieżowych, a także zachęceniu uczestników do aktywnego udziału w strategii rozwoju Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

24.09–25.09.2022 – Turawa

Trzecie spotkanie w ramach projektu ELOm

Trzecie spotkanie polegało na próbach stworzenia własnego projektu. Grupy pracowały nad wypełnieniem wniosku oraz nabyły wiedzę o dynamice grupowej. Zapoznały się także z radami i przestrożami uczestników wcześniejszych edycji dotyczących planowania i przeprowadzania własnego projektu.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

gut in Kattowitz eingeladen, zwei Bildungsspaziergänge auf den Spuren nationaler, ethnischer und religiöser Minderheiten mitzuorganisieren. Die Teilnehmer lernten die Kulturlandschaft kennen, die in Gliwice von Tschechen, Deutschen, Juden, Schlesiern, Polen, Armeniern, Kresowiancy, Roma, Schönwaldern und nun auch Ukrainern und anderen Nationalitäten geprägt wurde.

Finanzierung: Ministerium für Kultur und Nationales Erbe

Partner: Woiwodschaft Schlesien, Wojciech-Korfańty-Institut für polnisches Gedankengut

21.09.2022 – Gleiwitz

Thematische Workshops im Zusammenhang mit dem Projekt Museum Online

Während der beiden Workshops mit dem Titel „Auf der anderen Seite der Grenze – zu Hause?“ und „Grenzgänger. Erzählte Zeiten, Menschen und Orte“ lernten die Teilnehmer, was ein Plebiszit-Plakat ist, warum das Plebiszit stattfand und wie die Menschen in Oberschlesien abgestimmt haben. Die Aktivitäten zielten darauf ab, die Schüler mit der Geschichte der Region vertraut zu machen und sie zu ermutigen, sich durch die Teilnahme an Kunstworkshops mit der lokalen Geschichte zu beschäftigen.

23.09–25.09.2022 – Turawa

Workshop-Wochenende des Projekts 4proELOm

Das zweite Treffen des 4proELOm-Projekts legte den Schwerpunkt auf die Einbindung der Teilnehmer in die Jugendorganisationen und ermutigte sie, sich aktiv an der Entwicklungsstrategie des Bundes der Jugend der Deutschen Minderheit zu beteiligen.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

24.09–25.09.2022 – Turawa

Drittes Treffen des ELOm-Projekts

Das dritte Treffen widmete sich der Planung eines eigenen Projekts. Die Gruppen arbeiteten daran, einen Antrag auszufüllen und erwarben Kenntnisse zur Gruppendynamik. Von früheren Teilnehmern erhielten sie wertvolle Ratschläge und Hinweise, wie sie ihr eigenes Projekt planen und durchführen können.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

PAŹDZIERNIK 2022 / OKTOBER 2022

09.10.2022 – Gliwice

Spacer miejski „Gliwickie familoki”

Kontynuując projekt promujący historię, kulturę i dziedzictwo Górnego Śląska, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej zorganizował spacer miejski pt. „Gliwickie familoki”. Uczestnicy mieli możliwość odwiedzenia dwóch gliwickich osiedli robotniczych znajdujących się w dzielnicy Zatorze – osiedla An der Waldschule oraz osiedla Huldshinsky’ego.

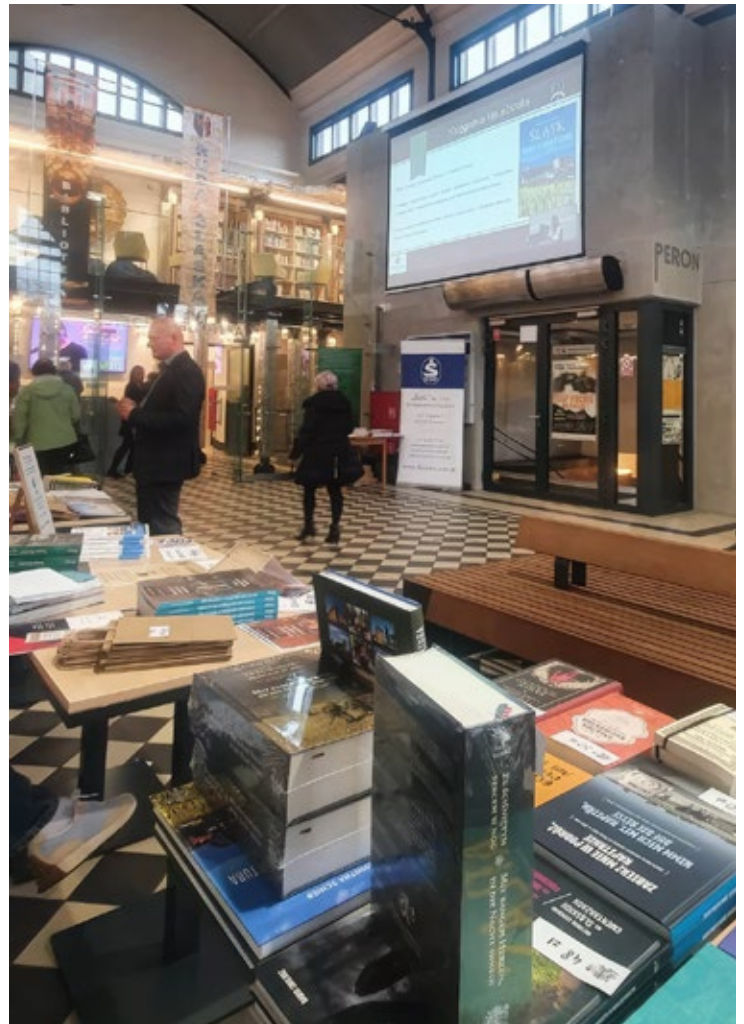
Finansowanie: Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

09.10.2022 – Gleiwitz

Stadtpaziergang „Arbeitersiedlungen in Gleiwitz“

In Fortsetzung des Projekts zur Förderung der Kultur und des historischen Erbes Oberschlesiens organisierte das Haus der deutsch-polnischen Zusammenarbeit einen Stadtpaziergang mit dem Titel „Arbeitersiedlungen in Gleiwitz“. Die Teilnehmer hatten die Möglichkeit, zwei Gleiwitzer Arbeitersiedlungen im Stadtteil Zatorze zu besuchen – die Siedlung An der Waldschule und die Siedlung Huldshinsky.

Finanzierung: Sächsisches Staatsministerium des Innern

10.10–11.10.2022 – *Opole + transmisja online*
Międzynarodowa konferencja naukowa dla młodych naukowców „Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce, mniejszości niemieckie w Europie”

Udział w konferencji wzięli młodzi naukowcy rozpoczynający badania naukowe związane z mniejszościami narodowymi i etnicznymi w Polsce oraz mniejszościami niemieckimi w Europie. Referaty zaprezentowano w czterech kategoriach – historia, demografia i ekonomia, literatura i kultura oraz społeczeństwo i polityka. Dwudniowa konferencja była okazją do zaprezentowania badań, wymiany doświadczeń oraz inspiracją do odkrycia nowych zagadnień, które można by podjąć w dalszej pracy naukowej.

Partner: Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej

Finansowanie: Projekt zrealizowany ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny Republiki Federalnej Niemiec.

10.10–11.10.2022 – *Oppeln + Online-Übertragung*
Internationale wissenschaftliche Konferenz für junge Forscher „Nationale und ethnische Minderheiten in Polen, deutsche Minderheiten in Europa“

Die Konferenz wurde von jungen Wissenschaftlern besucht, die zu nationalen und ethnischen Minderheiten in Polen bzw. zu deutschen Minderheiten in Europa forschen. Die Beiträge wurden in vier Kategorien präsentiert: Geschichte, Demografie und Wirtschaft, Literatur und Kultur sowie Gesellschaft und Politik. Die zweitägige Konferenz bot Gelegenheit zur Präsentation von Forschungsergebnissen, zum Erfahrungsaustausch und zur Entdeckung neuer Themen, die in der weiteren wissenschaftlichen Arbeit aufgegriffen werden können.

Partner: Forschungszentrum der deutschen Minderheit

Finanzierung: Das Projekt wurde mit Mitteln des Bundesministeriums des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland durchgeführt.

19.10.2022 – Ruda Śląska

VIII Festiwal Literacki „Kakuszale”

Dnia 19 października odbyła się VIII edycja Festiwalu Literackiego „Kakuszale”, podczas którego Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej zaprezentował szerokiemu gronu odbiorców swoje najnowsze publikacje książkowe oraz wybrane projekty.

20.10.2022 – Gliwice

Wykład pt. „Gliwickie osiedla robotnicze”

Ostatnim spotkaniem w ramach projektu promującego historię, kulturę i dziedzictwo Górnego Śląska był wykład stacjonarny, podczas którego uczestnicy mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy na temat gliwickich osiedli robotniczych.

Finansowanie: Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

19.10.2022 – Ruda Śląska

VIII. Literarisches Festival „Kakuszale”

Am 19. Oktober fand die 8. Auflage des Literaturfestivals „Kakuszale“ statt, bei dem das Haus der deutsch-polnischen Zusammenarbeit seine neuesten Buchveröffentlichungen und ausgewählte Projekte einem breiten Publikum vorstellte.

20.10.2022 – Gleiwitz

Vortrag mit dem Titel „Gleiwitzer Arbeitersiedlungen“

Die letzte Veranstaltung des Projekts zur Förderung der Kultur und des historischen Erbes Oberschlesiens war ein stationärer Vortrag, bei dem die Teilnehmer die Möglichkeit hatten, ihr Wissen über die Gleiwitzer Arbeitersiedlungen zu vertiefen.

Finanzierung: Sächsisches Staatsministerium des Innern

21.10–23.10.2022 – Opole

Czwarty zjazd projektu Akademia

Podczas czwartego zjazdu głównym tematem spotkania były polska oraz niemiecka polityka a także zaangażowanie obywatelskie młodych. Uczestnicy poznali organizacje młodzieżowe, ramy prawne dla mniejszości w Polsce a także podstawy samorządności.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

21.10–23.10.2022 – Oppeln

Vierte Tagung des Projekts Akademia

Die Hauptthemen des vierten Treffens waren die deutsche und polnische Politik sowie das zivilgesellschaftliche Engagement der Jugendlichen. Die Teilnehmerinnen und Teilnehmer informierten sich über Jugendorganisationen, den rechtlichen Rahmen für Minderheiten in Polen und die Grundlagen der Selbstverwaltung.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

21.10.2022 – Gliwice

Prezentacja projektu Muzeum Online na spotkaniu w Śląskim Urban Lab

Tematem spotkania było podsumowanie wrześniowych Europejskich Dni Dziedzictwa, czyli ewaluacja dwóch wielogodzinnych spacerów śladem dziedzictwa narodów, grup etnicznych oraz grup kulturowych, które w Gliwicach mieszkały/mieszkają od średniowiecza po dziś. Poza tym zebrano rozwiązania i konkretne sposoby dbania o dziedzictwo kulturowe w regionie tj. współpraca z DWPN w ramach „Muzeum online”

21.10.2022 – Gleiwitz

Präsentation des Projekts Museum Online bei einem Treffen des Schlesienschen Urban Labs

Thema des Treffens war eine Reflexion über die Europäischen Tage des Kulturerbes im September, d.h. die Auswertung von zwei mehrstündigen Spaziergängen auf den Spuren des Erbes von Nationalitäten, Ethnien und Kulturgruppen, die in Gleiwitz in der Zeit vom Mittelalter bis zur Gegenwart gelebt haben bzw. bis heute in Gleiwitz leben. Darüber hinaus wurden Ideen und konkrete Ansätze zur Pflege des kulturellen Erbes in der Region gesammelt, z.B. die Zusammenarbeit mit dem HDPZ im Rahmen des Projekts „Museum Online“.

24.10.2022 – Kamień Śląski + online

Debata z cyklu Rozmowy o Europie „Zaangażowanie społeczne i polityczne młodych” w ramach XXVII Seminarium Śląskiego „Młodzież w działaniu. Rola młodych we współczesnym świecie – wsparcie, zaangażowanie, rozwój”

Debata z cyklu „Rozmowy o Europie” współorganizowana wraz z Fundacją Konrada Adenauera w Polsce. Podczas debaty podjęto dyskusję na temat sposobu zachęcania młodych do zaangażowania społecznego i politycznego oraz wspierania młodzieży w partycypacji w wybranej przez nich organizacji. Panelistami debaty byli: Tobiasz Gajda (nauczyciel akademicki Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu Opolskiego), Łukasz Giertler (członek Związku Młodzieży Mniejszości Niemieckiej) oraz Christian Pawelczyk (Wiceprzewodniczący Związku Okręgowego Görlitz Junge Union). Funkcję moderatora spotkania pełnił Tomasz Siniew (Dziennikarz, Dyrektor Łubiańskiego Ośrodka Kultury).

Finansowanie: Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

24.10.2022 – Groß Stein + online

Debatte in der Reihe Gespräche über Europa: „Soziales und politisches Engagement junger Menschen“ im Rahmen des 27. Schlesienseminars „Jugend in Aktion. Jugendliche heute – Unterstützung, Engagement, Weiterbildung“.

Die Debatte in der Reihe „Gespräche über Europa“ wurde gemeinsam mit der Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen organisiert. In dieser Podiumsdiskussion wurde erörtert, wie das soziale und politische Engagement junger Menschen gefördert werden kann und wie die Beteiligung junger Menschen in den Organisationen ihrer Wahl unterstützt werden kann. Die Diskussionsteilnehmer waren Tobiasz Gajda (akademischer Lehrer an der Universität Breslau und der Universität Oppeln), Łukasz Giertler (Mitglied des Bunds der Jugend der deutschen Minderheit) und Christian Pawelczyk (Stellvertretender Vorsitzender der Jungen Union Görlitz). Tomasz Siniew (Journalist, Direktor des Łubiański Kulturzentrums) moderierte das Treffen.

Finanzierung: Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen

26.10.2022 – Kamień Śląski + online

Spotkanie dyskusyjne „Przyszłość stosunków polsko-niemieckich. Wpływ wyborów do „Młodzież działa dla klimatu – ratujemy świat przed katastrofą klimatyczną”

Zaproszeni goście zgodzili się, że „ratowanie świata” przed katastrofą ekologiczną to nie tylko zadanie młodych ludzi. Ważne są zarówno działania w skali mikro, jak i makro – decyzje rządów, organizacji międzynarodowych czy działania każdego z nas. Wszyscy czuli, że jako aktywiści klimatyczni, ale także jako wyborcy, mają duży wpływ na decyzje polityczne. Gośćmi spotkania byli: Kacper Lubiewski (Młodzieżowy Strajk Klimatyczny w Opolu), Wiktoria Ernst (Związek Młodzieży Mniejszości Niemieckiej w Rzeczypospolitej Polskiej), Jadwiga Klata (Ruch Solidarności Klimatycznej). Moderację poprowadziła dr Katarzyna Kownacka (Uniwersytet Opolski). Spotkanie zostało otwarte przez Lucjana Dzumłę oraz Barbarę Szelewę z Fundacji im. Friedricha Eberta w Polsce.

Finansowanie: Fundacja im. Friedricha Eberta w Polsce

24.10–26.10 – Kamień Śląski + transmisja online

XXVII Seminarium Śląskie – „Młodzież w działaniu. Rola młodych we współczesnym świecie – wsparcie, zaangażowanie, rozwój”

Ze względu na ustanowienie roku 2022 Europejskim Rokiem Młodzieży, XXVII Seminarium Śląskie poświęcone było tematowi zaangażowania europejskiej młodzieży – ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży mniejszości niemieckiej – w życie polityczne i społeczne ogółu. Panele dyskusyjne oraz debaty skupiały się na roli, jaką młodzi ludzie odgrywają w budowaniu lepszej przyszłości dla nas wszystkich.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny Republiki Federalnej Niemiec

Partnerzy: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Fundacja im. Friedricha Eberta w Polsce

28.10.2022 – Gliwice

Warsztaty tematyczne związane z projektem Muzeum Online

W ramach warsztatu pt. „Dziadek z Wehrmachtu. Doświadczenie zapisane w pamięci” młodzież po-

26.10.2022 – Groß Stein + online

Diskussionsveranstaltung „Jugendliche für das Klima – wir retten die Welt vor der Klimakatastrophe“.

Die geladenen Gäste waren sich einig, dass die „Rettung der Welt“ vor der Klimakatastrophe nicht nur die Aufgabe junger Menschen sein kann. Dabei sind Aktivitäten sowohl auf Makro- als auch auf Mikroebene notwendig – Entscheidungen von Regierungen, Aktionen internationaler Organisationen oder das Handeln jedes Einzelnen. Alle waren der Meinung, dass sie als Klimaaktivisten, aber auch als Wähler, einen starken Einfluss auf politische Entscheidungen haben. Die Gäste des Treffens waren: Kacper Lubiewski (Jugendklimastreik in Oppeln), Wiktoria Ernst (Bund der Jugend der Deutschen Minderheit in Polen) und Jadwiga Klata (Klimasolidaritätsbewegung). Die Moderation übernahm Dr. Katarzyna Kownacka (Universität Oppeln). Eröffnet wurde das Treffen von Lucjan Dzumla, dem Direktor des Hauses der deutsch-polnischen Zusammenarbeit, und von Barbara Szelewa von der Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen.

Finanzierung: Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen

24.10–26.10 – Groß Stein + Online-Übertragung

27. Schlesienseminar – „Jugend in Aktion. Jugendliche heute – Unterstützung, Engagement, Weiterbildung“.

Aufgrund der Ausrufung des Jahres 2022 zum Europäischen Jahr der Jugend widmete sich das 27. Schlesienseminar dem Thema der Einbindung der europäischen Jugend – mit besonderem Augenmerk auf die Jugend der deutschen Minderheit – in das politische und soziale Leben. Podiumsdiskussionen und Debatten konzentrierten sich auf die Rolle, die junge Menschen beim Aufbau einer besseren Zukunft für uns alle spielen.

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

Partner: Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen, Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen, Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen

28.10.2022 – Gleiwitz

Thematische Workshops im Zusammenhang mit dem Projekt Museum Online

Im Rahmen des Workshops mit dem Titel „Großvater aus der Wehrmacht. Erfahrungen, im Gedächtnis

znała zjawisko wielokulturowości terenów przygranicznych oraz losy i dylematy młodego żołnierza z okresu II wojny światowej, który często musiał podejmować trudne wybory wbrew sobie. Uczniowie i uczennice mieli okazję, dzięki zdobytej wiedzy, sformułować własną opinię nt. tożsamości, przynależności narodowej, niesprawiedliwości i krzywdy w czasie wojny.

28.10–30.10.2022 – Kędzierzyn Koźle

Weekend warsztatowy projektu 4proELOm

Trzecie spotkanie w ramach projektu 4proELOm, podczas którego uczestnicy zostali zapoznani ze specyfiką pracy z dziećmi i młodzieżą młodszą. Efektem spotkania było stworzenie dwunastu bajek dla dzieci, które zostały wydane w antologii „Od mniejszości dla młodości”.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

30.10–04.11.2022 – Trebnitz (Brandenburgia)

Druga część szkolenia doskonalącego „More than just one truth: tools and perspectives for historical and political education”.

Druga część szkolenia dla nauczycieli i podmiotów zajmujących się edukacją nieformalną z Niemiec, Polski i Bośni i Hercegowiny obejmowała techniki pracy poznane w maju i pogłębiła wiedzę na temat przekazywania wielowarstwowych i kontrowersyjnych aspektów historii. Podczas spotkania uczestnicy mieli możliwość wzajemnego zapoznania się ze swoimi metodami pracy, nawiązania cennych kontaktów i poznania nowych perspektyw. W ramach intensywnej wymiany i dużej ilości miejsca na dyskusję, wypracowali możliwości innowacyjnego budowania pokoju i mediacji w złożonych kwestiach. Dzięki wymianie z profesjonalnymi trenerami i wizytom w ważnych miejscach edukacji historycznej na pograniczu polsko-niemieckim i w Berlinie mogli zapoznać się zarówno z nowymi podejściami do swojej pracy, jak i z wielokulturową historią wschodnich Niemiec.

Finansowanie: Unia Europejska (Erasmus+), Federalna Agencja Edukacji Politycznej (bpb)

festgeschrieben“ lernten die Jugendlichen das Phänomen des Multikulturalismus in den Grenzgebieten kennen und setzten sich mit dem Schicksal und den Dilemmata junger Soldaten aus dem Zweiten Weltkrieg auseinander, die oft schwierige Entscheidungen gegen sich selbst treffen mussten. Mit dem erworbenen Wissen hatten die Schüler die Möglichkeit, sich eine eigene Meinung über Identität, Nationalität, Ungerechtigkeit und Leid während des Krieges zu bilden.

28.10–30.10.2022 – Kędzierzyn Koźle

Workshop-Wochenende des Projekts 4proELOm

Beim dritten Treffen des 4proELOm-Projekts wurden Teilnehmer in die Besonderheiten der Arbeit mit Kindern und Jugendlichen eingeführt. Als Ergebnis des Treffens entstanden zwölf Kindermärchen, die in der Anthologie „Von der Minderheit für die Jugend“ veröffentlicht wurden.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

30.10–04.11.2022 – Trebnitz (Brandenburg)

Zweiter Teil der Fortbildung „More than just one truth: tools and perspectives for historical and political education“.

Der zweite Teil der Fortbildung für Lehrkräfte und Akteure der informellen Bildung aus Deutschland, Polen und Bosnien-Herzegowina baute auf die im Mai erlernten Arbeitstechniken auf und vertiefte die Kenntnisse zur Vermittlung vielschichtiger und kontroverser Aspekte von Geschichte. Während des Treffens hatten die Teilnehmer die Möglichkeit, die Erfahrungen und Arbeitsmethoden der anderen Teilnehmer kennenzulernen, wertvolle Kontakte zu knüpfen und neue Perspektiven zu gewinnen. Durch einen intensiven Austausch und viel Raum für Diskussionen erarbeiteten sie Möglichkeiten für innovative Friedensbildung und Vermittlung komplexer Inhalte in der historischen und politischen Bildung. Der Austausch mit professionellen Trainern sowie Besuche an zentralen Orten der Geschichtsvermittlung im deutsch-polnischen Grenzgebiet und in Berlin ermöglichte es ihnen sowohl neue Ansätze für ihre Arbeit zu entdecken als auch die multikulturelle Geschichte Ostdeutschlands kennenzulernen.

Finanzierung: Europäische Union (Erasmus+), Bundeszentrale für politische Bildung (bpb)

LISTOPAD 2022 / NOVEMBER 2022

04.11–06.11 – Kędzierzyn Koźle

Weekend podsumowujący projekt ELOm

Moduł ten dedykowany był przede wszystkim podsumowaniu i ewaluacji zrealizowanych projektów jak również całego programu ELOm. Ważnym punktem programu było rozliczenie finansowe i merytoryczne wraz z przygotowaniem artykułu do mediów Mniejszości Niemieckiej.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

09.11.2022 – Gliwice + online

Spotkanie literackie wokół publikacji „Zabierz mnie w podróż, kapitanie. Zdjęcia Hansa Kramarza z podróży na Górny Śląsk w 1956 roku” w ramach projektu „Wielokulturowy Śląsk – historia i tożsamość mniejszości niemieckiej”

Spotkanie literackie prezentujące unikatowy album fotograficzny – autentyczne i nieocenzurowane zdjęcia Hansa Kramarza podróży na Górny Śląsk. Podczas spotkania zaproszeni goście – historycy dr Bogusław Tracz oraz dr hab. Adam Dziuba opowiedzieli o trud-

04.11–06.11 – Kędzierzyn Koźle

ELOm-Projektnachberei-tungswochenende

Dieses Treffen diente in erster Linie der Zusammenfassung und Bewertung der abgeschlossenen Projekte sowie des gesamten ELOm-Programms. Ein wichtiger Teil des Programms war die finanzielle und inhaltliche Abrechnung, einschließlich der Erstellung eines Artikels für die deutschen Minderheitenmedien.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

09.11.2022 – Gleiwitz + online

Literarische Begegnung rund um die Publikation „Nimm mich mit, Kapitän, auf die Reise. Fotografien von Hans Kramarz von seiner Reise nach Oberschlesien im Jahr 1956“ im Rahmen des Projekts „Multikulturelles Schlesien – Geschichte und Identität der deutschen Minderheit“.

Ein literarisches Treffen, bei dem ein einzigartiges Fotoalbum präsentiert wurde – authentische und unzensurierte Fotos von Hans Kramarz' Reise nach Oberschlesien. Während des Treffens sprachen die gela-

nej powojennej rzeczywistości z punktu widzenia historii, polityki, jak i życia codziennego mieszkańców Śląska. Funkcję moderatora spotkania pełnił historyk Zbigniew Gołasz.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

14.11.2022 – Opole

Gala „Mosty Dialogu 2022”

Uroczysta gala Mostów Dialogu, plebiscytu mającego na celu wyróżnienie tych, którzy w przestrzeni publicznej propagują wiedzę o regionie, jego walorach historyczno-społecznych, a także promują wielokulturowość województwa opolskiego. Ponadto, podczas gali, wręczona została nagroda specjalna za szczególne zasługi w budowaniu dialogu i porozumienia międzykulturowego – nagroda Złoty Most Dialogu.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec, Smuda Consulting, Śląskie Kruszywa Naturalne Krapkowice, Protec Chróścice

Partnerzy: Województwo Opolskie, Uniwersytet Opolski, Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych

denen Gäste – die Historiker Dr. Bogusław Tracz und Dr. Adam Dziuba – über die schwierige Nachkriegsrealität und reflektierten über die Geschichte, die Politik und das Alltagsleben der Bewohner Schlesiens. Der Historiker Zbigniew Gołasz übernahm die Moderation des Treffens.

Finanzierung: Ministerium für Inneres und Verwaltung

14.11.2022 – Oppeln

Gala „Brücken des Dialogs 2022“

Die Gala der Brücken des Dialogs bildete den Rahmen zur Verleihung von Preisen, mit denen diejenigen geehrt werden sollten, die im öffentlichen Raum das Wissen über die Region, ihre historischen und sozialen Traditionen sowie die Multikulturalität der Woiwodschaft Oppeln fördern. Darüber hinaus wurde während der Gala ein Sonderpreis für besondere Verdienste um den deutsch-polnischen Dialog und die interkulturelle Verständigung verliehen – die Goldene Brücke des Dialogs.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln, Smuda Consulting, Śląskie Kruszywa Naturalne Krapkowice, Protec Chróścice

Partner: Woiwodschaft Oppeln, Universität Oppeln, Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften

16.11.2022 – Gliwice

Spotkanie literackie wokół publikacji „Sławni niemieccy Ślązacy” w ramach projektu „Wielokulturowy Śląsk – historia i tożsamość mniejszości niemieckiej”

Warsztaty młodzieżowe dla uczniów szkół ponadpodstawowych przygotowane w oparciu o publikację Krzysztofa Ogioldy „Sławni niemieccy Ślązacy”. Pozycja skierowana do młodego grona odbiorców, prezentuje, poprzez pryzmat niezwykłych losów śląskich osobistości, dziedzictwo regionu górnośląskiego. Zajęcia poprowadziła ekspertka ds. dwujęzyczności Barbara Chyłka.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

16.11.2022 – Gleiwitz

Literarische Begegnung rund um die Publikation „Berühmte Deutsche aus Schlesien“ im Rahmen des Projekts „Multikulturelles Schlesien – Geschichte und Identität der deutschen Minderheit“.

Ein Jugendworkshop für Schüler der Sekundarstufe, der auf der Publikation „Berühmte Deutsche aus Schlesien“ von Krzysztof Ogiolda basierte. Das Buch, das sich an ein junges Publikum richtet, stellt das Erbe der Region Oberschlesien durch die Perspektive außergewöhnlicher Schicksale schlesischer Persönlichkeiten dar. Der Workshop wurde von der Zweisprachigkeitsexpertin Barbara Chyłka geleitet.

Finanzierung: Ministerium für Inneres und Verwaltung

17.11.2022 – Bytom

Prezentacja projektu Muzeum Online na konferencji dotyczącej digitalizacji i ochrony dziedzictwa kulturowego

W ramach konferencji pt. „Cyfrowe dziedzictwo a edukacja nieformalna. Bezценne źródło inspiracji w poszukiwaniu tożsamości regionu?” odbyła się prezentacja projektu „Muzeum online” wraz z wystawą pt. „Złoty wiek Bytomia” inspirowaną materiałami z unikalnego w skali regionu bytomskiego archiwum budowlanego. Archiwum zawiera dokumenty i informacje dotyczące budowy i historii ponad 4000 budowli na terenie całego miasta Bytomia od I połowy XIX w. do początków II połowy XX w. Jednym ze sposobów zachowania i rozpowszechnienia tych dokumentów jest ich digitalizacja w połączeniu z ciekawym opisem oraz opracowanie innowacyjnych projektów edukacyjnych dedykowanych edukatorom i młodzieży.

18.11–20.11.2022 – Opole

Piąty zjazd projektu Akademia

Ostatni zjazd projektu Akademia skupił się na podsumowaniu całego roku projektowego. Uczestnicy poznali tajniki zarządzania projektami, pozyskiwania funduszy i planowania dalszych działań. Dodatkowo uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w oficjalnej Gali Projektów Młodzieżowych.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

19.11.2022 – Opole

Gala podsumowująca projekty młodzieżowe

Gala, podczas której zaprezentowano efekty całorocznej pracy młodzieży. W tym roku uczestnicy i uczestniczki projektów młodzieżowych przeprowadzili cztery projekty: Tanzalarm! – zadbaj o dobrą formę w rytmie muzyki, „Zdrowa ucieczka – poznaj tajniki zdrowego odżywiania się”, „Was ist mit dem Rest das ist die Frage – czyli jak nie marnować jedzenia” oraz „Komm und probiere – die Kulinarische Diplomatie”.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

17.11.2022 – Beuthen

Präsentation des Projekts Museum Online auf der Konferenz zur Digitalisierung und Erhaltung des kulturellen Erbes

Im Rahmen der Konferenz mit dem Titel. „Digitales Erbe und informelle Bildung. Eine unschätzbare Inspirationsquelle bei der Suche nach der Identität einer Region?“ fand eine Präsentation des Projekts Museum Online statt, wobei der Schwerpunkt auf der Ausstellung „Das Goldene Zeitalter von Bytom“ lag. „Das Goldene Zeitalter von Bytom“ wurde durch Materialien aus dem Beuthener Bauarchiv inspiriert, das in der Region einzigartig ist. Das Archiv enthält Dokumente und Informationen über den Bau und die Geschichte von mehr als 4.000 Gebäuden in der Stadt Beuthen, von der ersten Hälfte des 19. bis zum Beginn der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts. Eine Möglichkeit, diese Dokumente zu erhalten und zu verbreiten, besteht darin, sie in Kombination mit einer interessanten Beschreibung zu digitalisieren und innovative Bildungsprojekte zu entwickeln, die sich an Pädagogen und junge Menschen richten.

18.11–20.11.2022 – Oppeln

Fünftes Treffen des Projekts Akademia

Das letzte Treffen des Projekts Akademia konzentrierte sich auf die Zusammenfassung des gesamten Projektjahres. Die Teilnehmer erfuhren Neues über das Projektmanagement, die Mittelbeschaffung und die Planung weiterer Aktivitäten. Darüber hinaus hatten die Teilnehmer die Möglichkeit, an der offiziellen Gala der Jugendprojekte teilzunehmen.

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

19.11.2022 – Oppeln

Jugendgala

Zur Präsentation der Ergebnisse der Jugendarbeit des Jahres 2022 fand eine Gala in der Universität Oppeln statt. In diesem Jahr haben die Teilnehmer der Jugendprojekte vier Mini-Projekte durchgeführt: „Tanzalarm! – Im Rhythmus der Musik fit bleiben“, „Gesunder Ausweg – lerne die Geheimnisse der gesunden Ernährung“, „Was ist mit dem Rest das ist die Frage – wie man Lebensmittel nicht verschwendet“ und „Komm und probiere – die Kulinarische Diplomatie“.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

23.11.2022 – Gliwice + online

Spotkanie literackie wokół publikacji „Jezderkusie”, czyli nietatwa historia Górnego Śląska” w ramach projektu „Wielokulturowy Śląsk – historia i tożsamość mniejszości niemieckiej”

Spotkanie literackie wokół publikacji „Jezderkusie, czyli nietatwa historia Górnego Śląska” prezentujące książkę dla dzieci, przedstawiającą różnorodność i wielokulturowość Śląska.

Gośćmi spotkania były autorka książki Monika Rosenbaum oraz ilustratorka Darya Hachnarova, które opowiedziały o kulisy powstania publikacji, potrzebie tworzenia wydawnictw historycznych dla dzieci, a także o tym, jak istotne jest przekazywanie najmłodszym pokoleniom wiedzy na temat kultury, historii i tradycji regionu. Równoległe do spotkania odbywały się warsztaty regionalne przeznaczone dla najmłodszych.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

23.11.2022 – Gleiwitz + Online

Literarische Begegnung rund um die Publikation „Jesderkusch! Oder die verzwickte Geschichte Oberschlesiens“ im Rahmen des Projekts „Multikulturelles Schlesien – Geschichte und Identität der deutschen Minderheit“

Das literarische Treffen fand im Zusammenhang mit der Publikation „Jesderkusch! Oder die verzwickte Geschichte Oberschlesiens“ statt, ein Kinderbuch, das auf unterhaltsame Weise die Vielfalt und den Multikulturalismus in Schlesien vorstellt.

Die Gäste des Treffens waren die Autorin des Buches, Monika Rosenbaum, und die Illustratorin Darya Hachnarova. Sie sprachen über die Hintergründe der Veröffentlichung, die Notwendigkeit historischer Publikationen für Kinder und die Bedeutung der Weitergabe von Wissen über die Kultur, Geschichte und Traditionen der Region an die jüngste Generation. Parallel zu dem Treffen fanden Workshops für die Jüngsten statt.

Finanzierung: Ministerium für Inneres und Verwaltung

GRUDZIEŃ 2022 / DEZEMBER 2022

10.12.2022 – Opole + online

Spotkanie przedpremierowe wokół publikacji „Wielowarstwowy kolaż”

Spotkanie zapowiadające wydanie e-booka oraz publikacji książki o życiu Marianne Roth. Podczas wydarzenia zaprezentowano fragmenty wywiadu z Marianną Roth, a także przedstawiono pokrótce historię gminy żydowskiej terenów Śląska Opolskiego.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu, Urząd Miasta Opole

19.12.2022 – Opole

„Mojeszowe dziedzictwo” – projekcja filmu

Premiera filmu z serii „Religie i wyznania Śląska Opolskiego” część II – „Mojeszowe Dziedzictwo” – cyklu mającego na celu zaprezentowanie różnorodności wielokulturowej i wyznaniowej mieszkańców Śląska.

10.12.2022 – Oppeln + online

Vorveröffentlichungstreffen zur Publikation „Eine vielschichtige Collage“

Ein Treffen zur Ankündigung der Publikation des Buchs und des E-Books über das Leben von Marianne Roth. Während der Veranstaltung wurden Auszüge aus einem Interview mit Marianne Roth präsentiert und die Geschichte der jüdischen Gemeinde des Oppelner Schlesiens kurz vorgestellt.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln, Rathaus Oppeln

19.12.2022 – Oppeln

„Mosaisches Erbe“ – Filmvorführung

Premiere eines Films aus der Reihe „Religionen und Konfessionen im Oppelner Schlesien“ Teil II – „Mosaisches Erbe“. In dieser Filmreihe soll die multikulturelle und die konfessionelle Vielfalt der Bewohner

Film opowiada o losach społeczności żydowskiej od czasów przybycia na tereny Śląska, aż do współczesności, prezentuje szczegóły z życia, praktyki religijne oraz nieliczne ślady, jakie pozostały po społeczności w województwie opolskim.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu
Partnerzy: Opolska Fundacja Filmowa „OFFilm”

Schlesiens vorgestellt werden. Der Film erzählt das Schicksal der jüdischen Gemeinde von der Zeit ihrer Ankunft in Schlesien bis in die Gegenwart und zeigt Einzelheiten ihres Lebens, ihrer religiösen Praktiken und der wenigen Spuren, die von der Gemeinde im Oppelner Land noch geblieben sind.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln
Partner: Oppelner Filmstiftung „OFFilm“.

PROJEKTY O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

PROJEKTE VON BESONDERER BEDEUTUNG

24-26 października 2022

Kamień Śląski + transmisja online

XXVII Seminarium Śląskie – „Młodzież w działaniu. Rola młodych we współczesnym świecie – wsparcie, zaangażowanie, rozwój

Seminarium Śląskie to sztanदारowy projekt naukowy, który realizowany jest przed Dom Współpracy Polsko – Niemieckiej od ponad 25 lat. Działania przeprowadzane w ramach seminarium przyczyniają się do wzmocnienia dialogu polsko-niemieckiego, a także mają znaczący wpływ na podniesienie świadomości społecznej mieszkańców Śląska – członków mniejszości niemieckiej i większości polskiej. Projekt umożliwia spotkania i wzajemną wymianę spostrzeżeń pomiędzy naukowcami z Polski i z zagranicy, przedstawicielami strony niemieckiej i polskiej. Seminarium Śląskie, jako konferencja regionalna i miejsce dialogu, od lat zajmuje czołowe miejsce wśród naukowych wydarzeń w regionie.

Temat przewodni tegorocznego XXVII Seminarium Śląskiego, odbywającego się w dniach 24.10 – 26.10.2022 roku brzmiał „Młodzież w działaniu. Rola młodych we współczesnym świecie – wsparcie, zaangażowanie, rozwój”. Wybór tematu nie był przypadkowy i wynikał z faktu, iż rok 2022 ustanowiony został Europejskim Rokiem Młodzieży. Z tego względu tegoroczna konferencja poświęcona była zaangażowaniu europejskiej młodzieży (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży mniejszości niemieckiej) w życie polityczne i społeczne ogółu. Podczas trzydniowego Seminarium Śląskiego zaproszeni goście zastanawiali się na tym, jaką rolę odgrywają młodzi ludzie w bu-

24.-26. Oktober 2022

Groß Stein + Online-Übertragung

27. Schlesienseminar – „JUGEND IN AKTION. Jugendliche heute – Unterstützung, Engagement, Weiterbildung“

Das Schlesienseminar ist ein wissenschaftliches Vorzeigeprojekt, das seit mehr als 25 Jahren vom Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit durchgeführt wird. Die im Rahmen des Seminars durchgeführten Aktivitäten tragen zur Stärkung des deutsch-polnischen Dialogs bei und haben einen wesentlichen Einfluss auf die Sensibilisierung der Bewohner Schlesiens – sowohl für Angehörige der deutschen Minderheit als auch für die polnische Mehrheit. Das Projekt ermöglicht Begegnungen und einen gegenseitigen Erfahrungsaustausch zwischen Wissenschaftlern aus Polen und dem Ausland sowie Vertretern der deutschen und polnischen Seite. Als regionale Konferenz und Ort des Dialogs nimmt das Schlesienseminar seit Jahren eine herausragende Position unter den wissenschaftlichen Veranstaltungen in der Region ein.

Das Hauptthema des 27. Schlesienseminars, das vom 24.10 – 26.10.2022 stattfand, war „JUGEND IN AKTION. Jugendliche heute – Unterstützung, Engagement, Weiterbildung“. Die Wahl des Themas war nicht zufällig und ergab sich aus der Tatsache, dass das Jahr 2022 zum Europäischen Jahr der Jugend erklärt wurde. Aus diesem Grund war die Konferenz der Einbindung der europäischen Jugend (mit besonderem Augenmerk auf die Jugend der deutschen Minderheit) in das politische und soziale Leben gewidmet. Während des dreitägigen Schlesienseminars

MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU

Rola młodych we współczesnym świecie –
wsparcie, zaangażowanie, rozwój

JUGEND IN AKTION

Jugendliche heute – Unterstützung, Engagement,
Weiterbildung

dowaniu lepszej przyszłości dla nas wszystkich oraz w jaki sposób starsze pokolenia mogą skutecznie motywować młodzież do działania.

XXVII Seminarium Śląskie rozpoczął wykład inauguracyjny „Gdzie jest ta młodzież? Obraz młodzieży i młodych dorosłych z perspektywy psychologii społecznej”, wygłoszony przez dr hab. Tomasza Grzyba, prof. Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Podobnie jak w ubiegłych latach, inauguracji konferencji towarzyszyła debata współorganizowana wraz z Fundacją Konrada Adenauera w Polsce „Rozmowy o Europie – Zaangażowanie społeczne i polityczne młodych”, poświęcona sposobom zachęcania młodych do aktywnego udziału w życiu społecznym i politycznym.

W kolejnych dniach odbywały się panele dyskusyjne podzielone na bloki tematyczne.

I sesja plenarna – Młodzież zaangażowana politycznie i społecznie

Podczas panelu zaprezentowano wyniki aktualnych badań naukowych sprawdzających poziom zaangażowania młodzieży w życie polityczne. Zastanawiano się również nad tym, w jakich obszarach życia społecznego partycypacja młodych w organizacjach lokalnych jest najbardziej widoczna.

II sesja plenarna – Młodzież mniejszości niemieckiej w Europie

Podczas panelu przedstawiono sytuację mniejszości niemieckiej w wybranych krajach europejskich

diskutierten die geladenen Gäste darüber, welche Rolle junge Menschen bei der Gestaltung einer besseren Zukunft für uns alle spielen und wie die älteren Generationen junge Menschen wirksam zum Handeln motivieren können.

Das 27. Schlesienseminar begann mit dem Eröffnungsvortrag „Wo ist diese Jugend? Das Bild von Jugendlichen und jungen Erwachsenen aus sozialpsychologischer Sicht“, gehalten von Dr. Tomasz Grzyb, Professor an der Warschauer Hochschule für Sozial- und Geisteswissenschaften. Wie auch in den vergangenen Jahren wurde die Konferenz mit einer in Kooperation mit der Konrad-Adenauer-Stiftung Polen organisierten Debatte zum Thema „Gespräche über Europa – Soziales und politisches Engagement junger Menschen“ eröffnet, die sich mit der Frage beschäftigte, wie junge Menschen zur aktiven Teilnahme am gesellschaftlichen und politischen Leben ermutigt werden können.

An den folgenden Tagen fanden Podiumsdiskussionen statt, die in thematische Blöcke unterteilt waren.

Themenblock I – Politisch und gesellschaftlich engagierte junge Menschen

Auf dem Podium wurden die Ergebnisse aktueller Forschungsarbeiten vorgestellt, die das Ausmaß der Beteiligung junger Menschen am politischen Leben untersuchen. Außerdem wurde erörtert, in welchen Bereichen des gesellschaftlichen Lebens das Engagement von Jugendlichen in lokalen Organisationen am deutlichsten sichtbar ist.

(Czechy, Rumunia, Polska, Ukraina), ze szczególnym uwzględnieniem młodego pokolenia mniejszości.

III sesja plenarna – Metody pracy z młodzieżą

Sesja plenarna poświęcona była praktykom, które sprawdzają się w obszarze projektów aktywizujących młodzież.

Podczas tegorocznego Seminarium Śląskiego zdecydowano się na wprowadzenie dwóch nowych elementów konferencji. Po raz pierwszy jednym z punktów seminarium było spotkanie dyskusyjne zorganizowane we współpracy z Fundacją Friedricha Eberta w Polsce. Spotkanie „Młodzież działa dla klimatu – ratujemy świat przed katastrofą klimatyczną” poświęcone aktualnej sytuacji i problemach wynikających ze zmian klimatycznych, którym starają się przeciwdziałać młodzi ludzie.

Kolejnym innowacyjnym elementem Seminarium Śląskiego były warsztaty młodzieżowe, przeznaczone dla uczniów szkół ponadpodstawowych, które odbywały się równolegle do paneli dyskusyjnych.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Fundacja Friedricha Eberta w Polsce

Themenblock II – Deutsche Minderheitenjugend in Europa

Das Panel stellte die Situation der deutschen Minderheit in ausgewählten europäischen Ländern (Tschechische Republik, Rumänien, Polen, Ukraine) dar und legte ein besonderes Augenmerk auf die junge Generation in der Minderheit.

Themenblock III – Arbeitsmethoden mit jungen Menschen

Dieses Panel war dem Austausch zu Methoden, die im Bereich der Jugendaktivierungsprojekte gut funktionieren, gewidmet.

Während des diesjährigen Schlesienseminars wurde beschlossen, zwei neue Elemente in die Konferenz mitaufzunehmen. Erstmals war einer der Programmpunkte des Seminars eine Diskussionsveranstaltung, die in Zusammenarbeit mit der Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen organisiert wurde. Das Treffen mit dem Titel „Jugendliche für das Klima – Wir retten die Welt vor der Klimakatastrophe“ widmete sich der aktuellen Situation und den Problemen, die sich aus dem Klimawandel ergeben, sowie den Methoden wie junge Menschen dem entgegenzuwirken versuchen.

Ein weiteres innovatives Element des Schlesienseminars war ein Jugendworkshop für Sekundarschüler, der parallel zu den Podiumsdiskussionen stattfand.

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen, Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen

14 listopada 2022
Opole + transmisja online

Mosty Dialogu

Mosty Dialogu to plebiscyt, który od kilkunastu lat należy do sztandarowych wydarzeń organizowanych przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej w porozumieniu z Samorządem Województwa Opolskiego. Plebiscyt ten ma na celu uhonorowanie w przestrzeni publicznej tych, którzy od lat angażują się na rzecz pielęgnowania różnorodności i wielokulturowości w regionie, propagując wiedzę o historii i kulturze Śląska Opolskiego. Biorąc pod uwagę zaangażowanie i pracę na rzecz propagowania lokalnego dziedzictwa kulturowego, plebiscyt nagradza laureatów w trzech kategoriach konkursowych – Ludzie, Instytucje oraz Organizacje. Kapituła przyznaje również wyróżnienie szczególne, wręczane tym, którzy w szczególny sposób działają aktywnie na rzecz porozumienia, współpracy i dobrych stosunków polsko-niemieckich – nagrodę Złoty Most Dialogu.

W tegorocznej, piątej edycji Mostów Dialogu nominowani byli:

W kategorii „Ludzie” – Joanna Rostropowicz, Ingeborg Odelga oraz Gerard Wons.

W kategorii „Instytucje” – Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji, Muzeum Ziemi Prudnickiej oraz Biblioteka Miejska w Opolu.

W kategorii „Organizacje” – Stowarzyszenie Pro Liberis Silesiae, Śląskie Stowarzyszenie Samorządowe, Komisja Historyczna Powiatu Prudnickiego.

14. November 2022
Oppeln + Online-Übertragung

Brücken des Dialogs

Brücken des Dialogs ist eine Preisverleihung, die seit vielen Jahren zu den wichtigsten Veranstaltungen gehört, die das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit in Zusammenarbeit mit der Woiwodschaft Oppeln organisiert. Mit der Gala sollen diejenigen öffentlich geehrt werden, die sich seit Jahren für die Förderung von Vielfalt und Multikulturalität in der Region einsetzen und die das Wissen über die Geschichte und Kultur des Opper Schlesiens fördern. Unter Berücksichtigung ihres Engagements und ihrer Arbeit zur Förderung des lokalen Kulturerbes werden die Preisträger in drei Wettbewerbskategorien – Personen, Institutionen und Organisationen – ausgezeichnet. Darüber hinaus wird ein Sonderpreis verliehen, der an Personen vergeben wird, die sich in besonderer Weise für die Verständigung, die Zusammenarbeit und die guten deutsch-polnischen Beziehungen einsetzen – die Goldene Brücke des Dialogs.

Für die diesjährige fünfte Ausgabe der „Brücken des Dialogs“ waren folgende Personen nominiert:

In der Kategorie „Menschen“ – Joanna Rostropowicz, Ingeborg Odelga und Gerard Wons.

In der Kategorie „Institutionen“ – die Regionale Vereinigung von Einrichtungen zur Unterstützung der Bildung (Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji), das Museum des Prudnik Landes (Muzeum Ziemi Prudnickiej) und die öffentliche Stadtbibliothek Oppeln.

Dnia 14 listopada w gmachu Filharmonii Opolskiej im. Józefa Elsnera odbyła się uroczysta gala wręczenia statuetek Mostów Dialogu 2022, którą uświetnił występ kwartetu smyczkowego Anteros String Quartet. Wśród laureatów znaleźli się:

W kategorii Ludzie – Ingeborg Odelga, poetka związana z Prószkowem, od lat działająca na rzecz mniejszości niemieckiej na terenie gminy Prószków, promując zarówno dziedzictwo kulturowe, jak i przywiązanie do lokalnej kultury i tradycji.

W kategorii Instytucje – Muzeum Ziemi Prudnickiej, będące miejscem, które szczególnie

W kategorii Organizacje – Stowarzyszenie Pro Liberis Silesiae, które za swój nadrzędny cel obrało sobie wspieranie inicjatyw społecznych zmierzających do wzbogacania możliwości edukacyjnych i wychowawczych.

Tegoroczny plebiscyt Mostów Dialogu cieszył się dużym zainteresowaniem, co daje nam sygnał, iż organizacja tego typu przedsięwzięć jest zasadna.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

Sponsorzy: Protec Chróścice, Smuda Consulting Dobrzeń Mały, Śląskie Kruszywa Naturalne Krapkowice

In der Kategorie „Organisationen“ – der Verein Pro Liberis Silesiae, der Verband der schlesischen Selbstverwaltung (Śląskie Stowarzyszenie Samorządowe) und die Historische Kommission des Powiats Prudnik.

Am 14. November fand in der Józef-Elsner-Philharmonie in Oppeln die feierliche Verleihung des Preises „Brücken des Dialogs 2022“ statt, die durch einen Auftritt des Anteros-Streichquartetts gewürdigt wurde. Zu den Preisträgern gehören:

In der Kategorie „Menschen“ – Ingeborg Odelga, eine mit Proskau verbundene Dichterin, die sich seit Jahren für die deutsche Minderheit in der Gemeinde Proskau einsetzt und sowohl das kulturelle Erbe als auch die Verbundenheit mit der lokalen Kultur und Tradition fördert.

In der Kategorie „Institutionen“ – das Museum des Prudniker Landes, ein Ort, der sich besonders für die deutsche Minderheit einsetzt.

In der Kategorie „Organisationen“ – der Verein Pro Liberis Silesiae, dessen Hauptziel die Unterstützung sozialer Initiativen ist, die auf den Ausbau von Aus- und Weiterbildungsmöglichkeiten abzielen.

Die diesjährige Preisverleihung „Brücken des Dialogs“ stieß auf großes Interesse, was ein Zeichen dafür ist, dass die Organisation solcher Veranstaltungen beliebt und angemessen ist.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln,

Sponsoren: Protec Chróścice, Smuda Consulting Dobrzeń Mały, Śląskie Kruszywa Naturalne Krapkowice

Styczeń – grudzień 2022

Niemieckie Kluby Malucha

Niemieckie Kluby Malucha to cykl zajęć animacyjnych w języku niemieckim dla dzieci w wieku przedszkolnym. Działalność klubów prowadzona była we współpracy z lokalnymi kołami DFK. Zajęcia, które bazowały na specjalnych konspektach nawiązujących tematycznie do życia codziennego dzieci i kultury mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku, realizowali animatorzy językowi (nauczyciele języka niemieckiego). W trakcie spotkań odbywały się różnego typu gry edukacyjne, dzieci uczyły się piosenek i rymów oraz wykonywały kreatywne prace plastyczne. Dzieci aktywnie uczestniczyły w zajęciach, chętnie wracały do ich treści w domach.

W 2022 roku w ramach projektu przeprowadzono 672 godzin zajęć animacyjnych w języku niemieckim (cykl zajęć dla jednego dziecka obejmował 14 dwugodzinnych spotkań). Łącznie uczestniczyło 288 dzieci. Projekt oferował dodatkowe wsparcie dla rodziców chcących wychowywać swoje dzieci dwujęzycznie.

Obszar: Bogacica, Chróścice, Dobrodzień, Dziewkowice, Gliwice-Ostropa, Gliwice-Żerniki, Głogówek-Winiary, Kadłub Turawski, Niezdrowice, Olsztyn, Poniszowice, Rozmierz, Roźniątów, Steblów, Stradunia, Szymiszów-Osiedle, Toszek, Zdieszowice, Złotniki

Finansowanie: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Polsce oraz wpłaty uczestników

Niemieckie Kluby Młodzieżowe

Styczeń – Grudzień 2022

Projekt „Niemieckie Kluby Młodzieżowe” jest kontynuacją programu rozpoczętego w roku 2021. Idea polegała na stworzeniu grup młodzieżowych na terenie woj. śląskiego, opolskiego, dolnośląskiego i warmińsko-mazurskiego. Celem publicznego zadania było stworzenie młodym osobom przestrzeni do działania oraz możliwości kształtowania kompetencji językowych i tożsamościowych. Kluby to miejsca, w których młodzi ludzie spotykają się, uczestniczą w różnych aktywnościach oraz realizują własne inicjatywy i projekty. Dodatkowo celem projektu była edukacja młodych ludzi oraz ochrona i zachowanie ich tożsamości kulturowej i języka mniejszości narodowej.

Kluby powstały w 15 miejscowościach. Miejsca te były nadzorowane przez młodzieżowych animatorów kultury, co pozwoliło na realizację w ciągu całego roku 173 spotkań. Program dla młodzieży w wieku 14 -19 lat został dostosowany do zainteresowań

Januar – Dezember 2022

Deutsche Kinderclubs

Die Deutschen Kinderclubs sind eine Reihe von Animationsaktivitäten in deutscher Sprache für Kinder im Vorschulalter. Die Clubs wurden in Zusammenarbeit mit den örtlichen DFKs durchgeführt. Die Aktivitäten, die auf pädagogischen Konzepten basieren und sich thematisch auf das Alltagsleben der Kinder und die Kultur der deutschen Minderheit in Oberschlesien beziehen, wurden von Sprachanimatoren (Deutschlehrern) durchgeführt. Die Treffen umfassten verschiedene Arten von Lernspielen, die Kinder lernten Lieder und Reime und sie fertigten kreative Kunstwerke an. An den Aktivitäten nahmen die Kinder aktiv teil und sie wollten die Inhalte zu Hause wieder aufgreifen.

Im Jahr 2022 wurden im Rahmen des Projekts 672 Stunden Animationsaktivitäten in deutscher Sprache durchgeführt (ein Zyklus von Aktivitäten für ein Kind umfasst 14 zweistündige Treffen). Insgesamt nahmen 288 Kinder teil. Das Projekt bot zusätzliche Unterstützung für Eltern, die ihre Kinder zweisprachig erziehen wollen.

Gebiet: Bogacica, Chróścice, Dobrodzień, Dziewkowice, Gliwice-Ostropa, Gliwice-Zerniki, Głogówek-Winiary, Kadłub Turawski, Niezdrowice, Olsztyn, Poniszowice, Rozmierz, Roźniątów, Steblów, Stradunia, Szymiszów-Osiedle, Toszek, Zdieszowice, Złotniki

Finanzierung: Ministerium für Inneres und Verwaltung in Polen und Teilnahmegebühren

Deutsche Jugendclubs

Januar – Dezember 2022

Das Projekt „Deutsche Jugendclubs“ ist eine Fortsetzung des 2021 gestarteten Programms, das die Gründung von Jugendgruppen in den Woiwodschaften Schlesien, Oppeln, Niederschlesien und Ermland-Masuren vorsah. Anliegen des Projekts war es, einen Handlungsraum für junge Menschen zu schaffen und ihnen die Möglichkeit zu geben, Sprachkompetenzen zu entwickeln und ihre Minderheitenidentität zu stärken. Die Clubs sind Orte, an denen sich junge Menschen treffen, an verschiedenen Aktivitäten teilnehmen und eigene Initiativen und Projekte durchführen. Darüber hinaus zielte das Projekt auch darauf ab, junge Menschen zu erziehen und ihre kulturelle Identität sowie die Minderheitensprache zu schützen und zu bewahren.

Die Clubs wurden in 15 Orten eingerichtet. Die Treffpunkte wurden von Jugendkulturanimateuren betreut, sodass das ganze Jahr über 173 Treffen

uczestników i składał się z licznych dwujęzycznych dyskusji, które zachęcały uczestników do regularnego używania języka niemieckiego. Warto dodać, iż spotkania stały się aktywną i atrakcyjną formą spędzania wolnego czasu, pozwalającą na rozwijaniu pasji i zainteresowań. W trakcie roku każdy klub miał możliwość realizacji własnych inicjatyw w efekcie czego odbyło się 25 mini projektów.

Program zyskał zainteresowanie wśród społeczności polskiej i mniejszościowej, dlatego łącznie w „Niemieckich Klubach Młodzieżowych” wzięło udział 150 osób. Zadanie publiczne umożliwiło dotarcie do szerokiego grona odbiorców i ukazało młodzież mniejszości niemieckiej jako aktywną i partycypującą grupę. Szacunkowa liczba pośrednich odbiorców wynosi 11 000 osób. Wynik jest wysoki, ponieważ kluby młodzieżowe ukierunkowały się na głębszą integrację z społecznością lokalną.

Obszar: Bartoszyce, Biąta, Gliwice, Izbicko, Kłodzko, Kozłowice, Ligota Turawska, Olsztyn, Opole, Racibórz, Rudy, Stolarzowice (Bytom), Toszek, Walce, Wałbrzych

stattfanden. Das Programm für Jugendliche zwischen 14 und 19 Jahren war auf die Interessen der Teilnehmer zugeschnitten und bestand aus zahlreichen zweisprachigen Aktivitäten, die die Teilnehmer dazu anregten, regelmäßig Deutsch zu sprechen. Es ist erwähnenswert, dass die Treffen zum wesentlichen Bestandteil einer aktiven und attraktiven Freizeitgestaltung wurden, bei der Leidenschaften und Interessen ausgeprägt werden konnten. Im Laufe des Jahres hatte jeder Club die Möglichkeit, seine eigenen Initiativen umzusetzen, wodurch 25 Miniprojekte entstanden.

Das Programm stieß sowohl bei der polnischen Mehrheits- als auch der deutschen Minderheitengemeinschaft auf Interesse, sodass insgesamt 150 Personen an den „Deutschen Jugendclubs“ teilnahmen. Das Projekt ermöglichte es, ein breites Publikum zu erreichen und die Jugendlichen der deutschen Minderheit stellten sich als aktive und partizipative Gruppe heraus. Die Zahl der indirekten Adressaten wird auf 11.000 Personen geschätzt. Der Erfolg ist hoch einzuschätzen, da die Jugendclubs auf eine tiefere Integration in die lokale Gemeinschaft abzielten.

Partner: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce
Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny Republiki Federalnej Niemiec oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w Polsce

Projekt młodzieżowy 3proELOm

W tegorocznej edycji programu wzięło udział 16 uczestników i uczestniczek. Grupę utworzyli absolwenci i absolwentki pierwszych pięciu edycji. Program rozpoczął się w połowie czerwca i trwał do końca października. W ramach programu odbyły się 3 spotkania weekendowe. Dodatkowo uczestnicy mieli dostęp do indywidualnych sesji coachingowych online przez cały czas trwania projektu.

Pierwsze spotkanie odbyło się w Kędzierzynie-Koźlu w dniach 17–19.06.2022 r.

Pierwsze spotkanie miało na celu integrację grupy, pogłębienie wiedzy i umiejętności związanych z koncepcją projektu społecznie użytecznego oraz ocenę poziomu umiejętności liderkich i stworzenie indywidualnego planu dalszego rozwoju. Głównym celem 3 Edycji było wzmocnienie obecności młodzieży mniejszości niemieckiej w lokalnej społeczności. W związku z tym przeprowadzono również analizę wartości przekazywanych przez mniejszość niemiecką oraz refleksję nad ich indywidualną rolą w mniejszości niemieckiej.

Drugie spotkanie odbyło się w Turawie w dniach 23–35 września 2022 r.

Tematyka warsztatów skupiała się na zaangażowaniu uczestników w działalność organizacji młodzieżowych. Skupiono się na kwestiach związanych z zarządzaniem instytucjonalnym, zaangażowaniem społecznym oraz lepszym zrozumieniem działań i celów ZMMN. Podczas warsztatów uczestnicy zastanawiali się, jak mogą szukać wsparcia dla własnej kandydatury oraz jakie działania i wiedza mogłyby im pomóc.

Trzecie spotkanie odbyło się w Kędzierzynie-Koźlu w dniach 28–30 października 2022 r.

Celami tego spotkania było zapoznanie uczestników ze specyfiką pracy z dziećmi i młodszą młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności społecznych. Podczas spotkania uczestnicy zostali zapoznani z podstawami pisania prostych bajek i opowiadań psychoedukacyj-

Gebiet: Bartoszyce, Biała, Gliwice, Izbicko, Kłodzko, Kozłowice, Ligota Turawska, Olsztyn, Opole, Racibórz, Rudy, Stolarzowice (Bytom), Toszek, Walce, Wałbrzych

Partner: Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland und das Ministerium des Innern und der Verwaltung in Polen

Jugendprojekt 4proELOm

An der diesjährigen Ausgabe des Programms nahmen 16 Frauen und Männer teil. Die Gruppe setzte sich aus Absolventinnen und Absolventen der ersten fünf Ausgaben des Programms zusammen. Das Programm begann Mitte Juni, lief bis Ende Oktober und umfasste drei Wochenendtreffen. Darüber hinaus hatten die Teilnehmer während des gesamten Projekts Zugang zu individuellen Online-Coaching-Sitzungen.

Das erste Treffen fand vom 17 bis 19 Juni 2022 in Kandrzin-Cosel statt.

Das erste Treffen diente der Integration der Gruppe sowie der Vertiefung der Kenntnisse und Fähigkeiten im Zusammenhang mit der Konzeption zivilgesellschaftlicher Projekte. Zudem wurden auf Basis einer Analyse der Führungskompetenzen individuelle Pläne für die weitere Entwicklung erstellt. Das Hauptziel der dritten Auflage war die Stärkung der Präsenz der Jugendlichen der deutschen Minderheit in der lokalen Gemeinschaft. In diesem Zusammenhang wurden auch die von der deutschen Minderheit vermittelten Werte thematisiert und die eigene Rolle in der deutschen Minderheit reflektiert.

Das zweite Treffen fand vom 23. bis 25. September 2022 in Turawa statt.

Der Workshop legte den Schwerpunkt auf die Einbindung der Teilnehmer in die Jugendorganisationen. Es erfolgte eine intensive Auseinandersetzung zu Fragen im Zusammenhang mit der institutionellen Leitung, dem Engagement in der Gemeinschaft und dem Verständnis der Aktivitäten und Ziele des BJDM. Während des Workshops überlegten die Teilnehmer, wie sie sich um Unterstützung für ihr eigenes Engagement bemühen könnten und welche Aktivitäten und Kenntnisse ihnen dabei helfen würden.

Das dritte Treffen fand vom 28. bis 30. Oktober 2022 in Kandrzin-Cosel statt.

Ziel dieses Treffens war es, die Teilnehmer mit den Besonderheiten der Arbeit mit Kindern und jüngeren Jugendlichen vertraut zu machen und soziale Kompe-

nych. Efektem tego było 12 bajek dla dzieci, które zostały wydane w antologii „Od mniejszości dla mniejszości” w trzech językach (polskim, niemieckim i ukraińskim).

Absolwenci projektu ELOm i proELOm to młodzi ludzie, którzy są otwarci, dociekliwi, zaangażowani i pomocni. Kierują się uniwersalnymi wartościami, takimi jak przyjaźń, sumienność i uczciwość. Szukają rady i wsparcia u dorosłych. Posiadają dobry poziom kompetencji przywódczych i starają się identyfikować i realizować pomysły na rozwój tych kompetencji, dbają o edukację, ale także o działania na rzecz innych.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

ELOm – projekt młodzieżowy

Odbiorcami i odbiorczyniami programu szkoleniowego są młode osoby z organizacji Mniejszości Niemieckiej oraz osoby nią zainteresowane. Głównym założeniem projektu jest pozyskiwanie członków i członkiń Mniejszości Niemieckiej, którzy w przyszłości będą przygotowani do pracy na rzecz Mniejszości Niemieckiej. Do bardziej szczegółowych celów programu należy zdobywanie wiedzy, rozwijanie kompetencji i kształtowanie postaw, które pozwolą na konstruktywną zmianę obserwowanej sytuacji – w formie projektu lub innego pożytecznego działania społecznego.

W 6 edycji wzięło udział 19 osób. Podobnie jak w ubiegłych latach większość stanowiły osoby z województwa opolskiego oraz śląskiego. Oprócz tego uczestnikami była młodzież z województwa warmińsko-mazurskiego i po raz pierwszy w historii projektu w programie wzięła udział młodzież z województwa dolnośląskiego i kujawsko-pomorskiego.

Forma zakładanych aktywności i ich rodzaj była wynikiem zebranych doświadczeń z poprzednich edycji. W planie znalazły się cztery moduły szkoleniowe w następującym układzie: zjazd weekendowy, pięciodniowy zjazd warsztatowy i kolejne dwa spotkania weekendowe. Poza tym najważniejszym wyzwaniem dla uczestników i uczestniczek było samodzielne przeprowadzenie czterech projektów własnego pomysłu.

tenzen zu entwickeln. Während des Treffens wurden die Teilnehmer in die Grundlagen des Schreibens einfacher Märchen und psychopädagogischer Geschichten eingeführt. Das Ergebnis waren zwölf Märchen für Kinder, die in der Anthologie „Von der Minderheit für die Jugend“ in drei Sprachen (Polnisch, Deutsch und Ukrainisch) veröffentlicht wurden.

Die Absolventen des ELOm- und proELOm-Projekts sind junge Menschen, die aufgeschlossen, wissbegierig, engagiert und hilfsbereit sind. Sie lassen sich von universellen Werten wie Freundschaft, Gewissenhaftigkeit und Ehrlichkeit leiten, suchen Rat und Unterstützung bei Erwachsenen und verfügen über ein gutes Maß an Führungskompetenzen. Dabei versuchen sie, Ideen zur Vertiefung dieser Kompetenzen zu entwickeln und umzusetzen. Sie legen Wert auf Bildung, aber auch darauf, sich für andere einzusetzen.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Marschallamt der Woiwodschaft Oppeln

ELOm – Jugendprojekt

Zielgruppe und Nutznießer des Ausbildungsprogramms sind junge Menschen aus den Organisationen der deutschen Minderheit und an ihnen interessierte Personen. Das Hauptziel des Projekts besteht darin, Mitglieder und Angehörige der deutschen Minderheit zu gewinnen, die bereit sind, sich in Zukunft für die deutsche Minderheit einzusetzen. Zu den konkreten Zielen des Programms gehört es, neue Kenntnisse zu erwerben, Kompetenzen zu entwickeln und Einstellungen herauszubilden, die eine konstruktive Veränderung der aktuellen Situation ermöglichen. Dazu wird von den Jugendlichen ein Projekt oder eine andere nützliche soziale Aktion geplant und durchgeführt.

An der 6. Auflage von ELOm nahmen 19 Personen teil. Wie in den Vorjahren waren die meisten Teilnehmer aus den Woiwodschaften Oppeln und Schlesien. Darüber hinaus nahmen junge Menschen aus der Woiwodschaft Ermland-Masuren teil und zum ersten Mal in der Geschichte des Projekts waren auch junge Menschen aus den Woiwodschaften Niederschlesien und Kujawien-Pommern am Programm beteiligt.

Die Form der geplanten Aktivitäten und die Art ihrer Durchführung baute auf den Erfahrungsschatz auf, der durch die früheren Ausgaben geschaffen wurde. Das Programm umfasste vier Ausbildungsmodule in folgender Reihenfolge: einen Wochenendkongress, ein fünftägiges Workshop-Treffen und zwei weitere Wochenendtreffen. Darüber hinaus bestand die wichtigste Herausforderung für die Teilnehmer darin, vier Projekte nach eigener Idee selbständig durchzuführen.

Spotkania stacjonarne:

maj – weekend szkoleniowy – Kędzierzyn-Koźle (województwo opolskie)

Najważniejszym celem pierwszego spotkania było zintegrowanie grupy. Trenerzy mieli możliwość zapoznania młodzieży ze specyfikacją pracy warsztatowej oraz konceptem myślenia projektowego. Ponadto uczestnikom i uczestniczkom został zaprezentowany przebieg całej serii, jego główne cele oraz organizatorzy projektu.

czerwiec – Majdy (województwo warmińsko-mazurskie)

Drugie spotkanie dotyczyło dalszej integracji uczestników i uczestniczek, praktykowania umiejętności pracy w grupie, a także ćwiczeniu kompetencji liderkich. Młodzież biorąca udział w projekcie ELOm6 miała również możliwość pracy w formie projektowej, gdzie ćwiczyła precyzyjną komunikację oraz poznała sposoby radzenia sobie ze stresem. Zostały utworzone grupy projektowe i uczestnicy zostali zapoznani z wszystkimi zasadami oraz metodami wypełniania wniosku.

wrzesień – Turawa (województwo opolskie)

Trzecie spotkanie polegało na próbach stworzenia własnego projektu. Grupy pracowały nad wypełnieniem wniosku oraz nabyły wiedzę o dynamice grupowej. Zapoznaly się także z radami i przestrogami

Stationäre Treffen:

Mai - Schulungswochenende – Kędzierzyn-Koźle (Woiwodschaft Oppeln)

Das wichtigste Ziel des ersten Treffens war die Integration der Gruppe. Die Ausbilder hatten die Gelegenheit, die Jugendlichen mit den Besonderheiten der Workshop-Arbeit und dem Konzept des Design Thinkings vertraut zu machen. Darüber hinaus wurden den Teilnehmern der Ablauf der gesamten Seminarreihe, ihre Hauptziele und die am Projekt beteiligten Organisatoren vorgestellt.

Juni – Majdy (Woiwodschaft Ermland-Masuren)

Beim zweiten Treffen ging es um die weitere Integration der Teilnehmer, die Organisation von Gruppenarbeiten und die Ausbildung von Führungskompetenzen. Die jungen Leute, die am ELOm6-Projekt teilnahmen, hatten auch die Möglichkeit, in einem Projektformat zu arbeiten, in dessen Rahmen sie präzise Kommunikation übten und lernten, mit Stress umzugehen. Es wurden Projektgruppen gebildet und die Teilnehmer wurden außerdem mit allen Regeln und Methoden zum Ausfüllen eines Projektantrags vertraut gemacht.

September – Turawa (Woiwodschaft Oppeln)

Beim dritten Treffen ging es darum, das eigene Projekt zu planen. Die Gruppen arbeiteten am Ausfüllen des Antragsformulars und erwarben Kenntnisse über

uczestników wcześniejszych edycji dotyczących planowania i przeprowadzania własnego projektu.

listopad – Kędzierzyn-Koźle (województwo opolskie)

Moduł ten dedykowany był przede wszystkim podsumowaniu i ewaluacji zrealizowanych projektów jak również całego programu ELOm. Ważnym punktem programu było rozliczenie finansowe i merytoryczne wraz z przygotowaniem artykułu do mediów Mniejszości Niemieckiej.

Dnia 19 listopada w Opolu została zorganizowana gala, na której zaprezentowane zostały efekty projektów młodzieżowych. W tym roku uczestnicy i uczestniczki przeprowadzili i zaprezentowali cztery projekty:

1. „Tanzalarm! – zadbaj o dobrą formę w rytm muzyki”
2. „Zdrowa ucieczka – poznaj tajniki zdrowego odżywiania się”
3. „Was ist mit dem Rest das ist die Frage – czyli jak nie marnować jedzenia”
4. „Komm und probiere – die Kulinarische Diplomatie”

Po zakończeniu programu 100% uczestników wyraziło chęć dalszego angażowania się w projekty młodzieżowe.

Gruppendynamik. Sie beschäftigten sich auch mit den Ratschlägen und Erfahrungen der Teilnehmer früherer Ausgaben, um so die Art, wie sie ihr eigenes Projekt planen und durchführen sollten, zu optimieren.

November – Kędzierzyn-Koźle (Woiwodschaft Oppeln)

Dieses Modul war vor allem der Zusammenfassung und Evaluation der durchgeführten Projekte sowie des gesamten ELOm-Programms gewidmet. Ein wichtiger Punkt auf der Tagesordnung war die finanzielle und inhaltliche Abrechnung sowie die Vorbereitung eines Artikels für die deutschen Minderheitenmedien. Am 19. November wurde in Oppeln eine Gala organisiert, um die Ergebnisse der Jugendprojekte zu präsentieren. In diesem Jahr haben die Teilnehmer vier Projekte durchgeführt und vorgestellt:

1. „Tanzalarm! – Fit bleiben im Rhythmus der Musik“.
2. „Healthy escape - entdecke die Geheimnisse der gesunden Ernährung“.
3. „Was ist mit dem Rest das ist die Frage – wie man Lebensmittel nicht verschwendet“.
4. „Komm und probiere – die Kulinarische Diplomatie“.

Am Ende des Programms äußerten 100% der Teilnehmer den Wunsch, sich weiterhin in Jugendprojekten zu engagieren.

Forma: Stacjonarna

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego

Projekt LernRAUM.pl

LernRaum.pl to innowacyjny projekt Mniejszości Niemieckiej. Zamysłem projektu jest nauczanie języka niemieckiego w sposób niekonwencjonalny. Ważne jest to, aby nauka przybierała różne formy. Oznacza to m.in., iż wydarzenia odbywały się zarówno stacjonarnie, jak i online. Jednocześnie podzielone były na warsztaty, wykłady oraz kursy. Swoim zasięgiem projekt dotarł do osób z całej Polski, dzięki utworzonym na terenie całego kraju tzw. filiom projektu. W filiach tych działali animatorzy oraz referenci. Do zadań animatorów należało organizowanie wydarzeń o tematyce kulturalnej, edukacyjnej, językowej oraz historycznej. Referenci natomiast, odpowiedzialni byli za wygłoszenie referatu/wykładu lub przeprowadzenie warsztatów.

Głównym celem projektu było zwiększenie kompetencji językowych osób należących do Mniejszości Niemieckiej. Projekt skierowany był również do osób, które zainteresowane są krzewieniem kultury i języka niemieckiego. Dzięki działaniom projektowym zmotywowano wiele osób do tego, aby na co dzień konwersować ze sobą w języku niemieckim. Kolejnym zrealizowanym celem projektu jest uatrakcyjnienie oferty edukacyjno-szkoleniowej dla Mniejszości Niemieckiej w Polsce. W ramach *LernRAUM.pl* przeprowadzono szereg bardzo ciekawych wykładów i warsztatów, które często stanowiły centrum życia kulturalnego, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach.

Projekt *LernRAUM.pl* zrealizował również jeden z celów strategicznych, który zawarty jest w dokumencie stworzonej Strategii dla MN w Polsce, a mianowicie: zwiększenie kompetencji językowych osób, które są w średnim wieku, a które z powodów zawirowań historycznych nie mogły uczyć się języka niemieckiego. Dzięki przeprowadzonym kursom językowym w kołach DFK, osoby należące do średniej generacji otrzymały motywację, ale i stworzono dla nich szansę, aby mogły uczyć się języka niemieckiego.

Finansowanie: Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny

Partner: Fundacja Rozwoju Śląska, Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce

Format: Stationär

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Marschallamt der Woiwodschaft Opperln

Projekt LernRAUM.pl

LernRaum.pl ist ein innovatives Projekt der Deutschen Minderheit. Dem Projekt liegt die Idee zugrunde, Deutschkenntnisse auf unkonventionelle Weise vertiefen zu wollen. Dabei ist es bedeutsam, dass verschiedene Lernformen angeboten werden, was unter anderem bedeutet, dass die Veranstaltungen sowohl präsentisch als auch online stattfanden. Gleichzeitig wurden die Lernangebote in Workshops, Vorträge und Kurse eingeteilt. Dank der im ganzen Land eingerichteten Zweigstellen, die mit Animatoren und Referenten besetzt wurden, erreichte das Projekt Menschen aus ganz Polen. Die Aufgabe der Animatoren bestand darin, kulturelle, pädagogische, sprachliche und historische Veranstaltungen zu organisieren. Die Referenten hingegen waren für das Halten der Kurse/Vorträge oder die Durchführung von Workshops zuständig.

Das Hauptziel des Projekts war die Verbesserung der Sprachkompetenzen von Angehörigen der deutschen Minderheit, das Projekt richtete sich zugleich aber auch an Personen, die an der Förderung der deutschen Kultur und Sprache interessiert sind. Dank der Projektaktivitäten konnten viele Menschen dazu motiviert werden, sich im Alltag auf Deutsch zu unterhalten. Ein weiteres Ziel des Projekts ist es, das Weiterbildungsangebot für die deutsche Minderheit in Polen attraktiver zu gestalten. Im Rahmen von *LernRAUM.pl* gab es eine Reihe von äußerst interessanten Vorträgen und Workshops, die vor allem in kleineren Orten oft zum Mittelpunkt des kulturellen Lebens avancieren konnten.

Das Projekt *LernRAUM.pl* verwirklichte auch eines der strategischen Ziele der Strategie für die Deutsche Minderheit in Polen, nämlich: die Sprachkompetenz von Menschen mittleren Alters zu erhöhen, die aus historischen Gründen nicht in der Lage waren, Deutsch zu lernen. Durch die in den DFKs durchgeführten Sprachkurse wurde Menschen mittleren Alters eine zusätzliche Möglichkeit gegeben, Deutsch zu lernen.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

Partner: Stiftung für die Entwicklung Schlesiens, Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen

Bilingua – łatwiej z niemieckim!” – Kampania wzmacniająca polsko-niemiecką dwujęzyczność w Polsce

Projekt „Bilingua – łatwiej z niemieckim” miał na celu pielęgnowanie oraz poznawanie języka niemieckiego. Ma to kluczowe znaczenie dla budowania oraz wspierania poczucia tożsamości kulturowej każdej mniejszości narodowej i etnicznej, w tym również mniejszości niemieckiej. Znajomość języka niemieckiego jest szczególnie potrzebna, by pamięć historyczna regionów, takich jak Dolny i Górny Śląsk oraz Warmia i Mazury, wzrastała w świadomości całej społeczności.

W ramach projektu w 2022 roku przeprowadzono następujące działania: Punkt doradztwa w zakresie dwujęzyczności, wydawanie czasopism dla dzieci i młodzieży: „KEKS für die Pause” (7 numerów) oraz „bäm!” (1 numer), spotkanie rodzin dwujęzycznych na Górnym Śląsku (w dniu 28.08.2022), wydanie

„Bilingua – leichter mit Deutsch!“ – Kampagne zur Stärkung der deutsch-polnischen Zweisprachigkeit in Polen

Das Projekt „Bilingua – leichter mit Deutsch!“ zielte auf die Pflege und das Erlernen der deutschen Sprache ab. Dies ist von zentraler Bedeutung für den Aufbau und die Unterstützung des kulturellen Identitätsgefühls jeder nationalen und ethnischen Minderheit, so auch der deutschen Minderheit. Die Kenntnis der deutschen Sprache ist besonders notwendig, damit das historische Gedächtnis von Regionen wie Nieder- und Oberschlesien sowie Ermland und Masuren im Bewusstsein der gesamten Gemeinschaft wächst.

Im Rahmen des Projekts 2022 wurden die folgenden Aktivitäten durchgeführt: Beratungsstelle für Zweisprachigkeit; Herausgabe von Zeitschriften für Kinder und Jugendliche: „KEKS für die Pause“ (7 Ausgaben) und „bäm!“ (1 Ausgabe); ein Treffen zweisprachiger Familien in Oberschlesien (28.08.2022);

wiadomości dla dzieci (3 numery), materiały służące promocji języka niemieckiego i zachowaniu kultury: komiksy: o historii Górnego Śląska „Magia zamku w Mosznej” (2100 egz.) oraz o historii Polski Północnej „Tarpek i przyjaciele” (2100 egz.), karty pracy do komiksu (650 egz.), Gramatyka z historią i kulturą cz. 2 – „Dzień w Katowicach” (800 egz.), dodruk 1 części „Dzień na Górze św. Anny” (800 egzemplarzy) oraz publikacja wideovlogów (10 odcinków).

Punkt Doradczy pełnił m.in. rolę informacyjną, a zaangażowane w nim Doradczynie ds. polsko-niemieckiej dwujęzyczności w ramach swoich zadań udzielały (osobiście, drogą telefoniczną oraz elektroniczną) nauczycielom, dyrekcji placówek edukacyjnych, organizacjom mniejszości niemieckiej oraz rodzicom wszelkich informacji związanych z wychowaniem dwujęzycznym i edukacją mniejszościową. Zadaniem Doradczyń był również bezpośredni kontakt z uczniami, podczas spotkań w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych wskazywały uczniom zalety polsko-niemieckiej dwujęzyczności oraz przekonywały, jak duże możliwości niesie za sobą znajomość drugiego języka. Punkt Doradczy działał 12 miesięcy, łącznie odbyło się około 100 spotkań, w których wzięło udział ponad 12 000 uczniów, 498 rodziców, 712 nauczycieli. W 2022 roku odbyło się ponad 240 wydarzeń, w tym 193 animacje dla dzieci, 24 warsztaty dla rodziców i 33 szkolenia dla nauczycieli. Liczba odsłon i polubień na stronie internetowej i profilu kampanii na Facebooku osiągnęła ponad 73 tys. Ze względu na szeroki zakres zadań funkcję Doradczyń pełniły 4 osoby, w tym jedna w województwie warmińsko-mazurskim.

28 sierpnia 2022 roku odbyło się coroczne spotkanie rodzin wychowujących swoje dzieci dwujęzycznie oraz planujących wychowywać dzieci dwujęzycznie w ramach Kampanii „Bilingua – łatwiej z niemieckim!”. Tym razem spotkaliśmy w Pyskowicach, w hotelu Grand Marina usytuowanym nad Jeziołem Dzierżno. W pięknych okolicznościach przyrody uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładu ekspertki ds. dwujęzyczności, mamy wychowującej dwujęzycznie – Anety Lissy-Kluczny w trakcie którego rozwinęła się dyskusja na temat rodzicielskich wyzwań i sposobów na wpłatanie języka obcego do dnia codziennego. W tym czasie dzieci uczestniczyły w animacjach językowych prowadzonych przez Iwonę Hanysek i Małgorzatę Paszkowiak. Uwieńczeniem spotkania były warsztaty dla rodzin – rodzice próbowali w praktyce wpleść dwujęzyczność do codzienności. Z pomocą Doradczyń ds. dwujęzyczności – Weroniki Kunert i Danuty Cholewy poznali nowe gry i sposoby na wspólne spędzanie czasu z dziećmi ćwicząc przy tym język niemiecki. W wydarzeniu wzięło udział 73 uczestników, w tym 40 osób dorosłych i 33 dzieci. Dzięki projektowi rodzice mają możliwość zdobycia fachowej wiedzy

die Herausgabe von Nachrichten für Kinder „KINA“ (3 Ausgaben); Materialien zur Förderung der deutschen Sprache und zur Erhaltung der Kultur: Comics zur Geschichte Oberschlesiens „Zauber des Schlosses Moschen“ (2.100 Exemplare) und zur Geschichte Nordpolens „Tarpek und Freunde“ (2.100 Exemplare), Arbeitsblätter zum Comic (650 Exemplare), Grammatik mit Geschichte und Kultur Teil 2 – „Ein Tag in Katowitz“. (800 Exemplare), ein Nachdruck von Teil 1 von „Ein Tag auf dem St. Anna-Berg“ (800 Exemplare) und die Veröffentlichung von Videoblogs (10 Episoden).

Die Aufgabe der Beratungsstelle war es unter anderem, Informationen zur Verfügung zu stellen und die daran beteiligten deutsch-polnischen Zweisprachigkeitsberater gaben (persönlich, telefonisch und per E-Mail) Lehrern, Leitern von Bildungseinrichtungen, Organisationen der deutschen Minderheit und Eltern Auskunft über alle Informationen im Zusammenhang mit zweisprachiger Erziehung und Minderheitenbildung. Die Berater befanden sich auch im direkten Kontakt mit den Schülern; bei Treffen in Grund- und Sekundarschulen zeigten sie den Schülern die Vorteile der deutsch-polnischen Zweisprachigkeit auf und überzeugten sie von den großen Chancen, die eine zweite Sprache bieten kann. Das Beratungszentrum war das gesamte Jahr lang tätig, wobei insgesamt rund 100 Veranstaltungen stattfanden, an denen mehr als 12 000 Schüler, 498 Eltern und 712 Lehrer teilnahmen. Im Jahr 2022 fanden mehr als 240 Veranstaltungen statt, darunter 193 Animationen für Kinder, 24 Workshops für Eltern und 33 Fortbildungsveranstaltungen für Lehrer. Die Zahl der Seitenaufrufe und Likes auf der Website und dem Facebook-Profil der Kampagne erreichte mehr als 73.000. Aufgrund des breiten Aufgabenspektrums waren vier Personen als Berater tätig, darunter eine Person in der Woiwodschaft Ermland-Masuren.

Am 28. August 2022 fand im Rahmen der Kampagne „Bilingua – leichter mit Deutsch!“ das jährliche Treffen von Familien, die ihre Kinder zweisprachig erziehen, und solchen, die dies planen, statt. Diesmal traf sich diese Gruppe in Pyskowice, im Grand Marina Hotel am Dzierżno-See. In einer wunderschönen natürlichen Umgebung hatten die Teilnehmer die Gelegenheit, einem Vortrag der bilingualen Expertin und zweisprachig erziehenden Mutter Aneta Lissy-Kluczny zuzuhören, bei dem sich eine Diskussion über die elterlichen Herausforderungen und die Möglichkeiten zur Verbesserung der deutschen Sprachkenntnisse der Kinder entwickelte. Währenddessen nahmen die Kinder an Sprachanimationen teil, die von Iwona Hanysek und Małgorzata Paszkowiak geleitet wurden. Den Abschluss des Treffens bildete ein Workshop für Familien, in dem die Eltern versuchten, die Zweisprachigkeit praktisch in den Alltag einzubinden. Mit Hilfe der Zweisprachigkeitsberater-

z zakresu dwujęzyczności, poznają zalety takiej formy edukacji i jej wpływu na rozwój dziecka, a dodatkowo poszerzają swoją wiedzę na temat znaczenia języka niemieckiego na obszarze Polski.

W 2022 roku opublikowano trzy nowe odcinki wiadomości dla dzieci „KINA”. Jest to kontynuacja dostępnych już 6 odcinków. Program jest tworzony przez dzieci dla dzieci, ponieważ przy projekcie biorą udział młode reporterki. Odwiedzają ciekawych ludzi, jeżdżą do miejsc wartych zobaczenia, przedstawiają pasjonujące historie i relacjonują je w programie.

Głównym celem kampanii było rozpowszechnienie idei dwujęzyczności polsko-niemieckiej oraz uświadomienie korzyści płynących z dwujęzyczności polsko-niemieckiej. Kampania dotarła do wszystkich wymienionych grup docelowych. Każdej z tych grup uświadomiliśmy, że język jest ważnym nośnikiem tożsamości, dlatego pielęgnowanie go w rodzinach i w młodym pokoleniu jest bardzo ważne. Język niemiecki to także wielka szansa dla młodych ludzi w ich indywidualnym rozwoju i poszerzaniu horyzontów

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny Federalnej Republiki Niemiec

Partnerzy: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce

rinnen Weronika Kunert und Danuta Cholewa lernen sie neue Spiele und Möglichkeiten kennen, wie sie gemeinsam mit ihren Kindern Zeit verbringen und dabei Deutsch üben können. Die Veranstaltung wurde von 73 Teilnehmern besucht, darunter 40 Erwachsene und 33 Kinder. Dank des Projekts haben die Eltern die Möglichkeit, sich Fachwissen im Bereich der Zweisprachigkeit anzueignen, sich über die Vorteile dieser Erziehungsform und ihre Auswirkungen auf die Entwicklung ihres Kindes zu informieren und darüber hinaus ihr Wissen über die Bedeutung der deutschen Sprache in Polen zu erweitern.

Im Jahr 2022 wurden drei neue Folgen der Kindernachrichtensendung „KINA“ veröffentlicht. Dies ist eine Weiterführung der bereits vorhandenen 6 Episoden. Die Sendung wird von Kindern für Kinder gemacht, indem junge Reporter an dem Projekt beteiligt sind. Sie besuchen interessante Menschen, gehen an sehenswerte Orte, präsentieren spannende Geschichten und berichten darüber in der Sendung.

Das Hauptziel der Kampagne war es, die Idee der deutsch-polnischen Zweisprachigkeit zu verbreiten und das Bewusstsein für die Vorteile der deutsch-polnischen Zweisprachigkeit zu schärfen. Die Kampagne erreichte alle angestrebten Zielgruppen. Diese wurden dafür sensibilisiert, dass die Sprache ein wichtiger Identitätsträger ist, weshalb die Pflege der Sprache in den Familien und in der jungen Generation sehr wichtig ist. Die deutsche Sprache bietet auch eine große Chance für junge Menschen, sich als Individuum zu entwickeln und den eigenen Horizont zu erweitern.

Finanzierung: Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen und Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

Partner: Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen

Archiwum Historii Mówionej

Projekt Archiwum Historii Mówionej jest projektem realizowanym przez Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej od 2009 roku. Projekt za swój cel obrał zachowanie w pamięci i ocalenie od zapomnienia miejsc i losów ludzkich związanych z historią Górnego Śląska. Archiwum Historii Mówionej ma charakter wielopokoleniowy i skierowany jest zarówno do młodych ludzi, przeprowadzających rozmowy ze świadkami historii, jak i do osób starszych, które dzielą się swoimi przeżyciami i wspomnieniami. Wyświetlane i spisane osobiste historie rozmówców mają nieocenioną wartość i stanowią doskonały materiał pozwalający na ukazanie wyjątkowych historii.

Archiv der erzählten Geschichte

Das Projekt „Archiv der erzählten Geschichte“ wird seit 2009 vom Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit durchgeführt. Ziel des Projekts ist es, die mit der Geschichte Oberschlesiens verbundenen Orte und die Schicksale ihrer Bewohner zu bewahren und vor dem Vergessen zu retten. Das Archiv der erzählten Geschichte ist generationenübergreifend angelegt und richtet sich sowohl an junge Menschen, die Zeitzeugen befragen, als auch an ältere Menschen, die ihre Erfahrungen und Erinnerungen teilen. Die persönlichen Geschichten der Befragten, die angehört und aufgeschrieben werden, sind von unschätzbarem Wert und bieten hervorragendes Material, um einzigartige Geschichten ans Licht zu bringen.

W roku 2022 w ramach projektu zrealizowane zostały następujące działania:

Spotkania ze świadkami czasu

Zorganizowanych zostało siedem spotkań z świadkami czasu w różnych miejscowościach oraz województwach w Polsce – w Stolarzowicach (woj. śląskie), w Prószkowie, Kamieniu Śląskim, Łubnianach, Kolonowskim, Zębowicach (woj. opolskie) oraz w Wałbrzychu (woj. dolnośląskie). Tematyką spotkań były szeroko rozumiane tematy historyczne, polityczne, religijne i obyczajowe, odnoszące się do przeżyć świadków (czasy powojenne, dzieciństwo, lata szkolne, młodość w czasach komunistycznych). Część spotkań odbyła się hybrydowo, gdyż była transmitowana online poprzez profil społecznościowy projektu jak również Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Realizacja 20 podcastów dot. historii Górnego i Dolnego Śląska, Pomorza, jak również Warmii i Mazur.

Na podstawie wybranych wywiadów zrealizowanych zostało 20 różnych podcastów, w których eksperci w swojej dziedzinie, w interesujący i przystępny sposób skomentowali nagrane materiały, tworząc atrakcyjny materiał edukacyjny. Podcasty dostępne są na Youtube.pl Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz na platformie Spotify.

Realizacja wywiadów z świadkami czasu

W roku 2022 nagranych zostało 22 wywiadów z świadkami czasu. Relacje zostały pozyskane z terenów Dolnego jak i Górnego Śląska, Warmii i Mazur oraz Pomorza. Wywiady zostały umieszczone na stronie internetowej projektu www.e-historia.pl.

Realizacja warsztatów

W ramach projektu zorganizowane zostały 2 warsztaty dla młodzieży, w województwie opolskim oraz w województwie warmińsko-mazurskim.

Pierwsza grupa młodzieży uczestniczyła w warsztatach, podczas których uczestnicy poznali alfabet niemieckiego pisma kurrenta. Druga grupa warsztatowa uczestniczyła w zajęciach, podczas których odkrywali historię oraz genealogię własnej rodziny, na podstawie zdjęć, map oraz dokumentów.

Wydanie dwujęzycznych broszur dot. historii miejscowości oraz losów ludzkich.

W ramach projektu zorganizowany został konkurs „Mój Hajmat-moja ojczyzna”, prezentujący historię regionalną i lokalną. Nagrodzone zwycięskie prace zostały przetłumaczone na język niemiecki i wydane w formie broszur.

Im Jahr 2022 wurden im Rahmen des Projekts die folgenden Aktivitäten durchgeführt:

Treffen mit Zeitzeuginnen und Zeitzeugen

Sieben Treffen mit Zeitzeugen wurden in verschiedenen Städten und Regionen Polens organisiert – in Stolarzowice (Woiwodschaft Schlesien), Prószków, Kamień Śląski, Łubniana, Kolonowski, Zębowice (Woiwodschaft Oppeln) und Wałbrzych (Woiwodschaft Niederschlesien). Die Themen der Treffen waren weit gefasst: historisch, politisch, religiös und moralisch. Sie bezogen sich stets auf die Erfahrungen der Zeitzeugen (Nachkriegszeit, Kindheit, Schulzeit, Jugend unter dem kommunistischen Regime). Einige der Treffen fanden in hybrider Form statt, da sie online über das Social-Media-Profil des Projekts sowie über das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit gestreamt wurden.

Realisierung von 20 Podcasts zur Geschichte Ober- und Niederschlesiens, Pommerns sowie Erlands und Masurens.

Auf Grundlage ausgewählter Interviews wurden 20 verschiedene Podcasts produziert, in denen Experten auf ihrem Gebiet das aufgezeichnete Material auf interessante und zugängliche Weise kommentierten und dadurch attraktives Bildungsmaterial schufen. Die Podcasts sind auf YouTube beim Haus der deutsch-polnischen Zusammenarbeit und auf Spotify verfügbar.

Durchführung von Interviews mit Zeitzeugen

Im Jahr 2022 wurden 22 Interviews mit Zeitzeugen aufgezeichnet. Die Berichte stammen aus Nieder- und Oberschlesien, Ermland, Masuren und Pommern. Die Interviews wurden auf der Projektwebsite www.e-historia.pl veröffentlicht.

Durchführung von Workshops

Im Rahmen des Projekts wurden zwei Workshops für junge Menschen in den Woiwodschaften Oppeln und Ermland und Masuren organisiert.

Die erste Gruppe von Jugendlichen nahm an einem Workshop teil, bei dem die Teilnehmer die deutsche Schreibschrift mitsamt ihren Besonderheiten erlernen. Die zweite Gruppe nahm an einem Workshop teil, in dem sie die Geschichte und Genealogie ihrer eigenen Familie anhand von Fotos, Karten und Dokumenten entdeckten.

Herausgabe von zweisprachigen Broschüren über die lokale Geschichte und das Schicksal der Menschen

Im Rahmen des Projekts wurde ein Wettbewerb mit dem Titel „Mein Haymat – meine Heimat“ durchgeführt, bei dem die regionale und lokale Geschichte vorgestellt wurde. Die Gewinnerbeiträge wurden ins

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP, Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Deutsche übersetzt und in Form von Broschüren veröffentlicht.

Finanzierung: Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen, Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln, Marschallamt der Woiwodschaft Oppeln, Sächsisches Staatsministerium des Innern.

Akademia Młodych Liderów

Idea projektu Akademia Młodych Liderów MN opiera się w głównej mierze na rozwoju i wsparciu mniejszości niemieckiej. Projekt ten tworzą osoby podejmujące inicjatywę, a rezultaty widoczne są w kreatywnych rozwiązaniach proponowanych przez uczestników, które służą rozwojowi struktur Mniejszości Niemieckiej. Przed osobami, które nie boją się wyzwań Akademia stawia ambitne i ciekawe zadania, które przyczyniają się do rozbudzenia w sobie ducha liderstwa. Działania programowe skierowane są do młodych dorosłych z większości polskiej oraz członków mniejszości niemieckiej w wieku od 18 do 35 lat. Głównym celem działań było zwiększenie liczby wykwalifikowanych członków DM, którzy mogliby prężnie działać w życiu społecznym i politycznym regionu, aktywi-

Akademia – Akademie für junge Führungskräfte

Die Idee des Projekts „Akademie für junge Führungskräfte der deutschen Minderheit“ basiert hauptsächlich auf dem Anliegen, die nachhaltige und professionelle Entwicklung der deutschen Minderheit zu unterstützen. Das Projekt setzt sich aus Menschen zusammen, die die Initiative ergreifen und Verantwortung übernehmen möchten. Als Ergebnis entstanden kreative Lösungsansätze und Initiativen, die von den Teilnehmern vorgeschlagen wurden, um die Strukturen der deutschen Minderheit zu weiterzuentwickeln. Für diejenigen, die keine Scheu vor Herausforderungen haben, stellt die Akademie ein Angebot dar, das durch anspruchsvolle und interessante Aufgaben, dazu beitragen soll, den Geist der Führung zu wecken.

zując swoje społeczności lokalne. Akademia Młodych Liderów MN to przede wszystkim cykl szkoleń, podczas których nacisk kładziony jest na rozwój kompetencji młodych ludzi, zaangażowanych społecznie i politycznie. Rozwijane są umiejętności osobiste, interpersonalne, przywódcze i nie tylko. Poszczególne spotkania w ramach projektu mają na celu stworzenie nowego spojrzenia na zagadnienia związane z kształtowaniem postaw obywatelskich, podejmowaniem inicjatyw w lokalnych grupach oraz wykorzystaniem potencjału Mniejszości Niemieckiej. Projekt jest serią działań, które mają swój początek, środek i koniec – ich zwieńczeniem jest certyfikat potwierdzający zdobyte umiejętności.

W tegorocznej edycji Akademii wzięło udział 19 osób, które miały możliwość nabycia kompetencji w zakresie pracy w grupie, przywództwa i wystąpień publicznych, zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat historii Niemców w Polsce, a także sytuacji mniejszości niemieckiej w Europie.

Uczestnikom drugiej edycji Akademii zaproponowano udział w czterech seminariach weekendowych, będących formą wsparcia i coachingu oraz seminarium końcowym połączonym z Galą Projektów Młodzieżowych.

Mimo, iż każde ze spotkań dotyczyło innego tematu, wszystkie łączył wspólny mianownik – wysoki poziom merytoryczny oraz zaangażowanie, zarówno ze strony prowadzących jak i uczestników.

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN

Die Programmaktivitäten richteten sich an junge Erwachsene aus der polnischen Mehrheit und an Angehörige der deutschen Minderheit im Alter zwischen 18 und 35 Jahren. Das Hauptziel der Aktivitäten war es, die Zahl der qualifizierten Minderheitsmitglieder zu erhöhen, die dynamisch im sozialen und politischen Leben der Region agieren und ihre lokalen Gemeinschaften aktivieren können. Bei der Akademie für junge Führungskräfte handelte es sich in erster Linie um eine Reihe von Schulungskursen, die sich auf die Entwicklung der Kompetenzen von jungen Menschen, die sich sozial und politisch engagieren, konzentrierten. Es wurden persönliche, zwischenmenschliche, Führungs- und andere Fähigkeiten entwickelt. Die einzelnen Treffen des Projekts zielten darauf ab, Perspektiven zu eröffnen, um die Bildung zivilgesellschaftlicher Initiativen und die Übernahme von Verantwortung in lokalen Gruppen zu fördern sowie das Potenzial der deutschen Minderheit besser nutzen zu können. Das Projekt bestand aus einer Reihe von Aktivitäten, die einem logischen Ablauf folgten und ihren Höhepunkt in einem Zertifikat, das die erworbenen Fähigkeiten bestätigt, fanden.

An der diesjährigen Akademie nahmen 19 Personen teil, die damit die Möglichkeit hatten, Kompetenzen in den Bereichen Gruppenarbeit, Führung und öffentliches Sprechen zu erwerben und ihr Wissen über die Geschichte der Deutschen in Polen sowie über die Situation der deutschen Minderheit in Europa zu vertiefen.

Die Teilnehmer der zweiten Auflage der Akademie hatten die Möglichkeit, an vier Wochenendseminaren teilzunehmen, die eine Form der Unterstützung und des Coachings darstellten, sowie an einem Abschlussseminar, das mit der Gala der Jugendprojekte kombiniert wurde.

Obwohl jedes Treffen ein anderes Thema behandelte, hatten alle Treffen einen gemeinsamen Nenner – ein hohes Maß an Inhalt und Engagement, sowohl auf Seiten der Trainer als auch der Teilnehmer.

Finanzierung: Bundesministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland

PUBLIKACJE

PUBLIKATIONEN

„Wielowarstwowy kolaż” – wspomnienia Marianny Roth

Publikacja Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej „Wielowarstwowy kolaż” to przejmująca autobiograficzna opowieść traktująca o losach Żydów na Górnym Śląsku w czasach II wojny światowej.

Wspomnienia Marianne Roth, Żydówki urodzonej i wychowanej na Górnym Śląsku, to historia o dzieciństwie i dorastaniu w czasach holocaustu, trudach budowania nowego życia z dala od swojej ojczyzny i niełatwej walce o obronę własnej tożsamości.

„Wielowarstwowy kolaż” to także opowieść tym, jak przemiany polityczne i wielka historia zmieniają losy zwykłego człowieka. Życiorys Marianne Roth, staje się tu uniwersalną opowieścią o życiu tych, którzy musieli zmierzyć się tragicznymi wydarzeniami czasów II wojny światowej.

Dotychczas, niewiele powstało prac poruszających wątki trudnej historii miasta – holocaustu opolskich Żydów. Publikacja ta, stanowi więc nieoceniony materiał historyczny, przedstawiający niepublikowane wcześniej wspomnienia Marianne Roth – pochodzącej z Opola Żydówki, naocznego świadka wydarzeń rozgrywających się w mieście w czasach władzy nazistowskiej.

Finansowanie: Urząd Miasta Opole, Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

Publikacja dwujęzyczna: wydanie polsko-niemieckie

„Eine Vielschichtige Collage“ – Erinnerungen von Marianne Roth

Die Publikation des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit „Eine Vielschichtige Collage“ ist eine ergreifende autobiografische Geschichte, die das Schicksal der Juden in Oberschlesien während des Zweiten Weltkriegs behandelt.

Die Memoiren von Marianne Roth, einer in Oberschlesien geborenen und aufgewachsenen Jüdin, erzählen von ihrer Kindheit und Jugend während des Holocausts, den Mühen des Aufbaus eines neuen Lebens fern der Heimat und vom langwierigen Kampf um die Wahrung ihrer Identität.

„Eine vielschichtige Collage“ ist auch eine Geschichte darüber, wie politische Veränderungen und weltgeschichtliche Ereignisse das Schicksal eines einfachen Menschen beeinflussen. Marianne Roths Biografie wird hier zu einer universellen Geschichte über das Leben derer, die mit den tragischen Ereignissen des Zweiten Weltkriegs konfrontiert waren.

Bislang gab es nur wenige Werke, die sich mit dem dunkelsten Kapitel der Stadtgeschichte – dem Holocaust an den Opper Juden – befassten. Diese Publikation ist daher von unschätzbarem Wert, da sie die bisher unveröffentlichten Erinnerungen von Marianne Roth, einer Opper Jüdin und Zeitzeugin der Ereignisse in der Stadt während des Naziregimes, präsentiert.

Finanzierung: Rathaus der Stadt Opperln, Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Opperln

Zweisprachige Publikation: polnisch-deutsche Ausgabe

Dwujęzyczne ilustracje w formie komiksu na temat Górnego i Dolnego Śląska

W ramach projektu opracowano serię dwujęzycznych ilustracji z dialogami w języku polskim i niemieckim. Każda ilustracja, przygotowana w formie pocztówki, zawierała komiks opowiadający historię związaną z miejscem lub osobą z Górnego lub Dolnego Śląska. W zestawie znajdują się m.in. Ratusz we Wrocławiu, Pałac Książęcy, radiostacja w Gliwicach, Bernhard Grzimek z Nysy oraz Ernst Zwirner – architekt i budowniczy katedry w Kolonii, urodzony w Kotlarni. Autorem rysunków jest ceniony i lubiany w Polsce rysownik komiksowy Bartosz Minkiewicz.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

Publikacja dwujęzyczna: wydanie polsko-niemieckie

Broszura „Stulecie Domu Tekstylnego Weichmanna w Gliwicach”

Wydanie broszury „Stulecie Domu Tekstylnego Weichmanna” związane było z obchodzonym w roku 2022 stuleciem powstania perły architektu-

Zweisprachige Illustrationen in Form von Comics über Ober- und Niederschlesien.

Im Rahmen des Projekts wurde eine Serie von zweisprachigen Illustrationen mit Dialogen in polnischer und deutscher Sprache entwickelt. Jede Illustration in Form einer Postkarte enthielt einen Comic, der eine Geschichte über einen Ort oder eine Person aus Ober- oder Niederschlesien erzählt. Die Serie umfasst unter anderem das Rathaus in Breslau, das Herzogliche Schloss Sagan, den Radiosender in Gleiwitz, Bernhard Grzimek aus Neisse und Ernst Zwirner, den in Jakobswalde geborenen Architekten und Baumeister des Kölner Doms. Die Zeichnungen wurden von dem angesehenen und beliebten polnischen Karikaturisten Bartosz Minkiewicz angefertigt.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

Zweisprachige Publikation: deutsch-polnische Ausgabe

Broschüre „Hundertjähriges Bestehen des Textilhauses Weichmann in Gleiwitz“.

Die Veröffentlichung der Broschüre „Hundertjähriges Bestehen des Textilhauses Weichmann“ stand im Zusammenhang mit den Feierlichkeiten zum hundert-

ry modernizmu – Domu Tekstylnego Weichmanna. Budynek, stanowiący poniemieckie dziedzictwo kulturowe regionu, został zaprojektowany przez jednego z czołowych niemieckich architektów XX wieku – Ericha Mendelsohna. Z okazji jubileuszu powstania DTW, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej w porozumieniu z uczniami gliwickiego Zespołu Szkół Budowlano-Ceramicznych przetłumaczył oraz wydrukował dwujęzyczną polsko-niemiecką broszurę poświęconą wybranym dziełom architektonicznym Ericha Mendelsohna.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

Publikacja dwujęzyczna: wydanie polsko-niemieckie

Wydawanie dwujęzycznego (polsko-niemieckiego) dodatku do gazety regionalnej pt. „Heimat”

W drugim półroczu 2022 r. *Heimat* ukazywał się raz w miesiącu w formie drukowanej jako 4-stronnicowy dodatek w Strzelcu Opolskim, Gazecie Lokalnej, Tygodniku Krapkowickim oraz Tygodniku Ziemi Opolskiej. Ukazywał on się w ramach jednego z działań kampanii Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej wzmacniającej dwujęzyczność polsko-niemiecką, finansowanej ze środków Fundacji Rozwoju Śląska pochodzących z dotacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Niemiec.

„Heimat”, dzięki nieprzerwanej i wieloletniej publikacji na rynku wydawniczym województwa opolskiego, stał się pozytywną promocją polsko-niemieckiej dwujęzyczności oraz symbolem mniejszości niemieckiej w Polsce. Dalsze działania związane z wydawaniem i dystrybucją „Heimatu” będą przyczynkiem do ciągłego wzmacniania pozytywnego wizerunku Niemców w Polsce i ukazywania praktycznych aspektów polsko-niemieckiego bilingwalizmu.

Partner: Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce

Finansowanie: Fundacja Rozwoju Śląska

Publikacja dwujęzyczna: wydanie polsko-niemieckie

jährigen Jubiläum einer wahren Perle der Architektur der Moderne, des Weichmann-Textilhauses (DTW) in Gleiwitz. Das Gebäude, ein postdeutsches Kulturerbe der Region, wurde von einem der führenden deutschen Architekten des 20. Jahrhunderts, Erich Mendelsohn, entworfen. Anlässlich des DTW-Jubiläums übersetzte und druckte das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit in Kooperation mit Studenten der Hochschule für Bauwesen und Keramik in Gleiwitz eine zweisprachige deutsche-polnische Broschüre, die ausgewählten architektonischen Werken von Erich Mendelsohn gewidmet ist.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Opoln

Zweisprachige Publikation: polnisch-deutsche Ausgabe

Herausgabe einer zweisprachigen (deutsch-polnischen) Beilage unter dem Titel „Heimat“ in einer Regionalzeitung im Jahr 2022

In der zweiten Hälfte des Jahres 2022 wurde *Heimat* einmal im Monat als vierseitige Beilage in Strzelec Opolski, Gazeta Lokalna, Tygodnik Krapkowicki und Tygodnik Ziemi Opolskiej veröffentlicht. Es wurde im Rahmen der Kampagne des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit zur Stärkung der deutsch-polnischen Zweisprachigkeit veröffentlicht, die von der Stiftung für die Entwicklung Schlesiens aus Mitteln des Innenministeriums der Bundesrepublik Deutschland finanziert wurde.

„Heimat“ ist dank seiner ununterbrochenen und langfristigen Veröffentlichung auf dem Verlagsmarkt der Woiwodschaft Opoln zu einer positiven Werbung für die polnisch-deutsche Zweisprachigkeit und zu einem Symbol der Deutschen Minderheit in Polen geworden. Weitere Aktivitäten im Zusammenhang mit der Veröffentlichung und Verbreitung von „Heimat“ tragen dazu bei, das positive Bild der Deutschen in Polen kontinuierlich zu stärken und die praktischen Aspekte der deutsch-polnischen Zweisprachigkeit zu demonstrieren.

Partner: Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen

Finanzierung: Stiftung für die Entwicklung Schlesiens

Zweisprachige Publikation: deutsch-polnische Ausgabe

MATERIAŁY

MATERIALIEN

KEKS für die Pause – Magazyn dla dzieci

W roku 2022 ukazało się siedem wydań magazynu dla dzieci „KEKS für die Pause”. Czasopismo to przeznaczone jest dla dzieci klas od czwartej do szóstej szkoły podstawowej. Magazyn zawiera m.in. ciekawostki, krótkie artykuły pisane prostym językiem, krzyżówki oraz zagadki – wszystkie teksty zawarte w czasopiśmie dopasowane były do zainteresowań najmłodszych odbiorców, umożliwiając im aktywną naukę języka niemieckiego.

„KEKS” dostępny był zarówno w biurach DWPN (Opole oraz Gliwice), jak i w prenumeracie wysyłanej do chętnych odbiorców. Dystrybucją magazynu podczas spotkań z dziećmi, nauczycielami i rodzicami, zajmowały się również doradczynie do spraw dwujęzyczności. Ponadto „KEKS” ukazywał się jako dodatek do gazety „Wochenblatt”.

Publikacja wydana w ramach projektu Bilingua – łatwiej z niemieckim! Kampania wzmacniająca polsko-niemiecką dwujęzyczność w Polsce.

Forma: magazyn dla dzieci

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP

BÄM! – Magazyn dla młodzieży

W roku 2022 ukazał się jeden numer magazynu przeznaczonego dla młodzieży BÄM! Publikacja ta przeznaczona jest dla uczniów wyższych klas szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych. Ze względu na tematykę oraz zaawansowanie słownic-

KEKS für die Pause – Zeitschrift für Kinder

Im Jahr 2022 wurden sieben Ausgaben der Kinderzeitschrift „KEKS für die Pause“ veröffentlicht. Das Magazin richtet sich an Kinder der vierten bis sechsten Klasse der Grundschule und es enthält unter anderem Wissenswertes, kurze Artikel in einfacher Sprache, Kreuzworträtsel und Knobelaufgaben. Alle Texte des Magazins wurden auf die Interessen der jüngsten Leserinnen und Leser zugeschnitten, damit sie aktiv Deutsch lernen können.

„KEKS“ ist in den HDPZ-Büros in Oppeln und Gleiwitz erhältlich und kann auch im Abonnement verschickt werden. Die Zeitschrift wurde außerdem von Zweisprachigkeitsberatern bei ihren Treffen mit Kindern, Lehrern und Eltern verteilt. Darüber hinaus wurde „KEKS“ als Beilage der Zeitung „Wochenblatt“ veröffentlicht.

Veröffentlicht wird „KEKS“ im Rahmen des Projekts „Bilingua – leichter mit Deutsch! Kampagne zur Stärkung der polnisch-deutschen Zweisprachigkeit in Polen“.

Form: Zeitschrift für Kinder

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen

BÄM! – das Jugendmagazin

Im Jahr 2022 wurde eine Ausgabe des Jugendmagazins „BÄM!“ veröffentlicht. Diese Publikation richtet sich an Schülerinnen und Schüler der höheren Grund- und Sekundarschulklassen. Aufgrund der Thematik und des erweiterten Wortschatzes richtet

two, BÄM! skierowany jest do młodzieży chcącej doskonalić swoje umiejętności językowe. Na potrzeby magazynu została stworzona strona internetowa, na której wszystkie artykuły dostępne są w formie on-line. Czasopismo BÄM! dostępne jest w biurach DWPN (Opole oraz Gliwice) oraz w prenumeracie.

Publikacja wydana w ramach projektu Bilingua – łatwiej z niemieckim! Kampania wzmacniająca polsko-niemiecką dwujęzyczność w Polsce.

Forma: magazyn dla dzieci

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP

Gruselgeschichten – Historie z dreszczykiem

Gruselgeschichten – Historie z dreszczykiem, to dwujęzyczna gra edukacyjna mająca na celu przybliżenie młodzieży kultury i tradycji śląska – poprzez innowacyjną prezentację regionalnych podań i legend. Gra, ze względu na swoją dwujęzyczność, stanowi również doskonały materiał dydaktyczny, do wykorzystania podczas lekcji języka niemieckiego oraz historii i kultury własnej. Ponadto gra jest narzędziem służącym rozwijaniu samodzielności i kreatywności dzieci i młodzieży. Gruselgeschichten – Historie z dreszczykiem składają się z 50 zagadek opisujących nieznanne legen-

dy, „BÄM!“ an junge Menschen, die ihre Sprachkenntnisse verbessern wollen. Für die Zeitschrift wurde eine Website eingerichtet, auf der alle Artikel auch online verfügbar sind. Die Zeitschrift „BÄM!“ ist in den Büros des HDPZ in Oppeln und Gleiwitz und im Abonnement erhältlich.

Herausgegeben wird „BÄM!“ im Rahmen des Projekts „Bilingua – leichter mit Deutsch! Kampagne zur Stärkung der polnisch-deutschen Zweisprachigkeit in Polen“.

Form: Zeitschrift für Jugendliche

Finanzierung: Ministerium für Inneres und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen

Gruselgeschichten – Geschichten mit Schauer

„Gruselgeschichten – Geschichten mit Schauer“ ist ein zweisprachiges Lernspiel, das jungen Menschen die Kultur und die Traditionen Schlesiens durch eine innovative Darstellung regionaler Sagen und Legenden näherbringen soll. Aufgrund seiner Zweisprachigkeit eignet sich das Spiel auch hervorragend als Unterrichtsmaterial für den Deutschunterricht und den Unterricht zur eigenen Geschichte und Kultur. Darüber hinaus ist das Spiel ein adäquates Mittel zur Förderung der Selbständigkeit und Kreativität von Kindern und Jugendlichen. „Gruselgeschichten –

dy i historii z Górnego Śląska, które uczestnicy gry starają się rozwiązać wcielając się w role detektywów.

Forma: gra edukacyjna

Finansowanie: Instytut Goethego w Krakowie, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP

Superheld_innen Schlesien – ćwiczenia

Celem projektu było wydanie dydaktyzacji do powstałej w 2021 r. wersji online książki Superhelden_innen Schlesien. Wydany materiał dydaktyczny składa się z trzech części, dopasowanych do wieku odbiorców, tj. dla dzieci w wieku przedszkolnym, dzieci szkolnych oraz starszej młodzieży. Ćwiczenia te zachęcają również do samodzielnego uczenia się i czytania materiału dostępnego na stronie internetowej Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej. Poprzez utworzone zadania uczniowie własnymi słowami wyjaśniają swoją znajomość tekstu. Materiał do nauki zawiera szeroki zakres zadań, dzięki którym uczniowie mogą wykazać się kreatywnością odpowiadając i rozwiązując zadania. Stworzony materiał do nauki zawiera zarówno krzyżówki, jak i zadania wymagające większej interakcji z tekstem w publikacji. Polecenia w zadaniach są dwujęzyczne, natomiast cała publikacja jest w języku niemieckim. Grafika materiału jest w pełni kompatybilna z wydaniem online publikacji.

Materiał ten jest materiałem bezpłatnym dostępny jest zarówno na stronie internetowej Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej jak i w wersji papierowej w biurach organizacji.

Forma: dydaktyzacja publikacji – karty pracy Superheld_innen Schlesien

Finansowanie: Instytut Goethego w Krakowie

Kalendarz na rok 2023

Celem projektu było wydanie kalendarza, który mógłby pełnić uniwersalną funkcję dydaktyczną pomocną w pracy z uczniami. Kalendarz ten zawiera 12 kart, opatrzonych zadaniami do wykorzystania przez nauczyciela podczas lekcji języka niemieckiego oraz lekcji historii i kultury własnej. Zadania i informacje zawarte w kalendarzu są odpowiednie dla każdej grupy docelowej (szkoła podstawowa), wśród nich można odnaleźć przepisy kulinarne, łamigłówki, zagadki i ciekawostki.

Geschichten mit Schauder“ besteht aus 50 Rätseln zu unbekanntenen Sagen und Geschichten aus Oberschlesien, die die Spieler in der Rolle von Detektiven zu lösen versuchen.

Form: Lernspiel

Finanzierung: Goethe-Institut Krakau, Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen

Superheld_innen Schlesien – Übungen

Ziel des Projekts war es, didaktisches Material für die Online-Version des im Jahr 2021 erschienenen Buches „Superhelden_innen Schlesien“ zu veröffentlichen. Das in der Form von Übungsheften veröffentlichte didaktische Material besteht aus drei Teilen, die auf das Alter der Zielgruppe zugeschnitten sind, d.h. für Vorschulkinder, Schulkinder und ältere Jugendliche. Die Übungen regen auch zum selbstständigen Lernen und Lesen des auf der Website des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit verfügbaren Materials an. Mithilfe der Aufgaben geben die Schüler ihr Wissen über den Text in ihren eigenen Worten wieder. Das Lernmaterial enthält eine breite Palette von Aufgaben, die es den Schülern ermöglichen, ihre Kreativität bei der Bearbeitung des Materials unter Beweis zu stellen. Das erstellte Lernmaterial umfasst sowohl Kreuzworträtsel als auch Aufgaben, die eine stärkere Interaktion mit dem Text der Publikation erfordern. Die Arbeitsanweisungen zu den Aufgaben sind zweisprachig, während die gesamte Publikation auf Deutsch ist. Die Grafiken des Materials orientieren sich an der Online-Ausgabe der Publikation.

Das Material ist kostenlos auf der Website des Hauses der Polnisch-Deutschen Zusammenarbeit sowie in gedruckter Form in den Büros in Opoln und Gleiwitz erhältlich.

Form: Didaktische Publikation – Arbeitsblätter Superheld_innen Schlesien

Finanzierung: Goethe-Institut in Krakau

Kalender für das Jahr 2023

Ziel des Projekts war es, einen Kalender zu erstellen, der eine zusätzliche didaktische Funktion zur Unterstützung der Schüler haben könnte. Der Kalender enthält zwölf Blätter mit Aufgaben, die die Lehrkräfte im Deutschunterricht sowie im Unterricht der eigenen Geschichte und Kultur einsetzen können. Die im Kalender enthaltenen Aufgaben und Informationen sind für Grundschüler jeder Altersgruppe geeignet und umfassen Rezepte, Puzzles, Rätsel und Wissenswertes.

Materiał bezpłatny dostępny dla zainteresowanych nauczycieli w biurach DWPN (Opole, Gliwice).

Forma: kalendarz dydaktyczny

Finansowanie: Instytut Goetho w Krakowie

Partner: Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa w Dębciu

Hausowy Popcast

W roku 2022 z powodzeniem kontynuowano projekt „Hausowy Popcast”, którego celem była publikacja materiałów dydaktycznych będących uzupełnieniem nagrań z serii „Hausowy Popcast”. Tegoroczna edycja zawiera pięć odcinków stworzonych przez niemieckiego native speakera oraz polską reporterkę. Każdy z odcinków porusza aktualne tematy z zakresu niemieckiej popkultury. Do każdego z odcinków stworzono zadania z zakresu rozumienia ze słuchu, gramatyki i leksyki. Odcinki podcastu można znaleźć na popularnych platformach typu: YouTube, Spotify, Apple Podcast, natomiast broszury zawierające zadania wraz z instrukcją dostępne są zarówno w formie papierowej, jak i cyfrowej.

Forma: karty pracy

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu, Instytut Goetho w Krakowie

Das Material ist für interessierte Lehrer in den HDPZ-Büros in Oppeln und Gleiwitz kostenlos erhältlich.

Form: didaktischer Kalender

Finanzierung: Goethe-Institut Krakau

Partner: Bilinguale Grundschule in Dembio

HausPopcast

Das Projekt HausPopcast wurde 2022 erfolgreich fortgesetzt, wobei neben den Podcast-Folgen der HausPopcast-Reihe auch eine Sammlung begleitender Unterrichtsmaterialien veröffentlicht wurde. Die diesjährige Ausgabe enthält fünf Episoden, die von einem deutschen Muttersprachler und einem polnischen Reporter aufgenommen wurden. Jede Folge befasst sich mit aktuellen Themen der deutschen Popkultur. Die Lehrmittelsammlung enthält zu jeder Folge Aufgaben zum Hörverstehen, zur Grammatik und zum Wortschatz. Die Podcast-Episoden sind auf allen gängigen Podcast-Plattformen wie Spotify und Apple Podcast sowie auf YouTube zu finden und das kostenlose Aufgabenheft mit Übungsmaterialien ist sowohl in Papierform in den HDPZ-Büros in Oppeln und Gleiwitz als auch digital erhältlich.

Form: Arbeitsblätter

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln, Goethe-Institut Krakau

Gramatyka z historią i kulturą – Dzień w Katowicach – Ein Tag in Kattowitz

„Dzień w Katowicach” to kolejny materiał edukacyjny powstały w ramach „Gramatyki z historią i kulturą”. Karty pracy zostały stworzone z myślą o dzieciach uczących się języka niemieckiego w szkołach podstawowych. Zarówno szata graficzna, ćwiczenia gramatyczne, jak i leksyka są dostosowane do wieku i poziomu językowego uczniów. Materiały łączą w sobie zagadnienia dotyczące historii i kultury Śląska oraz zadania gramatyczne. Karty pracy mogą zostać użyte jako urozniczenie zajęć języka niemieckiego jako języka obcego lub języka mniejszości narodowej.

Publikacja „Dzień w Katowicach – Ein Tag in Kattowitz” dostępna jest bezpłatnie w biurach DWPN (Opole, Gliwice).

Forma: Karty pracy

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP

Grammatik mit Geschichte und Kultur: Dzień w Katowicach – Ein Tag in Kattowitz

„Ein Tag in Kattowitz” ist ein weiteres Unterrichtsmaterial, das im Rahmen von „Grammatik mit Geschichte und Kultur“ entwickelt wurde. Die Arbeitsblätter sind für Kinder gedacht, die Deutsch in der Grundschule lernen. Sowohl das Layout als auch die Grammatikübungen und der Wortschatz sind an das Alter und das Sprachniveau der Schüler angepasst. Die Materialien kombinieren Themen der schlesischen Geschichte und Kultur mit Grammatikaufgaben. Die Arbeitsblätter können zur Bereicherung des Unterrichts in Deutsch als Fremd- oder Minderheitensprache eingesetzt werden.

Die Publikation „Dzień w Katowicach – Ein Tag in Kattowitz” ist kostenlos in den HDPZ-Büros in Opole und Gleiwitz erhältlich.

Form: Arbeitsblätter

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen

„Tarpek i przyjaciele” – dwujęzyczny komiks

Komiks „Tarpek i przyjaciele” oraz karty pracy stworzone w oparciu o treść dwujęzycznego komiksu, prezentują historię i kulturę północnej Polski (województwo warmińsko-mazurskie). Publikacja stanowi doskonały materiał edukacyjny, wykorzystywany m.in. podczas zajęć nt. historii i kultury mniejszości niemieckiej.

Komiks i karty pracy dostępne są bezpłatnie w biurach DWPN (Opole, Gliwice).

Forma: Komiks i karty pracy

Finansowanie: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP

„Tarpek und seine Freunde“ – ein zweisprachiger Comic

Der Comic „Tarpek und seine Freunde“ und die Arbeitsblätter, die auf dem Inhalt des zweisprachigen Comics basieren, thematisieren die Geschichte und Kultur Nordpolens (Woiwodschaft Ermland und Masurien). Die Publikation ist ein hervorragendes Unterrichtsmaterial, bspw. für den Unterricht über die Geschichte und Kultur der deutschen Minderheit.

Der Comic und die Arbeitsblätter sind kostenlos in den HDPZ-Büros in Oppeln und Gleiwitz erhältlich.

Form: Comic und Arbeitsblätter

Finanzierung: Ministerium des Innern und für Heimat der Bundesrepublik Deutschland, Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen

DZIAŁANIA W SIECI

ONLINE-AKTIVITÄTEN

Ze względu na panującą w latach poprzednich trudną sytuację pandemiczną, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej już na stałe wprowadził możliwość uczestnictwa w wydarzeniach stacjonarnych w formie online. Zarówno wykłady, prelekcje, spotkania autorskie oraz debaty polityczne są możliwe do odtworzenia w sieci.

Film „Mojżeszowe dziedzictwo”

Film z serii „Religie i wyznania Śląska Opolskiego” część II – „Mojżeszowe Dziedzictwo” – cyklu mającego na celu zaprezentowanie różnorodności wielokulturowej i wyznaniowej mieszkańców Śląska. Film opowiada o losach społeczności żydowskiej od czasów przybycia na tereny Śląska, aż do współczesności, prezentuje szczegóły z życia, praktyki religijne oraz nieliczne ślady, jakie pozostały po społeczności w województwie opolskim.

Film dostępny na platformie YouTube.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

Partner: Opolska Fundacja Filmowa

Dyskryminacja Mniejszości Niemieckiej w świetle najnowszych zmian prawnych

Dnia 3 marca 2022 odbyło się spotkanie na temat „Dyskryminacji Mniejszości Niemieckiej w świetle najnowszych zmian prawnych”. Zaproszeni goście za pomocą platformy streamingowej na profilu facebo-

Aufgrund der pandemischen Situation in den vergangenen Jahren hat das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit nun dauerhaft die Möglichkeit eingeführt, an stationären Veranstaltungen auch online teilzunehmen. Vorträge, Gespräche, Autorentreffen und politische Debatten können online verfolgt werden.

Film „Das mosaische Erbe“

In der Filmreihe „Religionen und Konfessionen im Opper Schlesien“, in deren Rahmen die multikulturelle und konfessionelle Vielfalt der Bewohner Schlesiens dargestellt wird, ist der zweite Teil unter dem Titel „Das mosaische Erbe“ veröffentlicht worden. Der zweite Teil dieser Reihe erzählt die Geschichte der jüdischen Gemeinde von ihrer Ankunft in Schlesien bis in die Gegenwart und zeigt Einzelheiten ihres Lebens, ihrer religiösen Praktiken und der wenigen Spuren, die von der Gemeinde in der Region Opper übriggeblieben sind.

Der Film ist wie auch der erste Teil der Reihe auf YouTube verfügbar.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Opper

Partner: Opper Filmstiftung

Diskriminierung der deutschen Minderheit im Lichte der jüngsten Gesetzesänderungen

Am 3. März 2022 fand ein Treffen zum Thema „Diskriminierung der deutschen Minderheit im Lichte der jüngsten Gesetzesänderungen“ statt. Die geladenen Gäste diskutierten über eine Streaming-Plattform auf

okowym DWPN rozmawiali m.in. o skutkach zmniejszenia subwencji oświatowej, ograniczenia wymiaru nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej z trzech do jednej godziny tygodniowo, powodach tych decyzji, ich znaczeniu oraz o idących za tym skutkami.

Zaproszenie do rozmowy przyjęli:

- prof. Grzegorz Janusz, Kierownik Katedry Systemów Politycznych i Praw Człowieka Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;
- prof. Cezary Obracht-Prondzyński, Kierownik Zakładu Antropologii Społecznej w Instytucie Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Gdańskiego;
- dr Aleksandra Oszmiańska-Pagett, Przewodnicząca Komitetu Ekspertów Rady Europy ds. Europejskiej Karty Języków Regionalnych i Mniejszościowych.

Moderatorką spotkania była dr Katarzyna Kownacka z Uniwersytetu Opolskiego

Partner: Pełnomocnik Zarządu Województwa Opolskiego ds. Wielokulturowości – Zuzanna Herud

Muzeum Online

W ramach projektu „Muzeum Online” – dwujęzycznej platformy prezentującej zdigitalizowane dokumenty ikonograficzne i towarzyszące im teksty kuratorskie, zapisy audio-wideo objaśniające dane zagadnienia przybliżające historię i kulturę mniejszości narodowych i etnicznych w 2022 roku przeprowadzono szereg działań.

W ubiegłym roku zaprosiliśmy do współpracy liczne podmioty z sektora pozarządowego, samorządowego i biznesowego. Ponadto otrzymaliśmy zaproszenie

dem HDPZ-Facebook-Profil u.a. über die Auswirkungen der Kürzung der Bildungsförderung, die Reduzierung des Unterrichts von Deutsch als Minderheitensprache von drei auf eine Wochenstunde, die Gründe für diese Entscheidungen, ihre Bedeutung und die daraus resultierenden Konsequenzen.

Die zur Diskussion geladenen Gäste waren:

- Prof. Grzegorz Janusz, Leiter des Lehrstuhls für Politische Systeme und Menschenrechte an der Marie-Skłodowska-Curie-Universität in Lublin;
- Prof. Cezary Obracht-Prondzyński, Leiter des Lehrstuhls für Sozialanthropologie am Institut für Philosophie, Soziologie und Publizistik der Universität Danzig;
- Dr. Aleksandra Oszmiańska-Pagett, Vorsitzende des Expertenausschusses des Europarates für die Europäische Charta der Regional- oder Minderheitensprachen

Moderiert wurde das Treffen von Dr. Katarzyna Kownacka von der Universität Oppeln.

Partner: Bevollmächtigte des Woiwodschaftsrates für Multikulturalismus in Oppeln – Zuzanna Herud

Museum Online

Zahlreiche Aktivitäten zur Vermittlung der Geschichte und Kultur nationaler und ethnischer Minderheiten wurden im Jahr 2022 im Rahmen des Projekts „Museum Online“ durchgeführt – einer zweisprachigen Plattform, auf der digitalisierte ikonografische Dokumente und begleitende kuratorische Texte, Audio- und Videoaufzeichnungen zu bestimmten Themen präsentiert werden.

Im vergangenen Jahr haben wir zahlreiche Einrichtungen aus dem Bereich der Nichtregierungsorganisationen, der lokalen Behörden und der Wirtschaft dazu eingeladen, mit uns zusammenzuarbeiten. Darüber hinaus erhielten wir eine Einladung des Korfanty-Instituts in Kattowitz, vor Ort die größte sozialpädagogische Aktion Europas mit dem Titel „Europäische Tage des Kulturerbes 2022“ mitzugestalten, und wir vertieften unsere Zusammenarbeit mit dem Zentrum für Soziales Archivwesen in Warschau, indem wir dem Netzwerk der Sozialarchive beitraten und an Schulungs- und Bildungsprogrammen teilnahmen. Wir schlossen uns auch dem neuen Netzwerk von Pädagogen „Wir gestalten die Zukunft – Bildung“ an, das vom Technologiepark Breslau und der Pro Mathematica-Stiftung initiiert wurde. Während der inhaltlichen und organisatorischen Sitzungen zum Projekt „Museum Online“ wurde der Aufgabenbereich erörtert, ein detaillierter Zeitplan für die Zusammenarbeit entwickelt und Partnerschaften mit folgenden Ein-

**Dyskryminacja
Mniejszości Niemieckiej
w świetle najnowszych
zmian prawnych**

3.03.2022 r.
czwartek 18:00

z Instytut Korfantego w Katowicach do współtworzenia lokalnie największej akcji społeczno-edukacyjnej w Europie pt. Europejskich Dni Dziedzictwa Kulturowego 2022 r. oraz pogłębiliśmy współpracę z Centrum Archiwistyki Społecznej w Warszawie dołączając do sieci archiwów społecznych i uczestnicząc w szkoleniach oraz programach edukacyjnych. Dołączyliśmy również do nowej sieci edukatorów „Projektujemy przyszłość – Edukacja”, zainicjowanej przez Wrocławski Park Technologiczny i fundację Pro Mathematica. Podczas spotkań merytoryczno-organizacyjnych w ramach projektu „Muzeum online” omówiono zakres zadań, opracowano szczegółowy harmonogram współpracy oraz nawiązano partnerstwa z: Centrum Archiwistyki Społecznej w Warszawie, Stowarzyszeniem Miasto dla Mieszkańców w Bytomiu, Duchy Przodków – Marta Maćkowiak we Wrocławiu, II Liceum Dwujęzyczne w Opolu, Górnośląskim Centrum Edukacyjnym w Gliwicach, Szkołą Podstawową nr 5 w Gliwicach, Klastrem Innowacji Społecznych, inicjatywą Ligota Łąbedzka – 725 lat, Izbą Regionalną w Piekarach Śląskich, Izbą Regionalną w Gliwicach, Fundacją Dom Górnośląski w Ratingen, Śląskim Urban Labem/Politechnika Śląska, Pracownią Działań Artystycznych i Projektowych w Wilczym Gardle.

Moduł wystawienniczy: We współpracy z kuratorami i kuratorkami przygotowaliśmy materiały tekstowe, ilustracyjno-fotograficzne i filmowe do dwóch odrębnych wystaw o tematyce poświęconej polsko-niemieckiemu dziedzictwu kulturowemu, mniejszościom etnicznym, religijnym i narodowym oraz tożsamości ludzi terenów pogranicza: 1. „Złoty wiek

richtungen geschlossen: Zentrum für Soziales Archivwesen in Warschau; Verein „Die Stadt für ihre Einwohner“ in Beuthen; „Duchy Przodków“ – Marta Maćkowiak in Breslau; II. zweisprachiges Gymnasium in Oppeln; Oberschlesisches Bildungszentrum in Gleiwitz; Grundschule Nr. 5 in Gleiwitz, Cluster für gesellschaftliche Innovation; Initiative Ligota Łąbedzka – 725 Jahre; Regionalkammer in Piekary Śląskie; Regionalkammer in Gleiwitz; Stiftung Haus Oberschlesien in Ratingen; Schlesisches Urban Lab der Polytechnischen Universität Schlesiens in Gleiwitz; Kunst- und Designwerkstatt in Wilcze Gardło.

Ausstellungsmodul: In Zusammenarbeit mit Kuratoren und kuratorischen Mitarbeitern haben wir Text-, Illustrations-, Foto- und Filmmaterial für zwei separate Ausstellungen über das deutsch-polnische Kulturerbe, ethnische, religiöse und nationale Minderheiten sowie die Identität der Menschen in den Grenzgebieten vorbereitet: Zum einen die Ausstellung „Das Goldene Zeitalter von Beuthen (1800–1940)“ von Jacek Maniecki, Marek Wojcik und Piotr Jakoweńko und zum anderen eine Ausstellung unter dem Titel „Auf der Suche nach den Großeltern...“ von der Kuratorin Marta Maćkowiak. Bisher haben wir im Rahmen der beiden neuen Ausstellungen unter anderem 100 multimediale Objekte präsentiert: Stadt- und Regionalkarten, Architektorentwürfe, Fotografien und Archivpostkarten, Fotos aus Familienalben, Geburtsurkunden, Studienmappen, Scans von Reisepässen, Briefe, Filme und vieles mehr. Alle Inhalte sind ins Deutsche übersetzt worden. Link zum Projekt: www.muzeum.haus.pl

Bytomia (1800–1940)” autorstwa Jacka Manieckiego, Marka Wojcika i Piotra Jakoweńko, 2. „W poszukiwaniu dziadków...” kuratorki Marty Maćkowiak. Do tychczas zaprezentowaliśmy m.in. 100 multimediów w ramach obu nowych wystaw, są to: mapy miast i regionów, projekty architektoniczne, fotografie i pocztówki archiwalne, zdjęcia z albumów rodzinnych, akty urodzenia, teczki studenckie, skany paszportów, listy, filmy i wiele innych. Wszystkie treści zostały przetłumaczone na j. niemiecki. Link do projektu: www.muzeum.haus.pl

Moduł edukacyjny: Do projektu zostały zaproszone lub zgłosiły się trzy szkoły: II Liceum Dwujęzyczne w Opolu, Górnośląskie Centrum Edukacji i Szkoła Podstawowa nr 5 w Gliwicach. Nauczyciele i nauczycielki współpracujący z nami opracowali cztery interesujące konspekty lekcyjne w oparciu o zdigitalizowane wystawy DWPN: 1. „Na granicy. Rzecz o czasach, ludziach, miejscach”, 2. „Po drugiej stronie granicy – u siebie?”, 3. „Dziadek z Wehrmachtu. Doświadczenie zapisane w pamięci”, 4. „Dziadek w Wehrmachcie – a co działo się z babcią?”. Dodatkowo we współpracy z instytucjami kulturalno-oświatowymi tj. Instytutem Korfantego i Klastrem Innowacji Społecznych przygotowaliśmy dwie tematyczne publikacje edukacyjne: 1. „Śladem dawnej granicy”, 2. „Połączeni dziedzictwem”. Wszystkie treści zostały przetłumaczone na język niemiecki i umieszczone na stronie „Museum online”: www.muzeum.haus.pl/edukacja „Museum online” – oddajemy głos mniejszościom etnicznym, religijnym i narodowym. Inspirujemy i jesteśmy partnerem do dalszych inicjatyw i mikroprojektów kulturalnych, językowych i edukacyjnych w obrębie mniejszości niemieckiej i w społeczeństwie polskim.

Finansowanie: Federalne Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Fundacja Haus Oberschlesien

Bildungsmodul: Drei Schulen wurden eingeladen oder haben sich freiwillig für das Projekt gemeldet: II Bilinguales Gymnasium in Oppeln, Oberschlesisches Bildungszentrum und Grundschule Nr. 5 in Gleiwitz. Die kooperierenden Lehrer entwickelten vier interessante Unterrichtspläne auf der Grundlage der digitalisierten Ausstellungen des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit: 1. „Grenzgänger. Erzählte Zeiten, Menschen, Orte.“, 2. „Jenseits der Grenze – zu Hause?“, 3. „Der Großvater aus der Wehrmacht. Erfahrungen, im Gedächtnis festgeschrieben.“, 4. „Opa aus der Wehrmacht – und wie erging es der Oma?“. Darüber hinaus haben wir in Zusammenarbeit mit Kultur- und Bildungseinrichtungen, dem Korfanty-Institut und dem Cluster für gesellschaftliche Innovation, zwei thematische Bildungspublikationen erstellt: 1. „Auf den Spuren der alten Grenze“, 2. „Verbunden durch das Erbe“. Alle Inhalte wurden ins Deutsche übersetzt und auf der Website „Museum Online“ veröffentlicht: www.muzeum.haus.pl/edukacja „Museum Online“ – wir geben ethnischen, religiösen und nationalen Minderheiten eine Stimme. Wir inspirieren und sind ein Partner für weitere kulturelle, sprachliche und pädagogische Initiativen und Mikroprojekte innerhalb der deutschen Minderheit und der polnischen Gesellschaft.

Finanzierung: Bundesministerium des Inneren und für Heimat, Marschallamt der Woiwodschaft Oppeln, Stiftung Haus Oberschlesien.

POLECANE PUBLIKACJE

EMPFOHLENE PUBLIKATIONEN

„Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura regionu europejskiego”

W 2022 Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej zdecydował się na dodruk sztandarowej publikacji poświęconej historii regionu. Wybitni historycy z Polski, Czech i Niemiec stworzyli popularno-naukową syntezę historii Górnego Śląska. Owocem tych prace jest obszerna publikacja pt. „Historia Górnego Śląska”. Nad przebiegiem i kwestią merytoryczną prac czuwali znawcy tematu, znamienici profesorowie ze znaczącym dorobkiem naukowym: prof. Ryszard Kaczmarek z Uniwersytetu Śląskiego, po stronie niemieckiej – prof. Joachim Bahlcke z Uniwersytetu w Stuttgarcie oraz prof. Dan Gawrecki z Uniwersytetu w Opawie, po stronie czeskiej.

„Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura regionu europejskiego” to pozycja koncentrująca się na europejskiej historii Górnego Śląska, w ramach której, pierwszy raz od zakończenia II wojny światowej, polscy, niemieccy i czescy historycy podjęli próbę szerokiego opracowania historii regionu o wielokulturowych tradycjach i zawiąłanych tożsamościach.

Redakcja: prof. Ryszard Kaczmarek, prof. Joachim Bahlcke, prof. Dan Gawrecki

Publikacja jednojęzyczna: wydanie polskie

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

„Geschichte Oberschlesiens. Politik, Wirtschaft und Kultur von den Anfängen bis zur Gegenwart“.

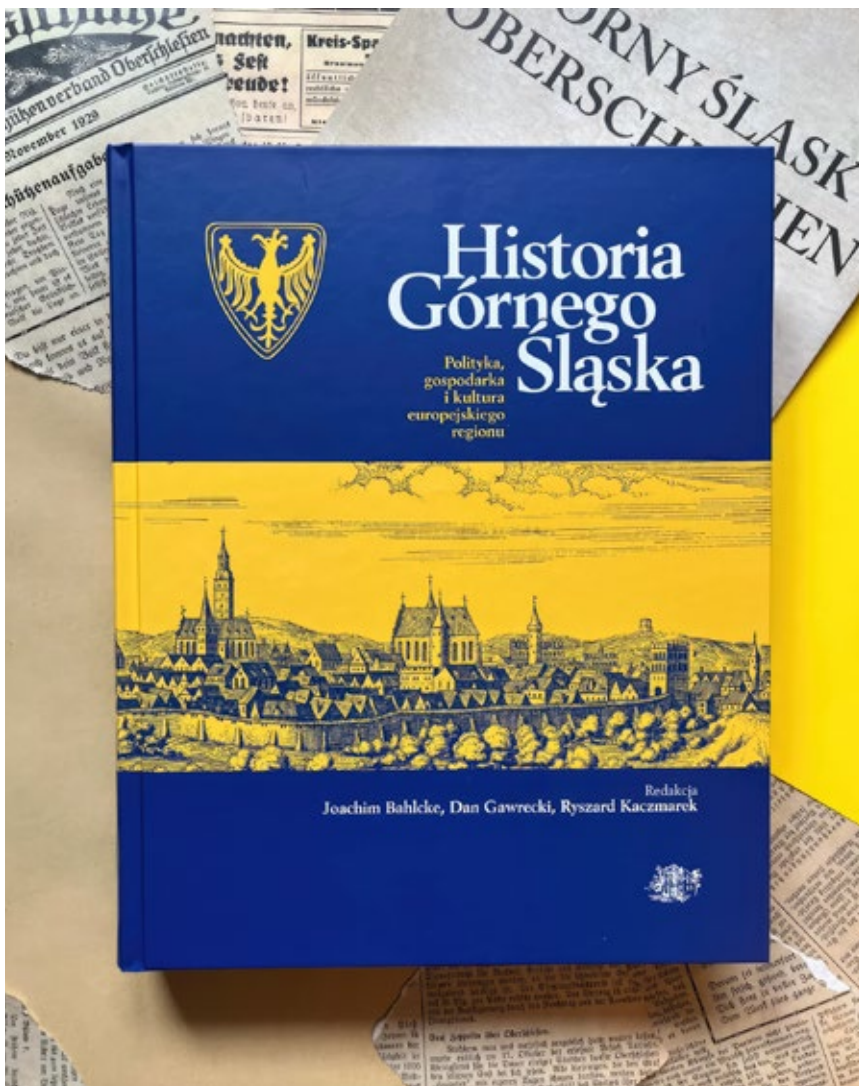
Im Jahr 2022 beschloss das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit, sein Standardwerk zur Geschichte der Region neu aufzulegen. Prominente Historiker aus Polen, Tschechien und Deutschland haben eine populärwissenschaftliche Zusammenstellung der Geschichte Oberschlesiens erarbeitet. Das Ergebnis dieser Arbeit ist eine umfassende Publikation mit dem Titel „Geschichte Oberschlesiens“. Die Arbeit wurde von Experten auf dem Gebiet der Geschichte Oberschlesiens, namhaften Professoren mit bedeutenden wissenschaftlichen Leistungen, betreut: Prof. Ryszard Kaczmarek von der Schlesischen Universität Kattowitz, Prof. Joachim Bahlcke von der Universität Stuttgart und Prof. Dan Gawrecki von der Universität Troppau.

„Geschichte Oberschlesiens. Politik, Wirtschaft und Kultur von den Anfängen bis zur Gegenwart“ ist ein Beitrag zur europäischen Dimension der Geschichte Oberschlesiens. Darin werden erstmals seit dem Ende des Zweiten Weltkriegs die multikulturellen Traditionen und vielschichtigen Identitäten dieser Region gemeinsam von polnischen, deutschen und tschechischen Historikern umfassend untersucht.

Herausgeber: Prof. Ryszard Kaczmarek, Prof. Joachim Bahlcke, Prof. Dan Gawrecki

Publikation einsprachig: Polnisch

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

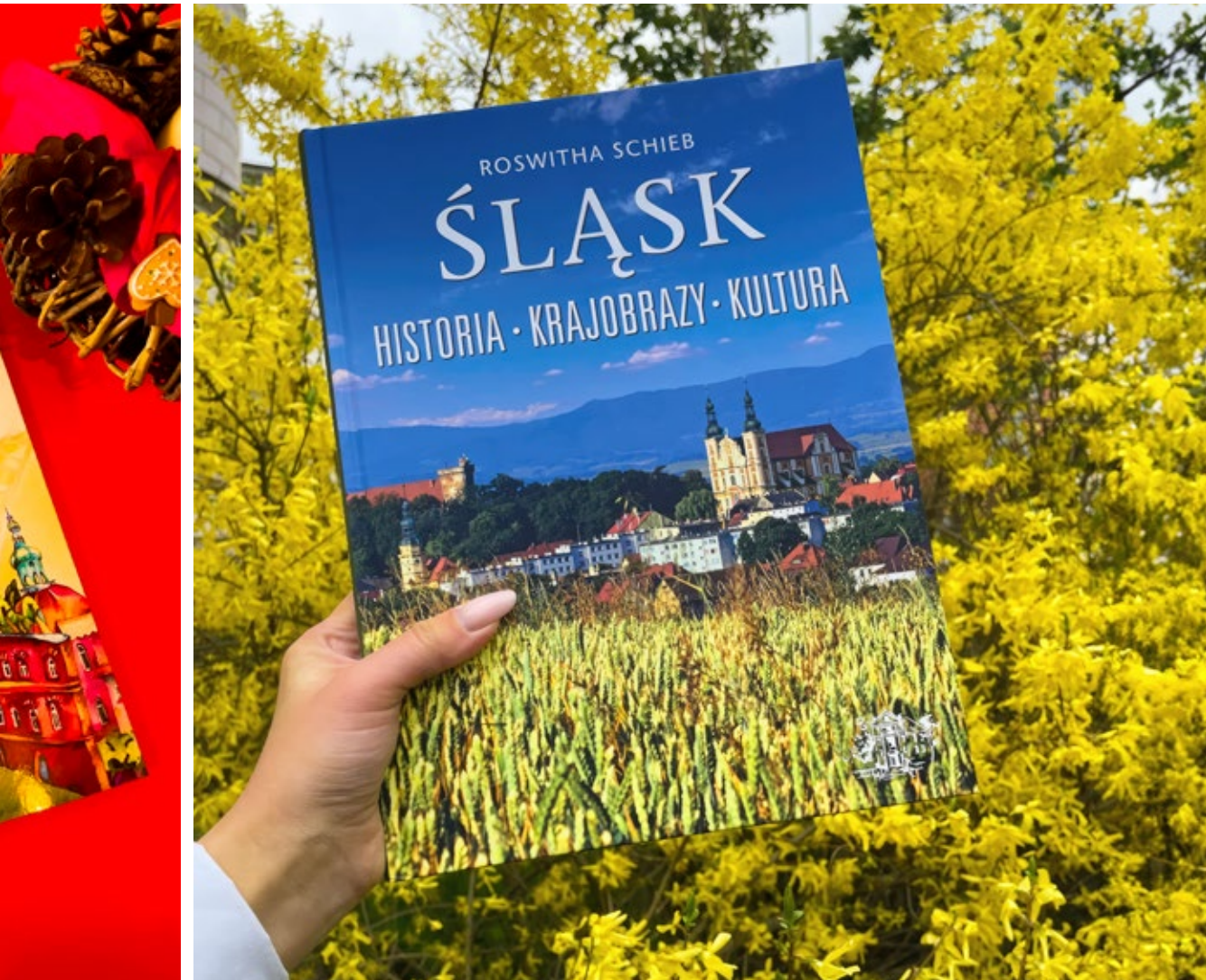
„Jezderkusie, czyli niełatwa historia Górnego Śląska”

Publikacja ma na celu w sposób przystępny i ciekawy, zaprezentować dzieciom historię Górnego Śląska. Interesujące teksty autorstwa Moniki Rosenbaum oraz barwne ilustracje wykonane przez absolwentkę Akademii Sztuk Pięknych – Darię Hancharovą, przedstawiają dzieje tego regionu od czasów prehistorycznych do teraźniejszości. Poszczególne rozdziały opisują interesujące wydarzenia historyczne, prezentują konkretnych bohaterów, obiekty i miejsca silnie związane z losami Śląska. W publikacji zawarto również szereg informacji dotyczących geografii, fauny i flory, a także specyfiki krajobrazu tego regionu. Ponadto czytelnicy mają możliwość zaznajomienia się z elementami etnograficznymi, takimi jak śląskie zwyczaje, kultura, tradycje, potrawy, czy stroje regionalne.

„Jesderkusch! Oder die verzwickte Geschichte Oberschlesiens”

Ziel der Publikation ist es, Kindern die Geschichte Oberschlesiens auf verständliche und unterhaltsame Weise zu vermitteln. Spannende Texte von Monika Rosenbaum und farbenfrohe Illustrationen von Daria Hancharova, einer Absolventin der Akademie der Bildenden Künste, stellen die Geschichte dieser Region von der Vorgeschichte bis zur Gegenwart dar. In den einzelnen Kapiteln werden interessante historische Ereignisse beschrieben oder bestimmte Helden, Gegenstände und Orte vorgestellt, die eng mit dem Schicksal Schlesiens verbunden sind. Die Publikation enthält auch eine Fülle von Informationen über die Geografie, Flora und Fauna sowie die spezifische Landschaft der Region. Darüber hinaus können sich die Leser mit ethnografischen Elementen wie schlesischen Bräuchen, Traditionen, Gerichten und regionalen Trachten vertraut machen.

Autorka: Monika Rosenbaum

Publikacja dwujęzyczna: wydanie polsko-niemieckie

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu, Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Autorin: Monika Rosenbaum

Zweisprachige Publikation: Polnisch – Deutsch

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Opoln, Sächsisches Staatsministerium des Innern

„Śląsk. Krajobrazy. Historia. Kultura”

Pozycja ta jest kolejną publikacją, która ukazuje bogate, śląskie dziedzictwo kulturowe, historyczne i krajobrazowe. Niezwykle szczegółowo i z wielką skrupulatnością opisano w niej losy Dolnego i Górnego Śląska, podkreślając niezwykłą różnorodność tego regionu.

Oryginalnie album autorstwa Roswithy Schieb urozmaicony o fotografie śląskiego artysty Marka Maruszczaka, ukazał się w niemieckiej wersji językowej. Celem przetłumaczenia i wydania tej pozycji książ-

„Schlesien: Geschichte – Landschaft – Kultur“

Dies ist eine weitere Publikation, die das reiche kulturelle, historische und kulturlandschaftliche Erbe Schlesiens aufzeigt. In ihr wird das Schicksal Nieder- und Oberschlesiens äußerst detailliert beschrieben und die außergewöhnliche Vielfalt der Region hervorgehoben.

Das ursprünglich von Roswitha Schieb verfasste und mit Fotos des schlesischen Künstlers Marek Maruszczak angereicherte Album wurde in deutscher Sprache veröffentlicht. Das Ziel der Übersetzung und

kowej była chęć zaprezentowania szerokiemu gronu odbiorców niezwyklej różnorodności Śląska. Różnorodności, którą odnaleźć możemy zarówno w śląskiej obyczajowości i zwyczajach, jak i w śląskich pejzażach, krajobrazach a nawet języku.

Publikacja ta, nie tylko zwraca szczególną uwagę na bogate dziedzictwo kulturowe, literackie i historyczne regionu, ale przede wszystkim, skłania czytelników do refleksji nad pięknem i wyjątkowością śląskiej krainy.

Autorka: Roswitha Schieb

Publikacja jednojęzyczna: wydanie polskie

Finansowanie: Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej

„Zabierz mnie w podróż, kapitanie. Zdjęcia Hansa Kramarza z podróży na Górny Śląsk w 1956 roku”

Zabierz mnie w podróż, kapitanie to unikalny album zdjęciowy prezentujący niepublikowane dotąd fotografie. Zdjęcia autorstwa Hansa Kramarza prezentują autentyczny, nieocenzurowany wizerunek powojennego Śląska. Na fotografiach uwieczniono nie tylko architekturę, czy krajobrazy, ale przede wszystkim życie codzienne mieszkańców Górnego Śląska.

Autorzy tekstów: Marton Szigeti, Adam Dziuba, Bogusław Tracz

Publikacja dwujęzyczna: wydanie polsko-niemieckie

Finansowanie: Fundacja Haus Oberschlesien, Konsulat Republiki Federalnej Niemiec w Opolu

„Sławni niemieccy Ślązacy”

Publikacja „Sławni niemieccy Ślązacy” powstała z chęci zaprezentowania niezwykle bogatego niemieckiego dziedzictwa na Śląsku. Przedstawione w niej historie opisują czternastu wyjątkowych bohaterów – wybitne osobowości silnie związane ze śląskim regionem. Celem publikacji jest zachowanie, wykształcenie oraz wzmocnienie tożsamości mniejszości niemieckiej w Polsce, poprzez popularyzację niemieckiej historii i kultury wśród młodego grona odbiorców.

Finansowanie: Konsulat Republiki Federalnej

Partner: Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim

Veröffentlichung dieses Buches war es, die außergewöhnliche Vielfalt Schlesiens einem breiten Publikum zu präsentieren. Eine Vielfalt, die sich sowohl in den schlesischen Bräuchen und Gewohnheiten als auch in den schlesischen Landschaften und sogar in der Sprache wiederfindet.

Diese Publikation macht nicht nur auf das reiche kulturelle, literarische und historische Erbe der Region aufmerksam, sondern regt auch zum Nachdenken über die Schönheit und Einzigartigkeit der schlesischen Landschaft an.

Autorin: Roswitha Schieb

Einsprachige Publikation: Polnisch

Finanzierung: Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

„Nimm mich mit, Kapitän, auf die Reise. Fotografien von Hans Kramarz' Reise nach Oberschlesien 1956“

„Nimm mich mit, Kapitän, auf die Reise“ ist ein einzigartiges Fotoalbum mit bisher unveröffentlichten Fotografien. Die Fotografien von Hans Kramarz vermitteln ein authentisches, unverfälschtes Bild des Nachkriegsschlesiens. Die Fotografien fangen nicht nur die Architektur oder Landschaften ein, sondern vor allem das Alltagsleben der Menschen in Oberschlesien.

Autoren: Marton Szigeti, Adam Dziuba, Bogusław Tracz

Zweisprachige Publikationen: Polnisch – Deutsch

Finanzierung: Stiftung Haus Oberschlesien, Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

Berühmte Deutsche aus Schlesien

Die Publikation „Berühmte Deutsche aus Schlesien“ entstand aus dem Wunsch heraus, das äußerst reiche deutsche Erbe in Schlesien zu präsentieren. Die darin vorgestellten Geschichten beschreiben vierzehn außergewöhnliche Menschen - herausragende Persönlichkeiten, die eng mit der schlesischen Region und Geschichte verbunden sind. Ziel der Publikation ist es, die Identität der deutschen Minderheit in Polen zu bewahren, zu fördern und im Bewusstsein zu verankern, indem die deutsche Geschichte und Kultur Schlesiens einem jungen Publikum bekannt gemacht wird.

Finanzierung: Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln

Partner: Sozial-Kulturelle Gesellschaft der Deutschen im Oppelner Schlesien

FINANSE I STATYSTYKI

ZUWENDUNGEN UND STATISTIKEN

Roczny obrót DWPN w 2022 r. wyniósł ok. 3 345 000 PLN (ok. 743 000 EUR) i był wyższy do roku poprzedniego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN przyznało DWPN subwencję na poczet kosztów osobowych i rzeczowych w wysokości 382 500,00 PLN (ok. 85 000 EUR). Subwencja stanowi część (ok.1/3) łącznych kosztów osobowych i rzeczowych organizacji. Również Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP przyznało subwencję na koszty osobowe i rzeczowe w wysokości 198 000 PLN (ok. 44 000 EUR).

Powyższe finansowanie daje organizacji bezpieczeństwo planowania w odniesieniu do zatrudnianego personelu. Dzięki temu DWPN ma możliwość przeprowadzenia projektów, które służą przede wszystkim celom statutowym. Bez powyższej subwencji działalność nie byłaby możliwa w takim zakresie i jakości.

Subwencja na koszty osobowe i rzeczowe przełata się na działalność DWPN jeszcze w jeden sposób. Pokrywa wydatki, których nie może pokryć sam projekt. Są to koszty kadry kierowniczej, księgowość, doradztwo prawne, niezwiązane z projektem koszty podróży, naprawy, zakup wyposażenia biurowego, koszty prowadzenia biura itd.

Podmiotami udzielającymi subwencji (środki projektowe) było: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RFN, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji RP, Fundacja Rozwoju Śląska, Fundacja Konrada Adenauera w Polsce, Fundacja im. Friedricha Eberta w Polsce, Instytut Goethego, Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego i Opolskiego, Konsulat RFN w Opolu oraz Konsulat Generalny we Wrocławiu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Kraju Związkowego Saksonia i inne.

Der Jahresumsatz von DWPN lag 2022 bei ca. 3 345 000 (ca. 743 000 EUR), was dem des letzten Jahres ähnlich ist. Das Bundesministeriums des Innern und für Heimat stellte dem HDPZ einen Zuschuss zu den Personal- und Sachkosten in Höhe von 382.500,00 PLN (ca. 85.000 EUR) zur Verfügung. Der Beitrag macht einen Teil (etwa 1/3) der gesamten Personal- und Sachkosten der Organisation aus. Das Ministerium für Inneres und Verwaltung der Republik Polen hat einen Zuschuss zu den Personal- und Sachkosten in Höhe von 198.000 PLN (ca. 44.000 EUR) gewährt.

Die oben genannte Finanzierung gibt der Organisation Planungssicherheit in Bezug auf das eingestellte Personal. Dadurch ist das HDPZ in der Lage, Projekte durchzuführen, die in erster Linie seinen satzungsgemäßen Zwecken dienen. Ohne diesen Zuschuss wären die Aktivitäten nicht in diesem Umfang und in dieser Qualität möglich. Die Subvention von Personal- und Sachkosten wirkt sich noch auf eine andere Weise auf die Aktivitäten des HDPZ aus. Dadurch werden Ausgaben gedeckt, die nicht durch das Projekt selbst finanziert werden können. Dazu gehören Kosten für Management, Buchhaltung, Rechtsberatung, nicht projektbezogene Reisekosten, Reparaturen, Anschaffung von Büroausstattung, Büroverwaltungskosten usw.

Die Einrichtungen, die die Subventionen (Projektmittel) bereitstellten, waren: Bundesministeriums des Innern und für Heimat, Auswärtiges Amt, Ministerium für Inneres und Verwaltung, Stiftung für die Entwicklung Schlesiens, Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen, Friedrich-Ebert-Stiftung in Polen, Goethe-Institut, Deutsch-Polnisches Jugendwerk, Marschallamt der Woiwodschaften Schlesien und Opoln, Deutsches Konsulat in Opole und das Generalkonsulat in Wrocław, Sächsisches Staatsministerium des Innern sowie andere.

Plan działania

Największą grupą docelową (a co za tym idzie – największy udział w obrotach finansowych) pozostaje mniejszość niemiecka. W 2022 udział środków przeznaczonych na projekty nie-mniejszościowe wynosi ok. 15% całości wpływów.

Planowane projekty odpowiadają żywotnym potrzebom organizacji MN w Polsce i są na bieżąco uzgadniane z przedstawicielami tej grupy społecznej. Większość dotychczasowych projektów będzie kontynuowana.

Tematami przewodnimi będą: praca z młodzieżą, promocja i wsparcie nauki języka niemieckiego oraz historia regionalna. Wśród projektów młodzieżowych pojawią się międzynarodowe spotkania: w ramach polsko-niemieckiej nagrody młodzieży (PNWM) i regionalnego partnerstwa województwa opolskiego z regionami partnerskimi.

W roku 2022 odbędzie się również szereg projektów z obszaru edukacji obywatelskiej, skierowanych głównie do młodzieży licealnej, jak i studentów, a także projektów promujących niemiecką kulturę.

Planuje się dalsze zwiększenie sprzedaży publikacji i przygotowanie innych, nowych ofert komercyjnych.

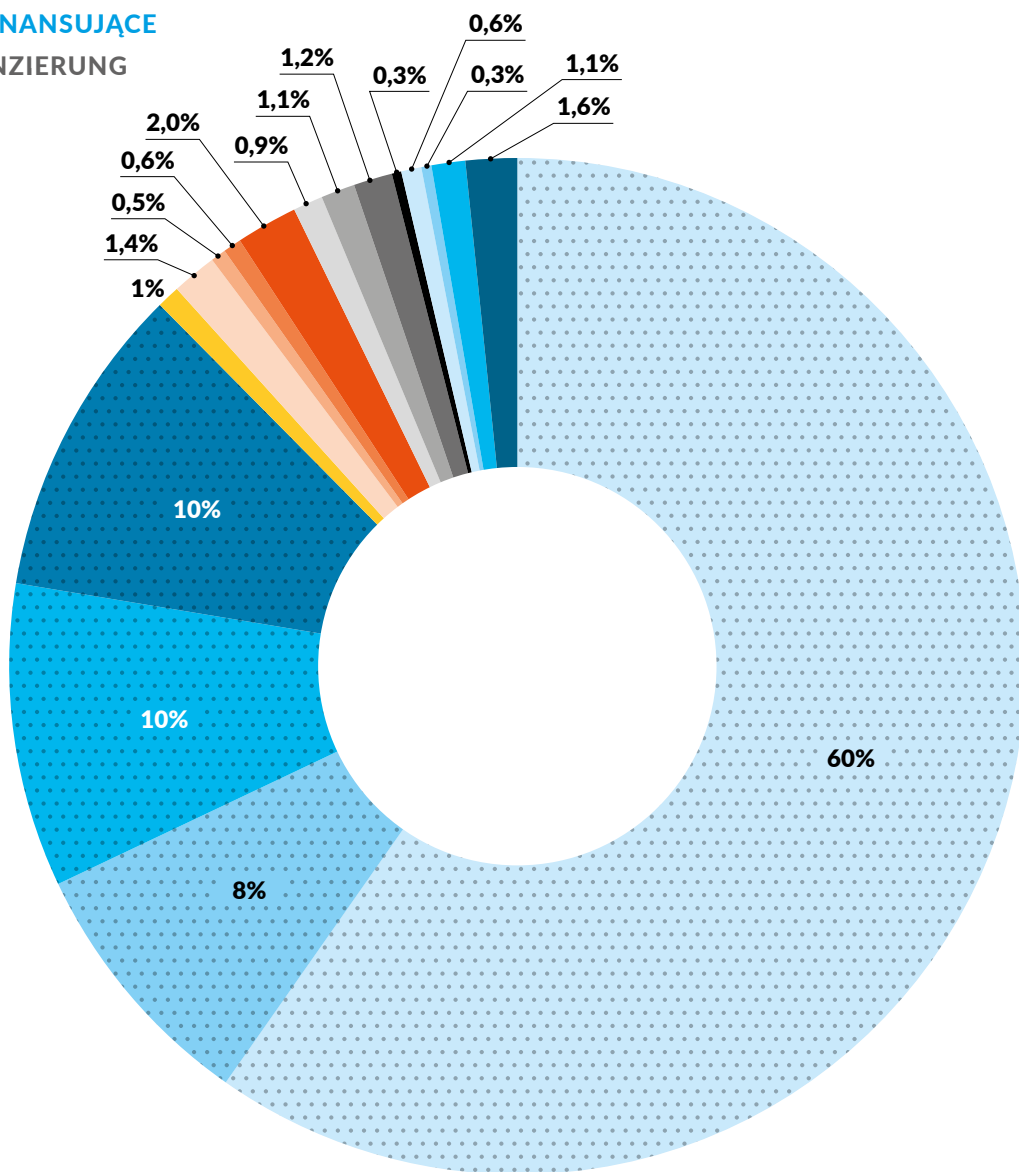
Aktionsplan

Die größte Zielgruppe (und damit auch der größte Anteil an der Finanzierung) bleibt die Deutsche Minderheit. Im Jahr 2022 beträgt der Anteil der Mittel für Projekte, die nicht von Minderheiten durchgeführt werden, etwa 15% der Gesamteinnahmen. Die geplanten Projekte entsprechen den elementaren Bedürfnissen der DMi-Organisationen in Polen und werden laufend mit Vertretern dieser gesellschaftlichen Gruppe abgestimmt. Die meisten der bestehenden Projekte werden fortgesetzt.

Die Hauptthemen umfassen: die Arbeit mit Jugendlichen, die Förderung und Unterstützung des Erlernens der deutschen Sprache und der regionalen Geschichte. Im Rahmen der Jugendprojekte finden internationale Begegnungen statt: im Rahmen des Deutsch-Polnischen Jugendpreises und die regionale Partnerschaft der Woiwodschaft Opole mit ihren Partnerregionen.

Im Jahr 2022 wird es auch eine Reihe von Projekten im Bereich der politischen Bildung geben, die sich vor allem an Oberschüler und Studenten richten, sowie Projekte zur Förderung der deutschen Kultur. Geplant ist eine weitere Steigerung des Verkaufs von Publikationen und die Vorbereitung anderer neuer kommerzieller Angebote.

INSTYTUCJE FINANSUJĄCE
PROJEKTFINANZIERUNG

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Budownictwa i Ojczyzny RFN
Bundesministerium des Innern, für Bau und Heimat der BRD
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Polnisches Ministerium für Inneres und Verwaltung
- Konsulat RFN w Opolu
Konsulat der Bundesrepublik Deutschland in Oppeln
- Fundacja Rozwoju Śląska
Stiftung für die Entwicklung Schlesiens
- Instytut Stosunków Kulturalnych z Zagranicą (ifa)
Institut für Auslandsbeziehungen
- Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Sächsisches Staatsministerium des Innern
- Fundacja Konrada Adenauera
Konrad-Adenauer Stiftung Polen
- Fundacja im. Friedricha Eberta
Friedrich-Ebert-Stiftung
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Marschallamt der Woiwodschaften Schlesien
- Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej
Forschungszentrum der Deutschen Minderheit
- Instytut Goethego
Goethe-Institut Krakau
- Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży
Deutsch-Polnisches Jugendwerk
- Fundacja Haus Oberschlesien
Stiftung Haus Oberschlesien
- Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (Erasmus)
Europäische Union (Erasmus)
- Urząd Miejski w Opolu
Rathaus Oppeln
- Konsulat Generalny we Wrocławiu
Generalkonsulat in Wrocław
- Wpłaty uczestników
Beiträge der Teilnehme

GREMIA GREMIEN

Zarząd Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej

Ryszard Galla – Prezes Zarządu
Wiktor Pawlik – Zastępca Prezesa Zarządu
Jan Hoppe – Członek Zarządu
Henryk Siedlaczek – Członek Zarządu

Rada Programowa Domu Współpracy Polsko-Niemieckiej

Prof. zw. dr hab. Romuald Jończy
Prof. zw. dr hab. Ryszard Kaczmarek
Prof. dr hab. Grzegorz Janusz
Prof. dr hab. Marian Noga
Prof. dr hab. Daniel Pietrek
Prof. dr Klaus Ziemer
Bernard Józef Gaida

Vorstand des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

Ryszard Galla – Vorstandsvorsitzender
Wiktor Pawlik – Stellvertretender
Vorstandsvorsitzender
Jan Hoppe – Vorstandsmitglied
Henryk Siedlaczek – Vorstandsmitglied

Programmrat des Hauses der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit

o. Prof. Dr. habil. Romuald Jończy
o. Prof. Dr. Habil. Ryszard Kaczmarek
Prof. Dr. habil. Grzegorz Janusz
Prof. Dr. habil. Marian Noga
Prof. Dr. habil. Daniel Pietrek
Prof. Dr. Klaus Ziemer
Bernard Józef Gaida

ZESPÓŁ DOMU WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ

TEAM DES HAUSES DER DEUTSCH-POLNISCHES ZUSAMMENARBEIT

Kierownictwo

Lucjan Dzumla – dyrektor generalny
Irena Machura – zastępca dyrektora generalnego

Leitung

Lucjan Dzumla – Geschäftsführer
Irena Machura – Stellvertretende Geschäftsführerin

Biuro w Gliwicach

Małgorzata Makowska
Katarzyna Opielka
Johannes Schmidt
Klaudia Skapczyk
Aleksandra Urbańczyk
Stefan Mehrens (do 07.2022)

Büro in Gleiwitz

Małgorzata Makowska
Katarzyna Opielka
Johannes Schmidt
Klaudia Skapczyk
Aleksandra Urbańczyk
Stefan Mehrens (bis 07.2022)

Biuro w Opolu

Magdalena Beztroska
Martyna Halek
Daria Kulik
Katarzyna Moczko
Paulina Piter
Beata Sordon
Karolina Syga
Andżelika Wolny
Weronika Koston (do 12.2022)
Sabina Suchanek (do 12.2022)

Büro in Oppeln

Magdalena Beztroska
Martyna Halek
Daria Kulik
Katarzyna Moczko
Paulina Pieter
Beata Sordon
Karolina Syga
Andżelika Wolny
Weronika Koston (bis 12.2022)
Sabina Suchanek (bis 12.2022)

Administracja

Aurelia Langosz – administracja biurowa
Danuta Proks – specjalistka ds. rozliczeń

Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej od lat umożliwia studentom realizację praktyk studenckich, wspierając przy tym praktyczną naukę z zakresu koordynowania projektów managerskich. Poza stałym składem managerów i managerek, w opolskim i gliwickim biurze, nasze działania wspierają również praktykanci. Studenci i studencki studiów z zakresu filologii germańskiej, nauk społecznych, kulturoznawstwa, czy nauk politycznych, mają możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego.

Ponadto, w zakresie umożliwiania realizacji praktyk i stażów, Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej współpracuje również z instytucjami zagranicznymi. W ramach programu delegowania pracowników Instytutu Stosunków Kulturalnych z Zagranicą (ifa), finansowanego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec, od 2019 roku staż w DWPN odbywa manager do spraw kultury.

Dodatkowo, w roku 2022, w ramach współpracy z Instytutem Stosunków Kulturalnych z Zagranicą (ifa), Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej umożliwił odbycie stażu na stanowisku asystenta managera, przedstawicielce młodzieży ukraińskiej.

Verwaltung

Aurelia Langosz – Büroverwaltung
Danuta Proks – Spezialistin für das Rechnungswesen

Seit Jahren ermöglicht das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit Studierenden Praktika, um das praktische Lernen im Bereich der Koordination von kulturellen Projekten zu fördern. Neben einem festen Mitarbeiterstamm von Managerinnen und Managern werden unsere Aktivitäten in den Büros in Oppeln und Gleiwitz somit auch von Praktikanten unterstützt. Die Möglichkeit, ein Praktikum im Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit zu absolvieren und wertvolle Arbeitserfahrung zu sammeln steht Studenten und Diplomanden der Fachrichtungen Germanistik, Sozial-, Kultur- und Politikwissenschaften offen.

Darüber hinaus kooperiert das Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit bei der Vermittlung von Praktika und Stellen auch mit ausländischen Institutionen. Im Rahmen des Entsendeprogramms des Instituts für Auslandsbeziehungen (ifa), das vom Auswärtigen Amt der Bundesrepublik Deutschland gefördert wird, unterstützt seit 2019 je ein aus Deutschland entsandter Kulturmanager die Arbeit des HDPZ.

Darüber hinaus ermöglichte die Kooperation mit dem Institut für Auslandsbeziehungen (ifa), dass im Jahr 2022 eine ukrainische Jugendvertreterin als Kulturassistentin am Haus der Deutsch-Polnischen Zusammenarbeit eingesetzt werden konnte.